

Born for Free

רומן אמריקאי [ספר שהתחלתי לכתוב

וכנראה לעולם לא אסיים] מאת קובי ניב

כולל הערות שכתבתי לעצמי להמשך הכתיבה, שמן הסתם לא ימומשו. אבל מה שכתוב כתוב. 47 עמודים

24 במרץ 2022. חלק 1 כתיבה 1

1

אפריל ה-5, 2017

הכול התחיל בטקס האשכבה של קודי.

זה היה לפני שנתיים בערך, פה, באוהיו. קודי, קודי ג'קסון החמוד, קיוטי קודי, היה חבר שלי מהתיכון, בניו-יורק. היינו חבורה כזאת אז, בתחילת שנות השמונים, של משהו בין שישה לעשרה נערים, לפעמים גם יותר, שאיכשהו התקבצנו מכל מיני חורים. וכל הזמן היינו מסתובבים ביחד, צמודים אחד לתחת של השני כמו להקה בלתי מתקבלת על הדעת של גורי כלבים ושועלים וזאבים ודובים אסופים, שחברו זה לזה בדבק הַיְתָמוּת. נעים, מתנועעים, שיכורים, מסוממים, דפוקים, משום מקום לשום מקום, מחפשים מה לעשות עם עצמנו, איך להעביר את הזמן המחורבן עד שיום אחד, לא ידענו איך, נהיה פתאום בני-אדם.

ועכשיו, זאת אומרת לפני שנתיים, קודי מת. היה לו פה, באוהיו, באַקְרוֹן, מוסך לטרקטורים. רק ארבעה מכל החבורה של אז נשארו בקשר. כל השאר פרחו להם, נעלמו. וְפָרַט מְקַגְיִי הג'ינג'י, אז הוא היה ג'ינג'י, עכשיו הוא קירח כמו נָשֶׁר, התקשר אלי מהחור שלו בלואיזיאנה וסיפר לי מה קרה. באותו יום קודי יצא, כמו שהוא היה עושה כל בוקר, לפני העבודה, לריצה. ובלי שום קשר, באיזה בית באחד הרחובות שהוא היה תמיד רץ בהם, בדיוק איזה זוג היה באמצע ריב נוראי על משהו, והגבר שם, הוא גם היה מסומם, נכנס לקריז של זעם, והתחיל להרביץ לאשתו מכות רצח. סטירות, אגרופים, בעיטות. אז האישה קמה וברחה

מהבית. ואז הגבר תפס את האקדח שלו ויצא גם הוא מהבית, רץ אחריה ברחוב וירה עליה, רוקן עליה את כל המחסנית. אבל האישה, מרוב בהלה, כשהיא שמעה את היריות, נפלה על המדרכה, והכדורים לא פגעו בה, עברו מעליה. ואחד הכדורים האלו עבר למדרכה בצד השני של הכביש ונכנס בגב של קודי שרץ שם, ישר ללב. פוצץ לו את הלב והרג אותו במקום.

עברנו שלושתנו, ברט ואני והארי הָרְמָן, עכשיו דוקטור הארי הרמן, מומחה להפריה חוץ-גופית, שהגיע גם הוא, משיקגו, על פני הארון, חנוטים וחנוקים כנדרש בחליפות ועניבות. היה חם מוות בכנסייה הקטנה והצפופה המזויינת הזאת, כנסיית הצלוב האהוב או משהו כזה. וקודי שכב שם מת לגמרי בארון הפתוח, לבוש בסרבל כחול מעל חולצת עבודה אפורה, מכופתרת, מגוהצת, ידיו משולבות על חזהו מעל מפתח גלגלים גדול בצורת צלב, ולראשו כובע בייסבול כחול כמו הסרבל ועליו כתוב, באדום מוקף בצהוב, השם של המוסך שלו, ג'קס טַרְקֶס. והוא מחייך מאוזן לאוזן כאילו למות זה הכי כיף בעולם, רק תמותו ותזכו באושר לכל החיים. "ככה הוא ביקש", הסבירה לנו, התנצלה, אשתו, גייל, שעמדה ליד הארון, לבושה בדיוק כמוהו, עם המשקפיים האוויליים המחודדים המשובצים ביהלומי פלסטיק שלה. ושני הילדים שלהם, הבן אנדי וג'סי הקטנה, עמדו משני צידיה, לבושים באותם אוברולים, אבל קטנים, מתאימים לטקס קבורה כמו כפפת בייסבול לתחת של ברווז. "מה זה?", לחזתי לברט והארי, אחרי שחלפנו על פניהם. "היא אמרה לך", אמר הארי, "ככה הוא ביקש". "לא, לא", ניסיתי להסביר להם. "לא היית אף פעם בתערוכה חקלאית?", שאל ברט וצחק כאילו הוא משתעל. "לא, לא, נו, באמת". "שכחת איזה דפוק הוא היה, קודי?" ענה ברט, הפעם ברצינות, "אז הוא נהיה קצת דתי בסוף, זה הכול, אז מה קרה?". "לא, לא, אבל בכלל לא לזה התכוונתי", אמרתי, "אני מדבר על החיוך שלו. הרי הרגו אותו. ירו בו. הוא מת. אז למה הוא מחייך ככה?". "אה", אמר ברט, "זה מהסמים". "איזה סמים?!", שאלתי בבהלה. "הסמים שנותנים למתים", אמר ברט ועוד פעם צחק כאילו הוא משתעל, "כדאי לך, בְּרָאוּנְשׁוּיִין, תנסה". "לא, לא. זה מהמכה של הכאב בגב, אז השפתיים שלו נמתחו ככה. ככה זה", סיכם המומחה, דוקטור הרמן, "זה מהכאב."

צריך לשמור גם בהמשך על ההומור הזה, הדימויים מסוג זה, של הכותב. זה טוב גם כמאפיין וגם ככתיבה.

אחר-כך הם יצאו שניהם החוצה לעשן מהסיגרים הקובנים המצחינים של הארי הרמן, ואני נדחקתי לי בין קהל האבלים אל המזנון, והתנפלתי בנימוס על כל מיני כריכונים עם גבינות ונקניקים, שלכולם היה אותו טעם חסר טעם, מנסה לעצור באיבו את קירקורו של ההירהור שהחל לכרסם לי בבטן על שאיך זה יכול להיות שכאב נראה על הפרצוף שלנו כמו חיוך. ואז מישהו נגע בי מאחור בכנף מעילי ואמר, "סליחה, מר בראונשוויין". הסתובבתי. זה היה גבר בשנת השלושים לחייו, מישהו שלא ראיתי מעודי, מקריח, ממושקף, עגלגל, ישוב בכיסא-גלגלים. הוא חיך אלי. "לא, לא", אמרתי לו, "יש לך טעות. אני לא בראונשוויין". "אני דֶה-קֶלְרֶק", הוא אמר והושיט לי יד ללחיצה. לחצתי את ידו. "אני שְׁכָן... הייתי שכן, של מר ג'קסון", הוא המשיך, "וגם העורך-דין שלו". "נעים להכיר", אמרתי, "אנחנו למדנו יחד בתיכון, קודי, זאת אומרת מר ג'קסון, ואני, אבל אני לא בראונשוויין", חזרתי ותיקנתי את טעותו, "אני שְׁפִירו, לְיוֹנֶל שפירו". "אבל אני... אני שמעתי שהחברים קוראים לך בראונשוויין", הוא התעקש, "אז מה זה, סתם?". "לא, לא", ציחקקתי במבוכה, "זה סתם, בדיחה כזאת, אתה יודע, כי זה היה הכינוי שלי בתיכון, סתם משהו שמישהו המציא, אני אפילו לא זוכר למה, אבל זה לא השם שלי. השם שלי הוא שפירו". "אה, טוב, סליחה", אמר

האיש וניכר היה בו שהתאכזב. "מצטער", התנצלתי. אבל אז פתאום, לא יודע למה, ניצתה בי איזו סקרנות. "אבל למה? למה בעצם שאלת? מי זה בשבילך הבראונשוין הזה?". "הא", הוא נעור שוב לחיים, "זה כי חשבתי שאבא שלי היה עם אבא שלך בכלא", הוא אמר. "אבא שלי?! בכלא?!", צחקתי, "איזה אבא שלי? החונק מבוסטון?". "לא", הוא היה רציני לגמרי, "בראונשוין, אבא שלך שהרג את סבא שלך". "אבל אמרתי לך", התחלתי להתעצבן, "אדון דה-מה-שאתה, אני לא בראונשוין, ואבא שלי לא היה בראונשוין. אנחנו שפירו. אבא שלי, ארנולד שפירו, הוא היה עורך-דין, מכובד, מאוד מכובד, בניו-יורק סיטי. וגם אני, עם כל הכבוד, גם אני עורך-דין. ואבא שלי לא הרג לא את אבא שלו ולא אף אחד. ואתה... אתה, אדוני, סליחה באמת, אבל יכול היות ששתיים קצת יותר מדי קצת יותר מדי מוקדם היום?". "לא, לא. לא שתיים כלום. כן, כן, בטח, לא, לא התכוונתי, סליחה, אני מבקש סליחה, אולי זה בגלל מר ג'קסון, האופן שבו הוא מת, זה הרג אותי, אני מצטער, סליחה", הוא חזר והתנצל, "אבל אבא שלי, פרדי, פרדי דה-קלרק, הוא היה פקיד בכלא מְקוֹנְלִי רִיקְרִיאִישׁוֹן. זה מְמוֹרָגָן קְאוֹנְטִי היה, כבר לא קיים, הרסו אותו. אבל כשהוא גסס, סרטן ריאות היה לו, הוא עישן הרבה, בגלל המלחמה, בווייטנאם... לפני שהוא מת הוא היה מספר לי על אנשים שם, אסירים, שהוא פגש בכלא. והיה שם גם אחד בראונשוין. לא אבא שלך, אבל כמו השם שהחברים שלך קוראים לך... אז חשבתי... זה שם נדיר, אז חשבתי שהוא היה קרוב שלך... הוא, אבא שלי, אני מתכוון, הוא חשב עליו, על בראונשוין הזה, הוא אמר לי עליו רק דברים טובים, הוא... אני חושב שהוא אהב אותו... אבל לא התכוונתי לשום דבר, אתה מבין?". "בסדר, אני מבין", אמרתי לו. "ואני...", הוא המשיך, "אני הדפסתי ספר מכל הסיפורים האלו שלו על האנשים האלו... זה לא ספר בשביל לקרוא, זה בשבילו היה, אתה מבין? ובאמת עוד הספקתי להביא לו ספר... נתתי לו, שיראה בעיניים, שיחזיק בידיים... הנה", הוא שלף עכשיו את הטלפון הנייד שלו וחיטט בו. "הנה, הנה, תראה", הוא הגיש לי את הטלפון, "זאת התמונה שלו עם הספר, עוד הספקתי לתת לו אותו ממש כמה ימים לפני שהוא מת, והוא היה כל גאה". הבטתי בתמונה. ראו שם אכן איש זקן, עם זקן לבן כמעט שקוף, רזה כמו ניצול-שואה, בפיג'מה ירוקה דהויה עד כדי ציהבון, עם הדפסים מחוקים של חיות, תרנגולות או פרות, אי אפשר היה לזהות, יושב במיטת בית-חולים ישנה, פניו וידיו מחוברים לכל מיני צינורות ומכשירים, מחזיק בידו ספר שעל שערו כתוב 'פרדי דה-קלרק, סיפורים מהכלא', עם הציור הכי בנאלי בעולם של גבר עם שפם מאחורי סורגים שנאחז בהם בתקווה כביכול לשבר אותם ולצאת לחופשי. "אז מה אתה אומר? רואים איך הוא מחייך, הא? מכל הלב, וכמה הוא מאושר, נכון?". החזרתי לו את הטלפון. "כן, בטח, בטח. אתה בן נהדר. שמחתי להכיר. אבל אני צריך לחזור לגייל והילדים, אתה יודע", אמרתי לו וברחתי משם.

מתי להכניס את הקטע מהספר [אחרי שהוא כבר יקבל את הספר?] ומה יהיה כתוב שם?

אבל האיש לא הירפה ממני. כמה דקות אחרי זה, חזרתי למזנון, מחפש משהו לשתות, והוא שב ומשך בכנף מעילי. "מה עכשיו?", שאלתי עצבני. הוא הושיט לי ספר. "הנה, בבקשה, זה בשבילך. אני שומר תמיד כמה ספרים בתא המטען. אתה אף פעם לא יודע את מי תפגוש", הוא גיחך במבוכה, "אז קפצתי לאוטו והבאתי לך. אולי בכל זאת תרצה לקרוא". לקחתי את הספר מידו והודיתי לו. "ואתה לא צריך לקרוא את כל הספר", הוא עוד טרז להסביר לי, "זה לפי האלף-בית מסודר, והפרק על אבא שלך... על מי שחשבתי שהוא אבא שלך... הוא האחרון, באות זֶד. זִיבִי. זיבי בראונשוין. להתראות", ואז הוא הסתובב ופנה והתגלגל משם.

ביציאה מהכנסייה זרקתי את הספר לפח.

אני צריך לצלצל אליו ולהודיע לו שהגעתי. אבל כבר די מאוחר. אני אעשה את זה מחר.

אפריל ה-6, 2017

בטיסה חזרה התעוררתי בבהלה. כי פתאום נזכרתי איך נולד השם, הכינוי הזה, שלי, בראונשוויון. זה לא ששיקרתי את העורך-דין בכיסא-גלגלים שהטריד אותי שם, בלווייה. כשדיברתי איתו באמת לא זכרתי את זה. בכל זאת, עברו מאז איזה שלושים וחמש שנה. אבל עכשיו, זאת אומרת אז, בטיסה, תוך כדי שינה, שזה גם כן מוזר, כי איך אפשר להיזכר במשהו תוך כדי שינה. אבל עובדה, ככה זה היה, מתוך שינה פתאום נזכרתי והתעוררתי.

זה היה בשנה הלפני אחרונה של התיכון. הייתי בן שבע-עשרה. בחורף זה היה. בלילה. והיה קר והתחיל גם לרדת גשם. וכמו תמיד היינו ברחוב, מסתובבים ברחובות. היינו שישה. לא, לא שישה. שמונה. קודי, זה שמת, שחזרתי עכשיו, בטיסה, מהלוויה שלו, וברט מקגיני, שגם היה בלוויה, ואני כמובן. הארי הרמן, שהיה בלוויה של קודי, לא היה אז. הוא כמעט אף פעם לא היה. בתחילת הערבים הוא היה מסתובב איתנו, אבל אחר-כך הוא היה מסתלק. "אחותי", הוא תמיד היה אומר, "ההורים שלי הולכים לשחק קלפים ואני צריך לשמור על אחותי". אבל הארי הבת, הארייט, הארייט דל-סול, היא כן הייתה. וגם ג'ימפוי, הפוינט-גארד של פריקסטון היי. אני חושב שזו הייתה פעם ראשונה שהוא בכלל הסתובב איתנו אי פעם. וניקו זאמבטאס, הליצן, המצחיקן, הבן של המסעדה היוונית. ומגנוס פריקטיאנסון, הפיוף הנורבגי.

וברחנו מהגשם לתוך איזה דראג-סטור שם, שהיה ריק לגמרי, חוץ המוכר, גמד קוריאני או וייטנאמי, אני עד היום לא מבדיל ביניהם. ורצנו לנו מקפצים בעליזות, צווחים כל מיני שטויות, בין השורות, מנערים מעל עצמנו את המים, אוספים מהמדפים שקיות ענקיות של ציפסים בכל מיני טעמים, שיהיה לנו מה לכרסם בינתיים, עד שייפסק הגשם. אבל כשאנחנו מגיעים לקופה, אנחנו רואים שניקו עומד שם עם אקדח שלוף מול הגמד הוויטנאמי או הקוריאני, שתקוע עם הגב לקיר וידיים למעלה רועד מפחד. וניקו צועק עליו "את הכסף! תן לי את כל הכסף מהקופה! את הכסף!". ואנחנו כולם קופאים במקום, לא מאמינים שזה אמיתי, הדבר הזה. ואני אפילו זוכר שהארי פרצה בצחוק. היא הייתה בטוחה שזאת עוד אחת מהבדיחות של זאמבטאס. אבל לא. הוא היה לגמרי רציני. והגמד המבוהל פותח את הקופה בידיים רועדות ונותן לניקו את כל השטרות שהיו שם, ומיד חוזר אחורה, נצמד הכי לקיר שהוא יכול. בעיתון היה כתוב, אני זוכר שקראתי אחר-כך, שהיו שם שבעים ושישה דולר. ואז זאמבטאס צעק "קדימה, בחורים, תברחו!", והוא רץ החוצה וכולנו אחריו.

ואנחנו יוצאים משם החוצה ורצים, לא יודעים לאן, בורחים. ויורד גשם נוראי, מצליף בנו בפנים. מתפתלים ברחובות כמו איזה נחש ענקי עם זאמבטאס בראש, להטעות כאילו את מי שרודפים אחרינו. אבל אף אחד לא רודף אחרינו. כולם, כל מי שברחוב, רק בורחים מהגשם. ובסוף כולנו נכנסים אחריו לאיזה שבר בניין עזוב שם, מתיישבים מכווצים, רטובים עד קצה החור של התחת, מתנשפים, המומים, רועדים מקור ומפחד, מאחורי קיר לבנים הרוס עם פיסת גג שבור, שמגיר מים כמו מפל, ומגן עלינו קצת מן הגשם. וכולם שותקים. אף אחד לא אומר מילה. והארי מחלקת את שקיות הציפס בין כולם, שפותחים את השקיות שלהם

ומכרסמים בשקט את הציפסים. ואף אחד לא אומר כלום. וחוזן מהרעש העצום של הגשם שניטח בקירות, וקולות מכוניות וצופרי משטרות ואמבולנסים, היה שקט, דממה. כאילו כלום לא קרה. וקודי וברט, אני זוכר, צהלו פתאום. וזאמבטאס והארי, וגם אני, צחקנו. ולאט לאט נרגענו. "מה זה? מאיפה יש לך אקדח?" אני זוכר שהארי, זה היה הדבר הראשון שמישהו אמר, שאלה את זאמבטאס. "זה לא אקדח אמיתי", הוא אמר וצחק, "זה אקדח צעצוע, קילפתי אותו שם מאיזה מדף". "ואיפה הוא עכשיו?" שאל ג'ימבוי, מודאג. "זרקתי אותו בדרך", אמר זאמבטאס, "מה אתה חושב שאני, אידיוט?". ואז פתאום שמענו יללות צופרים, סירנות, של ניידות משטרה מתקרבות, ונבהלנו נורא. אבל עוד לפני שהספקנו לזוז, כבר התנפלו עלינו המוני שוטרים, צועקים וצורחים, עם פנסים מאירים ואקדחים שלופים, וסובבו אותנו והשכיבו את כולנו עם הפנים לרצפה שכולה שברים דוקרניים, אזקו אותנו, והמשיכו לצעוק ולצרוח. בסרטים תמיד רואים, ושומעים, שהם מקריאים לעצורים את ה"אתה במעצר, זכותך לשמור על שתיקה", וכל זה. אבל במציאות, בטח בהלם והתבהלה שאחזו בנו אז, לא שמענו ובטח לא הבנו שום דבר. ואז הרימו אותנו, והכניסו אותנו, כל אחד לניידת אחרת, וביללות צופרים לקחו את כולנו לאיזה תחנת משטרה, שעד היום אני לא יודע איפה היא בכלל הייתה. ובתוך התחנה, כשהשוטרים מכניסים אותי, אני כבר רואה אותם על הספסל שם יושבים נוטפים מים ואזוקים. קודי יושב זקוף כמו פסל, מביט, לא מביט, בווה בחלל העולם בעיניים פעורות, לא זז, בהלם מוחלט. וברט ההיפך, מכוון עצמו לכדי כדור, מנסה כאילו להיעלם ולא להיות, מדבר אל עצמו, ממלמל, מקלל, כועס. וג'ימבו נאנק, נחנק, נשנק, עוצר בעד עצמו לבכות, לזעוק. והארי מתפתלת כמו רקדנית בטן מקולקלת, שהקפיצים שלה נקרעו, נפרמו, והיא מנסה להיחלץ מתוך עצמה, וצורחת בצווחות קצרות, ארוכות, קטועות, כמו אמבולנס שנזעק להציל את עצמו. והפנים של כולם, גם שלי, רטובות מגשם ודם ודמעות, ומרוחות בבוץ, שנראה כמו חרא. ומושיבים אותי לידם. ואסור לדבר. והמוני שוטרים שם, מתרוצצים. והמולה וצעקות ורעש אימים. ואתה לא מבין כלום ממה שקורה. ופתאום שוטרת אחת, שמנה, באה ונותנת להארי סטירה נוראה, וצועקת עליה "סתמי!". והארי משתתקת, אבל רועדת עכשיו, מקופלת, מקומטת, מקרטעת. וג'ימבו מתחיל עכשיו לילל, אבל בשקט, בלי קול. וברט לא מפסיק למלמל לעצמו אני לא יודע מה. אולי תפילות, אולי קללות. וקודי פסל. ואני, הכול נראה לי כמו סרט. אני רוצה שזה יהיה סרט. אבל אני יודע שזה לגמרי אמיתי, החרא הזה. ואין לי מושג מה יקרה עכשיו. אבל טוב לא ייצא מזה. אני מבין את זה. אני מבין שאנחנו, כולנו, עמוק בחרא. ואני לא יודע איך נצא מזה. אני לא חושב שנצא מזה. ופתאום אני מבין, אני מסתכל לכל הכיוונים, ואני רואה שזאמבטאס ומגנוס לא פה. הם לא איתנו. רק קודי וברט וג'ימבוי והארי ואני כאן על הספסל. ואני לא יודע איפה הם. אולי הם בחדר אחר. אולי בתחנה אחרת. אולי כבר הכניסו אותם לאיזה תא, לחקירה. ואולי הם בכלל איכשהו ברחו. מאז לא ראינו אותם יותר אף פעם. הם נעלמו לנו מהחיים. אז הם ברחו. כשהיינו משוחררים בערבות, עברתי כמה פעמים, כאילו במקרה, ליד המסעדה שלהם, של ההורים שלו, של זאמבטאס, אֶדוֹנִיס קָפָה, והצצתי פנימה. הוא, לפני זה, כמעט כל יום היה עובד שם, עוזר להם, במלצרות, בשטיפת כלים, כאלה דברים. אבל לא ראיתי אותו שם יותר אף פעם, לא ביום ולא בלילה. "כן, ההורים שלו הבריחו אותו ליוון", אמר לי הארי הרמן כשסיפרתי לו את זה. "מאיפה אתה יודע?". "קוסטה, אח שלו, סיפר לחברה של אחותי", הוא אמר. "אז למה לא סיפרת לי?", שאלתי. "חשבתי שאתה לא רוצה לדבר על זה", הוא

אמר. "נכון", אמרתי לו, "אני לא רוצה לדבר על זה". אבל לפני כמה שנים, הרבה שנים, כשהוא עוד היה חי, קודי סיפר לי שהוא שמע, בטלפון זה היה, לא יודע איך או הוא שמע את זה ולמה בכלל הוא סיפר לי את זה, שיש לו עכשיו ביוון, לזאמבטאס, רשת של מזללות. "איך קוראים לה?", שאלתי אותו, כאילו אני מתכוון לנסוע ליוון לחסל איתו את החשבון. "חתיכת חרא קוראים לה", התעצבן קודי, "או איך שלא אומרים את זה ביוונית, קָארוֹס או פֶּנְזוֹנְאָדִיס". צחקתי. גם מגנוס כריסטיאנסן נעלם מהחיים שלנו. אבל עליו לא כעסנו. "הוא כמונו", אמר קודי, "הוא לא אשם בכלום". "נכון" הוסיף ברט, "גם אני הייתי בורח, אם הייתי יכול". "כולנו ככה", אמרתי. וזהו. יותר לא שמענו ממנו ולא דיברנו עליו ולא כלום.

בתחנת המשטרה שם, אני חוזר ללילה ההוא, כשחיכינו על הספסל, אז הם לקחו מדי פעם כל אחד, וגם את הארי, לכל מיני חדרים ושאלות וטפסים ובדיקות, והיינו צריכים למסור את השמות שלנו ושל ההורים והכתובות ומספרי טלפון ולקחו מאיתנו טביעות אצבעות, וגם בדיקות דם ושתן היינו צריכים לעשות, בשביל לבדוק אם שתינו אלקוהול או לקחנו סמים. ושתינו. וגם עישנו. אבל משום מה קיוויתי שבבדיקות לא יגלו את זה. אבל הם גילו את זה. ואחרי זה הכניסו אותנו, את קודי ואת ברט ואת ג'ימבוי ואותי לתא מעצר גדול, מסורג, עם כל העצירים של הלילה הזה. שיכורים וגנבים וכל זה. וזה היה מפחיד, ועצוב ובעיקר חרא. ואת הארי, בגלל שהיא בת, לקחו לתא מעצר אחר, עם הזונות. גם אותה לא ראיתי יותר אף פעם. וחבל. אהבתי אותה. כולם אהבנו אותה. היא הייתה מתוקה, מתוקה ומצחיקה. באמת מצחיקה, לא כמו זמבטאס הבן-זונה שסיבך אותנו בכל זה וברח והשאיר אותנו בתוך החרא.

ופה מגיע הקטע של הבראונשוין הזה. ישבנו אז בתא מעצר ההוא כמה שעות, כמעט כל הלילה. ולא היה שם שום דבר מיוחד, אוסף מקרי של אנשים דפוקים, צועקים, מקללים, ויאווש. ומדי פעם היה מגיעים שוטרים וצועקים שם של מישוהו, וההוא היה קם ויוצא עם השוטרים והולך איתם. בטח לחקירה, או לא יודע לאן. אולי להשתחרר, אולי מעבירים אותו לתא אחר, לתחנה אחרת, אולי מביאים בפני שופט. לא יודע. וגם אנחנו היינו זרוקים שם על ספסלי האבן הקשים והקרים. ומרוב הלם ופחד לא דיברנו בינינו כלום. רק חיכינו שאיכשהו, מישוהו, יוציאו גם אותנו מכאן. אולי ההורים שלנו יבואו. אולי הם שכרו עורך-דין. אבל כלום. ואז מגיעה שוטרת וצועקת "בראונשוין!". אבל אף אחד לא קם. והיא חוזרת וצועקת "בראונשוין!". ואף אחד לא זז. ושיכור אחד צועק לה "מה קרה לך, שוטרת? מה את לא מבינה? אין כאן איינשטיין!". והשוטרת באמת הולכת. אבל כעבור כמה דקות היא חוזרת עם דף מודפס ביד, מביטה בו ועוד פעם חוזרת וצועקת "בראונשוין!". ושוב אף אחד לא קם. והשיכור עוד פעם צועק לה "אין כאן איינשטיין! הוא מת!". אבל השוטרת ממשיכה בשלה. "בראונשוין!", היא צועקת, "ליונל בראונשוין!". והלב שלי נתקע. קופץ. נבהלתי נורא. "ליונל בראונשוין! יש פה ליונל בראונשוין?", היא חוזרת. ואני נזעק, צועק לעברה, מגמגם. "אני ליונל, אבל אני לא בראונשוין, אני שפירו, ליונל שפירו". "אתה שום שפירו", היא אומרת לי, "אתה בראונשוין. קום. צא. העורך-דין שלך הגיע". ואני קם, והיא פותחת לי את הדלת, את הסורגים, ואני יוצא. והיא מוליכה אותי לאיזה מסדרון, ושם אני רואה את אבא שלי, עורך-הדין ארנולד ג'יי שוורצמן, עומד, בחליפה ועניבה, באמצע הלילה, ואני רואה על הפרצוף שלו והנחיריים המורחבים מרוב כעס, שהוא היה מעדיף לראות את הגופה שלי, מאשר לראות אותי, את הבן שלו ככה, בתחנת משטרה, עצור באזיקים, חשוד בשוד. ויש שם ספסל, והוא מסמן לי לשבת. ואנחנו מתיישבים, והשוטרת עומדת, שומרת, לידנו.

"מה קרה?" הוא שואל. "זה לא אני", אני אומר לו, "זה ילד אחר. וזה לא היה כלום. זאת הייתה בדיחה". "בדיחה, הא?", הוא כועס, "זה לא בדיחה. זה שוד מזוין. שדדתם דראג-סטור עם אקדח". "זה לא באמת היה אקדח", אני אומר לו, "זה היה אקדח צעצוע". "מבחינת החוק זה לא משנה", הוא אומר לי, "ובטח גם הייתם שיכורים ומסוממים, נכון?". והוא אפילו לא מחכה לתשובה שלי. "עכשיו חכה פה, אל תזוז. ואני הולך לנסות לשחרר אותך בערבות". והוא קם. וגם אני קם. "שב, אמרתי לך", הוא פוקד עלי. "אבל למה הם קראו לי בראונשוין?", אני שואל אותו. "זה טעות משרדית", הוא אומר לי, "משהו השתבש להם ברישומים. אני אסדר את זה. אבל זה לא בדיוק הבעיה שלנו עכשיו, נכון? שב וחכה לי". "ומה עם החברים שלי?", אני שואל. "מה איתם?", הוא שואל. "איך הם יוצאים מפה?". "אתה צודק", הוא אומר לי פתאום, זה אולי פעם ראשונה, ואחרונה, היחידה, בחיים שלי שהוא אמר לי שאני צודק. ואז הוא פונה לשוטרת ואומר לה, "אני מייצג את כל החשודים בתיק הזה". והוא מציץ בניירות שלו, ואומר לה את מספר התיק, ואז מוסיף "ואני רוצה להיות נוכח בחקירות של אחד מהם". "בסדר גמור", אומרת לו השוטרת, "בואו איתי". ואנחנו הולכים איתה. ואבא שלי אומר לי "תגיד להם שאני מייצג אותם, ושלא יסכימו לדבר בלי עורך-דין, אתה מבין?". "כן", אני אומר, ממלמל, "תודה, אבא". "וגם תגיד להם שאחרי זה אני אשחרר את כולכם בערבות". וזה מרגש אותי. הנה, פתאום, בעת צרה, הוא נהיה בן-אדם. והשוטרת מחזירה אותי לתא, ואבא זוקר כלפי את האגודל, לסמן לי שהכול יהיה בסדר, וממשיך עם השוטרת. והחברים, הם לא מכירים את אבא שלי, אבל הם הבינו שזה העורך-דין שלי. והם מתאספים סביבי ואני אומר להם, "זה אבא שלי. הוא עורך-דין, עורך-דין תותח. הוא מייצג אותנו. הוא יהיה בחקירות של כולם. אל תדברו מילה בלי שהוא נמצא איתכם בחדר, אתם מבינים? ואל תדאגו, אחרי זה הוא ישחרר את כולנו בערבות, והכול יהיה בסדר". הם חייכו, שמחו, נרגעו קצת. אבל שכחתי, גם לא יכולתי, להגיד להארי.

אפריל ה-8, 2017

אני כבר שבועיים פה. בְּנוֹרְת' קֶנטון, אוהיו. התפטרתי מהמכללה בג'רוזי. השכרתי את הבית בניו-יורק ושכרתי בית פה. לשנה שכרתי אותה. נורת' קנטון היא עיר די קטנה, משהו כמו 15 אלף תושבים, יפה, שלושה, מאלו שבמדריכי התיירות אוהבים לקרוא להם ציורית. לא רצייתי עיר גדולה, סואנת, מלחיצה. רצייתי מקום שאוכל להיות רק עם עצמי ולכתוב בשקט. והיא, העיירה הזאת שלי, היא גם די קרובה לאקרון וגם יושבת על כביש 77 הבין-מדינתי, שמתחיל בְּקָלִיבֶלְנֶד, עובר דרך אקרון ודרך נורת' קנטון ומגיע גם למורגן קאונטי, בדרך לְוֹסְט-וויִרְגִ'ינְיָה, ומסתיים בְּקוֹלוֹמְבָּיָה, דרום-קְרוֹלִינְיָה. קניתי לעצמי פה גם מכונית, ריינג'-רובר, מודל 2017, בצבעים מוזרים של פיק-אפ שחור וכתום. אבל לא חשוב. העיקר שהיא תוכל לקחת אותנו לכל מקום שנצטרך להגיע אליו.

כשדיברתי איתו פעם אחרונה, אני חושב שזה היה בחג המולד, אמרתי לו שאני אגיע מתישהו באביב, ואיך שאני אגיע, או אפילו קצת לפני זה, אני אצלצל אליו, ואז נוכל להתחיל. אבל אני כבר שבועיים פה, ומשום מה עוד לא התקשרתי אליו. אבל אני כותב. זה קשה. לא כל יום אני כותב, אבל אני כותב. יש ימים שאני סתם מטייל לי פה באזור, עם הריינג'-רובר השחורה-כתומה החדשה שלי. זה עושה לי טוב הבדידות והשקט והמרחבים, אחרי היותר

מחמישים שנה שלי בניו-יורק. ויש ימים שאני מנסה לכתוב ולא מצליח. לא יוצא לי כלום. או שיוצאים לי חרא של דברים, שלמחרת אני מוחק אותם. ויש ימים שסתם אני לא עושה כלום, לא רוצה או לא מצליח לעשות כלום. אבל אני לא מצלצל אליו. אני עדיין לא מצלצל אליו. אני חושב, היום חשבתי על זה, עכשיו, בדרך חזרה מעוד טיול, אני חושב שאני לא מצלצל אליו בגלל שאני מרגיש שאני צריך קודם לכתוב, ולכתוב טוב, כמו שצריך, את כל מה שקרה, את כל מה שהיה עד כאן, ורק אז להתחיל. אולי באמת אני אצלצל אליו הערב או מחר, ואני אגיד לו שאני מקווה לבוא בחודש הבא. הוא הרי לא יכול לדעת שאני כבר פה.

אפריל ה-9, 2017

אבא שלי אומנם היה עורך-דין, אבל לא עורך-דין פלילי. הוא היה עורך-דין עסקי, של כסף. אבל היה להם במשרד גם אגף פלילי, שאותו ניהל השותף שלו, מדיסון. אז אחרי שהוא פגש אותי, במעצר בתחנת משטרה ההיא, הוא, אבא שלי, הזעיק, אחר-כך הבנתי את זה, את כל עורכי-הדין הפליליים של מדיסון שלהם שם, שיבואו לתחנת המשטרה, וייצגו אותנו, אותי ואת כל החברים שלי שנעצרו. הוא רצה שבכל חקירה של מישהו מאיתנו, יהיה נוכח עורך-דין פלילי אחד מהמשרד שלהם שייצג אותנו, שלא נדבר שטויות או שנפיל זה את זה ואת כולנו. גם להארי הוא שלח מישהו, אפילו ששכחתי להגיד לה, הוא דאג גם לה. הוא ידע לנהל עניינים. כמוכן שאז, בלילה ובבוקר ההם לא ידעתי מה היה בחקירות של האחרים, אבל בחקירה שלי, כשהשוטרים פנו אלי בשאלה הראשונה, העורך-דין של המשרד של אבא שלי שהיה איתי שם, צעיר בלונדיני, עם שערות קצוצות, עומדות, כמו דשא שבדי. הִרְשִׁיטֵנִי אני חושב קראו לו, דבר ראשון שהוא אמר לי זה שהוא מייעץ לי לשמור על זכות השתיקה, זאת אומרת לא לדבר ולא להגיד כלום. אז שתקתי. אבל למרות זאת השוטרים המשיכו לשאול אותי מלא שאלות. והוא כל הזמן המשיך לסמן לי לא לענות, גם לא על שאלות פשוטות, כאילו תמימות, כמו למשל "מה אתה אוהב לאכול?" וכאלו. זה הכול טריקים של חקירות. בשביל שבהתחלה תדבר על דונאטס ואחר-כך תדבר על השוד. את זה אני אומר עכשיו. אז לא הבנתי את זה. אבל הוא סימן לי לשתוק, אז שתקתי. אבל זה לא רק זה היה. כי העורך-דין הזה, הרשטיגס, מהמשרד של אבא שלי, למרות שזה אסור לו, הוא ענה במקומי לשאלות שלהם, כאילו בטעות. הם השתיקו אותנו בכל פעם. בהתחלה חשבתי שהוא עושה את זה כדי שאני לא אתבלבל פתאום ואענה ואגיד משהו שאסור. אבל ככל שהוא המשיך, והוא המשיך, והם המשיכו להשתיק אותנו, הבנתי שהוא בעצם ככה מעביר לי את קו ההגנה שלנו, כלומר מה אנחנו, אם נידרש בכל זאת, כן יכולים, בעצם אפילו צריכים, לספר שכאילו היה שם, בדראג-סטור. אחר-כך הבנתי מברט וקודי שאצלם, בחקירות שלהם, ההרשטיגסים שלהם עשו בדיוק אותו דבר, וגם הם, על קודי וברט אני מדבר, הבינו מה שאני הבנתי. והסיפור שהם שתלו לנו בדרך הזאת היה שנכון, אנחנו באמת היינו שם בדראג-סטור כשהיה השוד, אבל זה לא אנחנו עשינו את השוד. אנחנו רק התחבאנו שם מהגשם וקנינו צ'יפסים, אבל כשבאנו לקופה לשלם, פתאום ראינו שם מישהו, לא אחד מאיתנו, מישהו שאנחנו לא מכירים, עומד עם אקדח מול הקופאי ושודד ממנו את הכסף. ואם ישאלו אתכם, אבל אם לא הייתם שותפים לשוד, למה ברחתם, אז תגידו שנבהלתם, שברחתם כי נבהלתם, הבנתם? וגם אם יגידו לכם שמישהו מכם אמר שכן אתם עשיתם את השוד, תגידו שזה לא נכון.

תתעקשו על זה. גם אם הם יאיימו עליכם ואולי גם יכו אתכם, כי זה משטרת ניו-יורק פה, לא משטרת ג'יזוס קרייסט, וגם אם הם יגידו שמישהו מכם הודה שזה כן הייתם אתם, אתם לא מתבלבלים מזה ולא מודים בזה. אתם דבקים בסיפור שרק קנייתם שם צ'יפסים, הבנתם? אחרי שהשוטרים שאלו את כל השאלות שהיו להם, ואני לא אמרתי כלום, הם לקחו אותי, בלי העורך-דין, למסדר זיהוי. אחרי זה הם מסרו אותי להרשטיגס, ואז הוא אמר לי "זהו. זה נגמר. אתה הולך הביתה. אתה משוחרר בערבות". רציתי לשאול אותו מה זה אומר ומה עם החברים שלי האחרים, העצורים, גם הם משתחררים? ומה בעצם עכשיו ומה הלאה, אבל הוא הניף ידו והיסה אותי, "אבא שלך כבר יסביר לך הכול. תחכה לו למטה בכניסה. הוא עוד מעט יבוא לקחת אותך משם. אני צריך ללכת עכשיו לעבודה. אז להתראות". והסתובב והלך. "להתראות", צעקתי אחריו, "ותודה, המון תודה". הוא עצר, הסתובב, חיך אלי והניף את ידו לאמור, "זה בסדר, אני בסך הכל עושה את חובתי", ושב והסתובב והלך משם לדרכו. בדרך חזרה הביתה אחרי שהשתחררתי בערבות, כבר היה צהרים, אבא שלי לא אמר מילה. לא צעק ולא נזף ולא הטיף ולא ניחם. כלום. גם לא חיבק או ליטף או בכלל נגע בי. הוא אף פעם לא נגע בי. לא חיבק ולא ליטף. אבל גם לא סטר ולא היכה. כלום. הוא רק נהג ושתק.

"אבא שלי, סבא ג'ק, ג'ייקוב, אתה לא הכרת אותו, הוא מת לפני שנולדת", הוא אמר פתאום כשהתקרבו הביתה, "בפולין קראו לו, להם, למשפחה שלהם, בראונשווין, יקוב בראונשוין, זה היה השם שלו. אתה יודע מה זה בראונשוין? בראון אתה יודע מה זה, ושויין זה חזיר. הגויים שם, בפולין, בגרמניה, באירופה, הם בכוונה נתנו ליהודים שמות משפחה מעליבים. אז כשהם ברחו משם ובאו לכאן, לאמריקה, אז הוא ואימא שלי, סבתא טולקה, גם אותה לא הכרת, היא עוד מתה הרבה לפניו. מהשואה היא מתה. הם כבר לא היו שם, כשקרתה השואה. הם ברחו לכאן קודם. אבל כשנודע לאימא, אחרי השואה, שהנאצים, הגרמנים, הפולנים, הוילדע-חייפס האלו, זה בידיש חיות-אדם, כשנודע לאימא שהם רצחו את אחותה הקטנה הלינה ואת כל המשפחה שלה, את איזידור בעלה, וגם את שני הילדים, את אקסטר בת השש, וגם את התינוק, שעד היום, עד היום אנחנו לא יודעים איך קראו לו, זה הרג אותה", היה נדמה לי שקולו נחנק לרגע, "זה הרג אותה, הרג אותה. שלוש שנים אחרי זה היא מתה, מסרטן. אז כשהם הגיעו לכאן, על ההורים שלי אני מדבר, סבא וסבתא שלך, עוד הרבה לפני השואה זה היה, עוד בכלל לפני שהיטלר עלה לשלטון, אז הם הצהירו שהשם משפחה שלהם זה שפירו, שזה היה השם משפחה של אימא, מהבית, לפני שהיא התחתנה עם אבא, ונהייתה גם היא בראונשווין. כי אבא לא רצה שכאן באמריקה, ארץ החירות, יקראו לו חזיר-חום. אתה מבין? אבל כנראה שבאיזה נייר שהם נתנו פה, כן היה רשום בראונשווין, ואיכשהו זה דילג מעלי אליך. אני לא יודע איך זה קרה. אבל אני אתקן את זה, אל תדאג. אתה שפירו".

הוא פתח את דלת המכונית. כבר חנינו והמנוע היה כבוי. אבל אז הוא שב וסגר אותה. "הא, כן, ועוד דבר אחד. לפי תנאי השיחרור בערבות שלך, מותר לך רק ללכת לבית-ספר, ולהיות רק שם, ואז לחזור הביתה, ולהיות רק פה ולא בשום מקום אחר. אם תפר את התנאים ויתפסו אותך, יעצרו אותך עד תום התהליכים המשפטיים, אתה מבין? אז בתור העורך-דין שלך אני ממליץ לך לא להפר את התנאים, הבנת?". ואז הוא שב ויצא מהמכונית, ואני אחריו, הביתה. נכנסתי. עוד הספקתי לראות אותו נבלע, סוגר מאחוריו את הדלת, בחדר העבודה שלו, ואימא רצה אלי, רועדת ובוכה, וחיבקה אותי חזק. "ילד שלי, ליאון, מתוק שלי, כמה טוב שחזרת"

אפריל-ה-10, 2017

כל החיים, משהייתי ילד קטן ועד עכשיו, גם הרבה שנים לאחר מותה, אני לא מפסיק לשאול את עצמי מה היא מצאה בו, אימא שלי, האישה הכי יפה וחכמה וטובה בעולם, באבא שלי הזה, שהיה איש חכם וידען, אבל רשע מרושע ושונא אדם, האיש אולי הכי לא אנושי בעולם. ההורים של אבא שלי הגיעו לאמריקה ממש לפני המשבר הגדול. הם נולדו, סבא יעקב, שפה קראו לו ג'ייק, וסבתא טולקה, בתחילת המאה הקודמת, בפולין. הם שניהם היו מאותה עיירה, נובי-סונז'. זה ליד קרקוב, לא רחוק מאושוויץ. לא הכרתי אותם. הם מתו לפני שנולדתי. הם התחתנו עוד שם, כשהיו מאוד צעירים, זה היה שידוך. כמה שנים אחרי זה הם כבר היגרו לכאן. אבא שלי אמר לנו פעם, לְרִיבֵצ'ל אחותי ולי, שאבא שלו החליט שהעתיד של היהודים זה רק פה, באמריקה. ובאמת, הילדים שלהם, מייקל הבכור והקטן, אבא שלי, ארנולד, כבר נולדו פה. לעומת זאת, ההורים של אימא שלי, מְרֶשָה, ליאון ואיִדָה בורובסקי, הגיעו לאמריקה רק איזה עשר שנים אחרי זה, קצת לפני המלחמה. והם כבר היו להם שני ילדים, האחים הגדולים של אימא שלי, אהרון ומנדי. ואז לאבא של אבא שלי כבר היה לו פה, לא יודע איך הוא הגיע לזה, כל-בו שכונתי גדול, שתי קומות, מאלו שמוכרים הכול. אוכל, בגדים, תרופות, כלי-מטבח, חומרי-בניין, נעליים. כל מה שאפשר למכור בכסף. ומה שאימא שלנו סיפרה לנו זה שבפולין שם המשפחה של סבא היה וְרֶשֶבֶצ'ק, אבל בגלל שלחנות שלו, הכל-בו, כשהוא קנה, כבר קראו ביג שְפִירו, כי היא הייתה קודם של איזה שפירו, ולהחליף שלט היה עולה לו הרבה כסף, אז סבא הלך ושינה את השם שלהם לשפירו, שיתאים לשלט. ובגלל זה מאז אנחנו שפירו. וההורים של אימא שלי, כשהם באו לאמריקה, הם הגיעו לאבא ואימא של אבא שלי, כי גם הם היו מאותה נובי-סונז' וההורים הכירו. וסבא ליאון בפולין היה סנדלר, וסבתא אידה תופרת. אז סבא ג'ייק קנה את החנות הקטנה של השען, שבדיוק נפטר, שהייתה צמודה לכל-בו, ביחד עם הדירה הקטנה בקומה השנייה, שבר למטה את הקיר וחיבר בין החנויות. וככה ההורים של אימא שלי הפכו לחלק מביג שפירו. בקומה הראשונה סבא ליאון עבד כסנדלר וגם כשען, למד שְפֶענות, ובקומה השנייה הם גרו, וסבתא אידה עבדה כתופרת והשגיחה על אהרון ומנדי, שני האחים הגדולים, שהיו אז קטנים, של אימא שלי, שעוד לא נולדה אז. היא נולדה רק כמה שנים אחרי זה, ושאבא שלי כבר היה אז בן ארבע. וככה הם כולם חיו ועבדו והתפרנסו הרבה שנים, עד הביג-קטסרופי, כמו שאבא שלי קרא למה שקרה, האסון הגדול. מה שקרה זה שמלכתחילה סבא ג'ייק ייעד את מייקל, הבן הבכור, ככה היה נהוג אז, לרשת אותו בעסק, זאת אומרת שהוא יהיה אחרי מותו הבעלים והמנהל של ביג שפירו, ואת אבא שלי, ארנולד, שילמד משפטים ויהיה עורך-דין. פעם באמת שאלתי את אבא שלי איך זה קרה שכול היהודים הם רופאים ועורכי-דין. "זה בזכות האנטישמיות", הוא אמר. "מה זאת אומרת?" "לא הבנתי. "בגלל שהם שנאו אותנו", הוא הסביר לי, "הם אסרו עלינו ללמוד באוניברסיטאות, חוץ משני דברים, רפואה ומשפטים. אז זה מה שלמדנו". מצחיק. הרבה פעמים זה ככה, שאנשים שרוצים לעשות לך רע עושים לך טוב. אבל לפני זה, בתחילת שנות החמישים, סבתא טולקה, אימא של אבא שלי, מתה, אחרי שנודע לה, כמה שנים קודם, שהנאצים רצחו את אחותה התאומה ואת בעלה ואת שני הילדים הקטנים שלהם. היא, סבתא, חשה אשמה, אבא שלי לא השתמש במילה הזאת, אבל זה מה שאני הבנתי, על

כך שהיא לא התעקשה להביא את אחותה ומשפחתה לאמריקה לפני המלחמה ולהציל אותם. והיא שקעה בדיכאון, ואט אט דעכה, כאילו נר חייה כבה, ככה אומרים היהודים, והיא מתה.

תחילתו של הקטע האחרון לא כתובה טוב, סגנונית. לתקן. הסוף דווקא יפה.

אפריל ה-10, 2017, אחר-הצהרים

לא באמת היה אכפת לי מכול האנשים שברחו מאיתנו ונעלמו לנו אחרי השוד, גם לא מאלו שהיו שם וגם לא מאלו אלו שלא היו אבל התרחקו מאיתנו שמא ידבק בהם פשענו הנורא. את ניקו זאמבטאס, שעולל לנו את כל הדבר הזה, הייתי מוכן להרוג, אבל לא היה אכפת לי ממנו. רק שימות. מגנוס היפה עשה בשכל שברח. גם אני הייתי עושה אותו דבר, אם היה לי שכל אז כמו שהיה לו. אבל לא באמת היה אכפת לי ממנו. אבל זה שלא ראיתי מאז יותר אף פעם את הארי, זה הטריף אותי, הרג אותי לגמרי. עד היום היא חסרה לי. כאילו נפער לי חור בלב. כי היום, במבט של עשרות שנים לאחור, אני מבין שאהבתי אותה. אהבתי אותה. אז עוד לא הבנתי את זה. עוד לא הבנתי בכלל מה זאת אהבה. היום אני יודע שאהבתי אותה. וגם היא נעלמה ככה פתאום אחרי השוד ולא ראינו אותה יותר אף פעם, בדיוק כמו זאמבטאס ומגנוס. אבל זה לא בדיוק ככה. כי להיעלמות שלה לא הייתה סיבה. לא הבנו אז, עד היום אני לא יודע ולא מבין מה קרה או למה היא נעלמה. כי הארי, היא הרי לא ברחת מהמעצר כמו זאמבטאס ומגנוס. היא נעצרה יחד איתנו. היא הייתה עצורה ואזוקה, אני זוכר את זה, כולנו זוכרים את זה, בלילה ההוא בתחנת המשטרה יחד איתנו. ובכל זאת היא נעלמה כמוהם. אף אחד מאיתנו לא ראה ולא שמע ממנה יותר מעולם. היא גם, ככל שאנחנו יודעים, בכלל לא הועמדה לדין וגם לא הופיעה, לא כצופה ולא כעדה, במשפטים של האחרים. נעלמה וזהו. היינו לפעמים, היא ואני, פורשים קצת מהחבורה, יושבים בצד, מתרחקים מהם, מסתתרים, והיינו מדברים. אני לא זוכר על מה דיברנו, אני רק מתגעגע לזה כמו שאני לא מתגעגע לשום דבר בעולם, אפילו לא לאימא שלי שהכי אהבתי אותה בעולם. אני רק זוכר את התמונה, זוכר אותה יושבת לידי, זה לא עוזב אותי הזיכרון הזה. אני יכול להרגיש אותה, את הנשימות שלה, לידי, על הפנים שלי, בתוכי. וזכר הצחוק שלה הנהדר שלה. היא הייתה צוחקת ברברס. היא הבן-אדם היחיד שהצלחתי אי-פעם להצחיק. ולא הייתי צריך להתאמץ בשביל זה. פשוט הצחקתי אותה וזהו. יכול להיות, אני צוחק עכשיו ומתעצב ודומע, שגם היא אהבה אותי. ופעם אחת, פעם אחת התחברנו והתנשקנו. זה היה בחורף הזה של השוד. שבוע או שבועיים לפני. היה קר וישבנו על גדר מאבן, ודיברנו וצחקנו. היא גם הצחיקה אותי, לא רק אני אותה. היינו מצחיקים אחד את השני. להצחיק אחד את השני, אני חושב עכשיו, זה הכי אהבה שיש. ופתאום שמתי לב שהיא רועדת, שקר לה. ואמרתי לה "בואי הארי, אני אחבק אותך, נתחבק, זה יחמם אותנו". והיא חייכה באושר, כן, באושר, והתקרבה אלי, והתחבקנו. וככה ישבנו מחובקים, שותקים. לא דיברנו. לא היה צריך להגיד כלום. הכול היה שם. והיה מרוח עלי, אני זוכר את זה בוודאות גמורה, שהיה מרוח עלי חיוך, שמאז יש לי אותו רק כשאני משתכר. והצצתי בה, וגם עליה היה מרוח חיוך כזה, והיא הביטה בי וראתה את החיוך המרוח עלי, וצחקה. וגם אני צחקתי. ואז היא נישקה אותנו, והתנשקנו. וזה היה מתוק. זה לא היה מתוק כמו. לא כמו דבש ולא כמו עוגה ולא כמו גלידה. זה היה המתוק עצמו. יש לי לפעמים, עדיין, לא הרבה, אבל מדי פעם, בלילות מסויימים, אני לא יודע מה יש בהם מיוחד בלילות הללו,

שאז לפני השינה פתאום עולה לי, אני לא ידוע מאיפה זה בא, הטעם המתוק של הנשיקה ההיא, היחידה ההיא, עם הארי בלילה ההוא, לפני השוד ולפני שהיא נעלמה מחיי. ובלילות הללו אני הולך לישון בלי לצחצח שיניים, כדי שיישאר לי כמה שיותר, אולי גם בחלומות, הטעם המתוק המופלא הזה של הנשיקה ההיא, שאין ולא היה וכנראה לא יהיה כמותו לעולם. אבל אז פתאום, תמיד יש משהו שקורה ומקלקל הכול, שמענו מישהו צועק "היי, אתם באים או לא?". וקמנו צוהלים והלכנו איתם. כי לא היה לנו אכפת. כי ידענו שעוד נתחבק ונתנשק בלי סוף, לנצח. אבל זה לא קרה יותר. קרה ההיפך. לא התחבקנו ולא התנשקנו יותר לעולם. וחיפשתי אותה. לא ידעתי עליה כלום. אף אחד לא ידע עליה כלום. כמו משוגע חיפשתי אותה. הייתי נכנס לבתי-קפה, לחנויות, פונה לאנשים ברחוב, "מכירים משפחת דל-סול?". פה ושם שלחו אותי לכל מיני מקומות. וגם מצאתי כמה משפחות דל-סול. אבל אף אחת מהן לא הייתה המשפחה שלה. ואף אחד מכל המשפחות האלו לא היו להם קרובת-משפחה או הכירו בחורה בשם הארייט או הארי. לא מצאתי אותה. אני היום בן 51, וחלפו מאז הרבה שנים, אבל אני כבר יודע שאהבה כמו שהייתה לנו, להארי ולי, לא הייתה וגם לא תהיה לי.

אפריל-ה-11, 2017

ובאמת, דוד שלי מייקל, האח הבכור של אבא שלי, כבר אחרי בית ספר יסודי התחיל לעבוד בחנות של סבא ג'ייק, ביג שפירו. הוא התחיל מלמטה, במחסן, ולאט לאט, די מהר, בכל זאת זו הייתה החנות של אבא שלו, הוא התקדם, סידור מדפים, קופה, מנהל אגף, ובן עשרים ומשהו הוא כבר היה מנהל החנות. אבא שלי, באותו זמן, התחיל ללמוד משפטים. ואז גם ההורים שלי, שהכירו ממש מגיל קטן, התחתנו. אבל כמה חודשים אחרי זה סבא ג'ייק מת פתאום, ממש ככה, מדום לב. ואז בעצם החנות עברה לניהול הבלעדי של מייקל. כי אבא שלי, אפילו שהחנות הייתה חצי שלו, לא התערב בכלל מה שקורה שם, והשקיע את כולו בלימודי המשפטים. אבל אז, אחרי פחות משנה התרחשה הקטסטרופה הגדולה. מייקל הפסיד את החנות בהימורים למשפחת הפשע של ניקולה מאשין-גאן, ניקולה מכונת-ירייה, היהודים קראו לו ניקולה דער-משיגענע, ניקולה המשוגע. ואחרי זה הוא נעלם, מייקל, האח של אבא שלי, הדפוק, שהרס להורי את החיים, ועד היום לא יודעים מה עלה בגורלו. אבא שלי היה אומר שכנראה "יצקו אותו בבטון באיזה גשר כמו את ג'ימי הופה". אבל למזלם, כנראה בזכות טעות ברישומים העסקיים, החלק הקטן של החנות נעליים והשעונים והמתפרה והדירה בקומה השנייה, של ליאון ואידה, ההורים של אימא שלי, נשארו בבעלותם. את החלק שלו, את כל-בו ביג שפירו של סבא ג'ייק, ניקולה קרמונטטי, המאפיונר מכונת-ירייה המשוגע, הרס עד היסוד כדי לבנות שם בניין מגורים גדול להשכרה, ובינתיים, עד לקבלת רישיון מהעירייה, הוא הפך אותו למגרש חניה. מכול זה המשפחה שלי, אבא ואימא, שניהלה את אגף בגדי הנשים בכל-בו, וכמובן ההורים שלה, קיפחו לחלוטין את פרנסתם. והורי נאלצו לעזוב את הדירה ששכרו ועברו לגור עם הוריה, בקומה השנייה, חילקו אותה לשני חדרונים. ובקומה למטה הם המשיכו, סבא ליאון לתקן נעליים ושעונים, וסבתא אידה לתקן בגדי נשים. אבל מעט הכסף שהם השתכרו לא הספיק למחייה. ואבא שלי נאלץ לעזוב את לימודי המשפטים והלך לעבוד בחנות דגים של מנדי, אח של אימא שלי, בברוקלין, ופעמיים בשבוע, בלילות, הוא גם היה עובד כתורן בבית-המרקחת של אהרון, האח השני של אימא, במנהטן.

ואז זה קרה. ואני אספר את זה כמו שאימא סיפרה לנו, אנסה לשחזר את זה כמיטב יכולתי. "זה היה בקיץ, יולי או אוגוסט, בערב, היה חם נורא, חם ולח, ואני עבדתי למטה, תפרתי, תיקנתי למישהי שמלת כלה, והזעתי כמו חזירה, והכול היה פתוח, הדלת והחלון, רק שייכנס קצת אוויר, שאפשר יהיה קצת לנשום, אבל אפילו טיפת רוח לא הייתה, ואימא ואבא שלי כבר היו למעלה, בישלו ארוחת ערב, היה ריח של עוף, עוף מטוגן בשום ובצל, אני ממש זוכרת את זה, ואבא שלכם עוד לא חזר מהעבודה, הוא עבד אז אצל האחים שלי, והזעתי כמו חזירה, הייתי כל הזמן צריכה לנגב את הפנים מהזיעה, שאני אראה מה אני תופרת, ותפרתי, והמכונת-תפירה, המכונות של אז היו עושות המון רעש, ולא ראיתי ולא שמעתי כלום, אבל פתאום הרגשתי, לא, לא הרגשתי, פתאום היה צל על המכונת-תפירה, אז הפסקתי לתפור, וניגבתי את הפנים עם המגבת, והרמתי את הראש, ואני רואה מולי עומד בן-אדם, גבר צעיר, בן שלושים אולי, נאה, שחרחר, עם שפם, מטופח, חבוש מגבעת יפה ולבוש במעיל ארוך, שחור, אלגנטי, כאילו אנחנו באמצע החורף, ומאחוריו בצד אני רואה עומד עוד בן-אדם, ענק, קרח, גם כן בחליפה ועניבה, ולא הבנתי כלום, אבל גם לא נבהלתי, לא הבנתי, ורציתי לקום, אבל אז הוא אומר לי, לא, לא, גברת שפירו, את לא צריכה לקום, ואז אמרתי לו, לא יודעת למה, כמו איזה אידיוטית, אתה יכול לקרוא לי מרשה, והוא חייך, ואמר, אוקיי, מרשה, ושאל אם הוא יכול לשבת, כן, בטח, בטח, אמרתי לו, ואז הענק הקרח הביא לו כיסא והוא התיישב, הוריד את המגבעת, ואמר לי, יש לי הצעה בשבילך, מרשה, אה, סליחה, את בטח לא יודעת מי אני, אני ניקולה קרמונטי, ואני הבעלים של הכל-בו החדש שהולך להיפתח פה, קרמונטי, נעים מאוד, אמרתי, אבל לא הושטתי יד, כי עכשיו קצת כן נבהלתי, ואז הוא אמר, ואני רוצה שתנהלי לי את קומת בגדי הנשים, בעצם זה שתי קומות, ואני רוצה שתנהלי אותן, ואני, אני לא, לא הבנתי מאיפה זה בא, ומה הוא רוצה, ולא ידעתי מה להגיד, ואת תקבלי, הוא אמר את הסכום, את המשכורת השבועית, וזה היה סכום ענקי בשבילי, בשבילנו, ועדיין לא הבנתי ולא ידעתי מה להגיד, ואז הוא אמר, אני דיברתי עם הרבה אנשים, עם אנשים שעבדו בשפירו ועם אנשים שקנו בשפירו, וכולם אמרו שיש רק אישה אחת לתפקיד הזה, מרשה שפירו, הבת של בורובסקי הסנדלר, והנה, בשביל זה אני פה, אז מה את אומרת? מה אני אומרת? אני זוכרת שיצא לי קול צרוד, אני אומרת כן, בטח, ברור שכן, והוא חייך ואמר, יופי, מצוין, והושיט לי יד, ולחצתי לו את היד, והוא קם, וגם אני קמתי, ואז הוא אמר, ואת מתחילה מחר, שמונה בדיוק אצלי במשרד, זה בקומה חמישית, והלך, והענק הקרח אחריו."

והיא עבדה שם עד יום מותה. מהכסף הרב שהיא הרוויחה הם לא רק התפרנסו וחיו כולם, היא ואבא שלי וההורים שלה, הם גם, ההורים שלי, שכרו דירה משלהם, ואבא שלי גם יכול היה להפסיק לעבוד אצל האחים שלה, והוא חזר ללימודי המשפטים. ישועה גדולה זו הייתה.

ועברו שנים, ואבא נהיה עורך-דין, והתחיל לעשות כסף, והם קנו דירה, ועשו ילדים, או קודם עשו ילדים ואחר-כך קנו דירה, זה לא משנה, ואבא התחיל להגיד לאימא, "די, מרשה, את כבר לא צריכה לעבוד, אני כבר מרוויח מספיק כסף בשביל שנינו, וגם בשביל הילדים, ואולי יותר טוב שתשבי בבית ותטפלי בילדים". כל הזמן הוא היה אומר לה את זה. אבל היא, אימא שלי, תמיד הייתה לה בשבילו אותה תשובה. "הוא הציל אותנו, קרמונטי, הוא הציל את כולנו, אותך ואותי ואת ההורים שלי, מהחורבן שהביא עלינו אח שלך, דמך ובשרך, בזה

שהוא לקח אותי לעבודה. ורק בגללו ובזכותו אתה עורך-דין ויש לנו כסף. ואני לא אעזוב אותו, אף פעם, משום סיבה ובשביל שום דבר, אתה מבין?". והיא עבדה שם עד יום מותה. אבל גם מכל ההיסטוריה המשפחתית הזאת עדיין אני לא מבין מה היא מצאה בו, באבא שלי.

אפריל ה-13, 2017

כמה ימים אחרי השיחרור בערבות חזרתי לבית הספר. גם קודי וברט היו שם, הם ישבו עם הארי הרמן על ספסל בחצר. "היי בראונשוין", הם אמרו שלושתם, גם הארי הרמן, כשראו אותי, וצחקו. "אני מצטער", אמר הארי הרמן. "על מה יש לך להצטער?", גיחכתי. "שלא הייתי איתכם שם", הוא אמר. "אתה צריך לשמוח, אידיוט", אמר לו קודי. "נכון", אמר ברט, "בלי אבא של בראונשוין, היינו עכשיו כולנו בכלא. לא פה". "כל הכבוד לו", אמר קודי, "אבא אבא". "גם לכם עשו מסדר זיהוי?", שאלתי אותם. "כן, בטח" אמר ברט, "עם הקופאי הסיני". "הוא סיני?!", התפלאתי, "הייתי בטוח שהוא קוריאני או וייטנאמי". "סיני, סיני", אמר ברט, "אבל הוא לא זיהה אותנו, ואותך?". "אני לא יודע", אמרתי, "הם לא אמרו לי. הם לא אומרים את זה". אבל אם שיחררו אותך", המשיך ברט, "אז סימן שהוא לא זיהה אותך. אחרת לא היית פה". "כן, כנראה", אמרתי, "אתה צודק". "הוא זיהה רק את ג'ימבוי", אמר קודי. "נו, בטח", אמרתי, "בגלל שהוא גבוה ושחור". "ברור", אמר ברט, "מזל שהיינו עם כובעים, אז הוא לא ראה שאני ג'ינג'י, אחרת היה מזהה גם אותי". "אתה רואה?", אמרתי לו, "אתה צריך להחליט מה אתה רוצה להיות, או ג'ינג'י או פושע, כי ביחד זה לא הולך". כולם צחקו. אבל אז קודי אמר, "והוא גם אמר, הקופאי, הסיני, שג'ימבוי הוא זה שכיוון עליו את האקדח ולקח ממנו את הכסף". "אוי ואבוי", נאנחתי, "אז הוא נדפק לגמרי, הא?". "כן, לגמרי", הם הסכימו. "אבל רק רגע", שאלתי, "איך בעצם אתם יודעים את זה?". "זה העורך-דין שאבא שלך שלח לי, אז, ביום של השוד", אמר ברט, "הוא בא אלינו אתמול הביתה וסיפר לנו והסביר הכול, לי ולאיימא שלי". "לא הבנתי", אמרתי, "מה זאת אומרת?". "אבא שלך לא דיבר איתך על זה?". "לא, הוא רק אמר לי שאסור לי לצאת מהבית, חוץ מלבית-ספר. גם לכם ככה?". "ברור", אמר ברט. "זה התנאי של השיחרור בערבות", הוסיף קודי, "וגם אלינו היא באה אתמול". "היא? מי זה היא?", לא הבנתי. "העורכת-דין". "איזה עורכת-דין?" "שלי. שאבא שלך שלח לי, איזה פִּינְסְטִין אחת, לבנה כמו תחת של קוף לְבָקֵן". "אבל למה? בשביל מה הם באו אליכם?". "כדי להזהיר אותנו", אמר קודי. "אותנו ואת ההורים", הוסיף ברט. "להזהיר ממה?" שאלתי. "שלא נפליל אותך", אמר ברט. לא הבנתי. אז ברט המשיך והסביר. "הם אמרו לנו ולהורים שלנו, אולי בעיקר להורים שלנו, אני מדבר גם בשם קודי, כי זה היה אותו דבר אצלו ואצלי, קודם כל שהקופאי הסיני זיהה כשודד את ג'ימבוי, כמו שאמרנו לך, אבל לא זיהה אף אחד אחר מאיתנו, ושבגלל זה הוא עצור עד סוף המשפט. ושנחנו צריכים לדבוק, מה שלא יהיה ומה שלא יקרה, בסיפור שלנו, שהיינו בדראג-סטור אבל שלא היינו מעורבים בשוד, אלא רק קנינו שוקולד וצ'יפס. ושבמשפט אנחנו צריכים להגיד להגיד שג'ימבוי גם כן היה איתנו, אבל שהוא לא זה שעשה את השוד. שזה שעשה את השוד היה גם לכן וגם לא היה גבוה, ואז בסוף..." "רגע", קטע אותו קודי, "לי היא אמרה להגיד שגם היה לו שפם". "כן, ברור", אמר הארי הרמן, "הם בכוונה עושים את זה, כדי שלא ייראה כאילו העדויות שלכם מתואמות, שכאילו יש סתירות קטנות".

"יכול להיות", אמר ברט והמשיך, "ואז בסוף, אחרי שהוא כאילו כבר סיים וקם ועמד ללכת, אז הוא אמר את זה". "את מה?" שאלתי. "כן, נכון", אמר הארי הרמן, "את הדברים החשובים תמיד אומרים בסוף". "גם אצלנו היא עשתה אותה הצגה", הוסיף קודי. "טוב, בסדר, הבנתי", איבדתי כבר את הסבלנות, "אבל מה הם אמרו?". "אתם צריכים לזכור", אמר קודי, "שאת כל זה עושה עבורכם מר שפירו", "שזה אבא שלך, בראונשווין, אם אתה לא יודע", אמר ברט, וקודי המשיך, "ושהוא גם שילם את הערבות, והוא גם מינה אותי, בלי שזה עולה לכם כלום, לסניגור של הילד שלכם", "אותו דבר אצלנו היא אמרה", אמר ברט וקודי המשיך, "וכל זה רק בשביל דבר אחד, לא בשבילכם, לא אכפת לו מכם, כל זה רק כדי שהבן שלו ייצא מזה נקי. זה הכול. אבל אם משהו ישתבש, חלילה, אני מניח שעולמכם יחרב עליכם. ואני בטוח שאתם לא רוצים שזה יקרה. וגם אנחנו לא. אז בואו נדאג ביחד שזה לא יקרה". לא ידעתי מה לומר. "רגע, ומה עם הארי?", שאלתי. הם לא ידעו כלום. "מישהו ראה אותה מאז?", לא, אף אחד לא ראה אותה. "אני הולך הביתה, אני לא מרגיש טוב, הבטן שלי מתהפכת כמו מכונת-כביסה". "כן, בטח", אמרו שלושתם, "להתראות, בראונשווין".

הבוקר סוף סוף התקשרתי לדה-קלרק ואמרתי לו שאני כנראה אגיע בחודש הבא, ושיתכונן.

אפריל-ה-14, 2017

בדרך, במונית משדה-התעופה, התקשרתי לאחותי רייצ'ל. היא קטנה ממני בשנה, עורכת-דין ושותפה בכירה במשרד שפירו, פוגלמן אנד מדיסון, שהיה של אבא שלנו, ארנולד, שמת. קוראים לה עכשיו רייצ'ל שפירו-מדיסון, כי היא התחתנה עם אנתוני, טוני, שגם הוא עורך-דין, הבן של השותף השני שהיה במשרד של אבא שלי, שגם הוא כבר מת בינתיים, הרברט מדיסון. אז רייצ'ל וטוני הם גם נשואים וגם שותפים במשרד. פוגלמן כבר לא שם. אף אחד מהילדים שלו הוא לא עורך-דין, אז הוא מכר להם, לרייצ'ל וטוני, את החלק שלו ואת השם שלו ופרש. הם השאירו את השם שלו כי שמות של יהודים זה טוב למוניטין של משרדי עורכי-דין. ככה טוני אמר לי. ואנחנו כבר לא מדברים, רייצ'ל ואני, אנחנו כבר לא מדברים פחות או יותר מאז שאבא שלנו מת. זה כבר תשע, כמעט עשר שנים, שאנחנו לא מדברים.

מה שקרה זה שאבא שלנו בצוואה שלו הוא הוריש הכול לאחותי. הכול. ואני לא מדבר רק על המשרד, שזה עוד איכשהו נורמאלי, כי היא עבדה שם איתו, ואני ברחתי משם. אז אוקיי. אבל הוא הוריש לה הכול, גם את כל מה שהיה לו, שהוא צבר כל השנים, חוץ מהמשרד. כסף ומניות ובניינים ועסקים ואני לא יודע מה, אבל מדובר בעשרות רבות של מיליונים. ואת הכול הוא הוריש לה, הכול. ולי הוא השאיר, אפשר להגיד, רק את הדירה בניו-יורק, זאת שאני גר בה, זאת שהשכרתי עכשיו. אבל זה לא עכשיו, זאת אומרת כשהוא מת, שהוא הוריש לי אותה. הוא כבר קנה ורשם אותה על שמי לפני כמעט שלושים שנה, מתנה לחתונה שלי ושל סמנתה. כך שבעצם אחרי מותו הוא לא השאיר לי כלום. ג'ורְנִישֵׁט. אפילו לא דולר.

וזה לא היה כמו בסרטים, שהעורך-דין שלו, נגיד בנג'מין פוגלמן או הרברט או טוני מדיסון, הזמינו את שני היורשים המיועדים, את רייצ'ל ואותי, למשרד המהודר והמרופד שלהם, ופתחו את המעטפה ובתוכה הצוואה והקריאו אותה, וככה כל החרא הזה נודע לי. בכלל לא. אפילו לא דומה. כמה ימים אחרי שהוא מת, הטקס היה יהודי, אבל לא ישבנו שבעה, צילצול בדלת. אני פותח. בחור עם קסדה. "משלוח מיוחד", הוא אומר לי ומגיש לי מעטפה, שאני

רואה שהיא ממשרד עורכי הדין שפירו, פוגלמן אנד מדיסון. "הנה, תחתום פה", הוא מגיש לי איזה נייר, ואני חותם והוא הולך. ואני נכנס הביתה ופותח את המעטפה ובתוכה דף, עמוד אחד, נייר מכתבים רשמי של המשרד. ובאמצע למעלה, מתחת לכל השמות של השותפים, ולתאריך, משהו מלפני כמה שנים, כתובה בגדול הכותרת. צוואה. והתחלתי לרעוד. הרגשתי שהחיים שלי מתהפכים. ונפלתי, ממש נפלתי, לתוך הכורסה בסלון, והמכתב, המעטפה והדף, נפלו לי מהידיים. אני לא, אני לא ציפיתי לכלום. לא יודע למה. אבל לא חשבתי על זה בכלל. ידעתי שאבא שלי עשיר, אבל מעולם לא חשבתי על זה שכשהוא ימות אני פתאום אהפוך למיליונר או משהו. כל מה שחשבתי זה שכשהוא ימות אז יהיה לי סוף סוף קצת כסף שייתן לי חופש, ביטחון, לחיות לא כמו מהיד לפה, כמו שחייתי עד אז, לחפש עבודות, ולהתחנף, אפילו להתחנן, לכל מיני אנשים מזויינים, שלא שווים את קצה הנעל שלך, שיעסיקו אותי, שלא יפטר אותי, כי אני צריך לשלם חשבונות, ופה ושם, בתקופות טובות, להזמין מישהי לדייט במסעדה טובה או לטוס לחופשה בניו-אורלינס, אולי אפילו לאירופה, פריז, לונדון, ולקחת הלוואה ובקושי להחזיר אותה וכל החרא הזה, אתם יודעים, כמו שכל האנשים חיים, וזה עוד אלו שחיים טוב. כל מה שחלמתי, לא חלמתי, שחשבתי שיקרה, זה שאחרי שהוא ימות יהיה לי מספיק כסף לחיות כמו שאני רוצה, לעבוד איפה ובמה שאני רוצה, וזהו. לא לקנות טירה בקליפורניה או באקפולקו על הים, ולא יאכטה או מטוס פרטי, רק לחיות כמו שאני רוצה, בלי להיות תלוי בחסדיהם של כל מיני שמוקים מטומטמים. לקח לי לא יודע כמה זמן להתעשת, להחזיר את הדופק למסלולו ואת הנשימות לסדרן, והתכופתי וקראתי.

"אני, עורך-הדין ארנולד ג'יי שפירו", היה כתוב שם, ומספר הניישונל סקיוורטי שלו, שותף בכיר במשרד עורכי הדין שפירו, פוגלמן אנד מדיסון, וכתובת הבית הפרטי שלו, "מצווה בזאת מתוך רצוני החופשי ובדעה צלולה, כי לאחר מותי, יעברו כל רכושי וקנייני", ועוד כל מיני מילים שלא הבנתי, "ללא יוצא מן הכלל, לבתי האהובה עורכת-הדין רייצ'ל שפירו-מדיסון", ומספר הניישונל סקיוורטי שלה, שותפה בכירה במשרד שפירו, פוגלמן אנד מדיסון והכתובת הפרטית שלה. נקודה. פיסקה חדשה. "בני ליונל שפירו", הוא לא הזכיר שגם אני עורך-דין, אבל כן את מספר הניישונל סקיוורטי והכתובת הפרטית שלי, "לא יקבל דבר". נקודה. פיסקה חדשה. "רשימת כל הרכוש והקניין" והבלה-בלה "תימסר בנפרד, כנספח לצוואה זו, לגברת רייצ'ל שפירו-מדיסון", ומתחת לזה באו שמו וחתימתו עם האס הגדולה של אבא. ועוד מתחת, בפיסקה חדשה, נכתב "ובאנו כעדים כי צוואה זו נכתבה ונחתמה על ידי מר ארנולד ג'יי שפירו, המוכר לנו באופן אישי, מתוך רצון חופשי ובדעה צלולה", עם שמותיהם וחתימותיהם של עורכי הדין המכובדים בנג'מין פוגלמן והרברט די. מדיסון. וזהו.

אפריל-15, 2017

אחרי כמה שבועות, כשיצאתי קצת מההלם ובלעתי ועיכלתי, והיה נדמה לי שחירבנתי עד תום את העלבון, התקשרתי אליה. "זה בקשר למה?", היא שאלה. "בקשר לחיים" אמרתי, "את אחותי, לא?". קבענו באיזה מקום, סְטֵאָרְדְּסְט קראו לו, שילוב מוזר בין דיינר לבר. זה עוד היה לפני פלישת הֶסְטֵאָרְבְּקְס, שכבשו גם אותו. באתי כמה דקות לפני הזמן. ידעתי שהיא תאחר, שבכוונה היא תאחר, אבל בכל זאת הקדמתי. אין לי את זה, את המנגנון הזה של אני לא יודע איך לקרוא להם, הבעלים, המנהלים, כל החארות אלו, השליטים, אלו שאנחנו

עובדים אצלם או בשבילם, של לאַחַר, לתת לך לחכות, להושיב אותך בכיסא יותר נמוך, להתבלבל כאילו בשם שלך, וכל הטריקים העלובים והשפלים שלהם. אין לי את זה. אני לא יודע אם זו תכונה מולדת, או שלומדים את זה בקורסים לניהול או בפקולטות למינהל, או שזה בא עם התפקיד. אבל לי אין את זה. ולרייצ'ל יש את זה בגדול. תמיד היה לה את זה. ולמרות שידעתי שאני צריך לבוא לפחות רבע שעה אחרי, ושגם ככה היא תאחר לי ברבע שעה. בכל זאת באתי שלוש דקות לפני הזמן. דפוק לגמרי אני בעניינים האלו של הזמנים. והיא כמובן איחרה. לא ברבע שעה. בארבעים דקות. שתיתי בינתיים אספרסו כפול עם חלב חם בצד, בקבוק בירה וכוס קוק עם הרבה קרח. והיא גם דפקה כניסה. נכנסה כמעט בריצה, לבושה בחליפת מנהלים סגולה, מאופרת במדויק, עד הריס האחרון, עדיין יפה, שמתי לב, עם תיק נשים יוקרתי בצבע בורדרו תלוי על כתפה, ותיק מנהלים שחור מעור של חיה בכירה אחוז בידה, והז'קט של החליפה הסגולה מתנופף בידה השנייה, והניחה כאילו בנון-שלנטיות קלילה את כל הערימה הזאת על הכיסא שלי, והתיישרה מולי, מתנשפת לכאורה, מחייכת אלי מפה לאוזן, כמו החיוך של קודי המת בארון הקבורה שלו, ומתנצלת, "סליחה, אני מצטערת, באמת סליחה, אבל... לא חשוב... נתקעתי בישיבה... סליחה. אני חייבת כוס יין", ונופפה למלצרית. שמיד ניגשה אליה. "כוס יין לבן, לא חשוב איזה, בבקשה", היא אמרה, "אבל קר". ואז היא חזרה וחייכה אלי. "הרבה זמן", היא אמרה. "כן", אמרתי, "הרבה זמן". והמלצרית הגיעה עם הכוס יין שלה. "לחיים", היא אמרה, בעברית. הנפתי גם אני את כוס הקוק שלי, ולגמנו. "תשמעי רייצ', אני...", ניגשתי ישר לעניין, "זה בקשר לצוואה". כאילו שהיא לא ידעה בשביל מה זימנתי אותה. והיא כבר באמת רצתה לענות לי, לסתור את דברי, להגיש התנגדות ולדחות את כל טענותי על הסף. "לא, לא", אמרתי, "תני לי לדבר עד הסוף". "אוקיי", היא אמרה ושילבה ידיה על חזה, "כן, בבקשה, דבר". "זה בקשר לצוואה", חזרתי ואמרתי, "זה, זה לא פייר מה שאבא עשה". היא זזה במקומה, מתאפקת שלא לענות לי. לגמה, סיימה, את כוס היין שלה. ואני הרי יודע מה היא רוצה להגיד. "אבל זה לא אני, ליאון, זה אתה, זה אתה שהבאת את זה על עצמך". אז אני אומר לה את זה בעצמי. "את צודקת, יכול באמת להיות שאני הבאתי את זה על עצמי, עם כל מה שהיה בתיכון, שלא למדתי, והסמים, והשוד, והמשפט, ואחרי זה שעזבתי את המשרד, שמררתי לו, ככה הוא ראה את זה, שמררתי לו, כאילו בכוונה, את החיים. אבל זה לא נכון. אני לא עשיתי לו שום דבר בכוונה. ככה אני. זה מה שאני. אבל אני הבן שלו. וגם אם זה הכול נכון. נגיד שכל זה נכון, אבל..." היא ניסתה להסות אותי בתנועת יד. אבל לא נתתי לה. אז היא לגמה, סיימה לשותות את כוס היין שלה, ואני המשכתי. "... אבל לא להשאיר לי כלום? כלום? כאילו אני לא הבן שלו, כאילו אני איזה היטלר או אייכמן. ולמה?". היא חזרה ושילבה ידיים. "בגלל שבגיל ההתבגרות הייתי קצת, טוב, לא קצת, מאוד מופרע? אז מה? בגלל שאני לא רוצה להיות עורך-דין במשרד שלו? מה, זה פשע נגד האנושות לא להיות עורך-דין כמוהו? מה זה צריך להיות החרא הזה, הא?". היא נופפה עכשיו בידה למלצרית, שבאה מיד. "אפשר לקבל עוד כוס יין?", היא שאלה. "כן, בטח, בטח", אמרה המלצרית והלכה, וכמעט מיד חזרה עם כוס. רייצ'ל הרימה את הכוס לכיווני, לא אמרה כלום, ושתתה. גם אני שתיתי מהמעט שנשאר מהקוק שלי. הפה שלי היה יבש והגרונ ניחר. היא חזרה ושילבה ידיים ואני המשכתי. "אבל אני, אני לא רוצה להיכנס לכל זה", אמרתי, "אני גם לא רוצה, דורש, מבקש, לא יודע מה, לשנות את הצוואה, ולקבל את החצי המגיע לי. ומגיע לי. לא מהמשרד. אוקיי. אבל מכל

השאר מגיע לי חצי בדיוק כמו לך. אני הבן שלו בדיוק כמו שאת הבת שלו, רייצ'ל. אבל אל תדאגי. אני לא רוצה בכלל להיכנס לכל זה. אם זה מה שאבא רצה, אז זה מה שיהיה. בסדר. לא בסדר, אבל שיהיה. אני אחיה עם זה. אני אחיה עם זה חרא. זה מעליב, זה כואב, אבל אני אחיה. אני אחיה עם זה, אני לא אמות מזה". נאנחת, כמעט נחנקתי. "תשתה קצת", היא אמרה והגישה לי את כוס היין שלה. שתיתי. התנשפתי. המשכתי. "אני לא מבקש או דורש או מבקש משהו מאבא. זה גם לא יעזור", אמרתי, "הוא כבר מת". דמעות עמדו לי בעיניים. אבל לא דמעות של עצב. דמעות של זעם. "אני לא פונה אליו. אני פונה אלייך. רייצ'ל. את אחותי, אחותי הקטנה, האהובה, או שהייתה אהובה, ואני לך לא עשיתי שום דבר רע בחיים שלי". איבדתי עכשיו את השליטה על הדמעות שלי והן זלגו אל לחיי. "זה נכון", היא אמרה. "אז אני מבקש ממך לא שתפרי את הצוואה שלו, חלילה. אבל את, כל הכסף והבניינים וכל מה שהיה שלו הוא שלך עכשיו, לא שלו. הוא מת, רייצ'ל. כל מה שהיה שלו זה עכשיו שלך. אז כל מה שאני מבקש ממך זה שמשוהו מכל מה שהוא נתן לך, לא יודע, משהו קטן, איזו חבילת מניות, או בניין משרדים, לא יודע, משהו מזה שתתני לי, שתעבירי לי, ממך אלי. שאני אוכל קצת, אני לא רוצה להתעשר ולא להיות מיליונר, אני רק רוצה קצת לחיות יותר טוב, יותר בשקט, שיהיה לי קצת ביטחון בחיים הדפוקים שלי, אז... אז מה את אומרת?". היא הורידה עכשיו את ידיה מהחזה, הניחה אותם על השולחן, קירבה את כפות ידיה זו לזו ושילבה את האצבעות, חזק, בכוח. והבנתי שזה לא. "אני מצטערת, ליונל", היא אכן אמרה, "אבל אני לא יכולה. אני לא יכולה להפר את הצוואה, את הבקשה האחרונה של אבא. אני אהבתי אותך, אני אוהבת אותך, הוא היה בשבילי הכול". קולה רעד. "אני לא יכולה לעשות לו את זה". "אבל את לא מפרה את הצוואה", צעקתי. אנשים מסביב הביטו בנו. השפלתי קולי. לחשתי. "את לא מפרה את הצוואה. זה עכשיו כסף שלך, לא שלו. זה את נותנת לי, לא הוא, רייצ'ל". היא עכשיו הרימה את כפותיה השלובות לעבר סנטרה. "זה לא נכון. זה לא ככה", היא אמרה, "אני כן מפרה את הצוואה שלו. זה אפילו יותר גרוע. אני מרמה אותך. אני נותנת לו מאחורי גבו, אחרי שהוא מת, את מה שהוא ביקש בצוואה שלו לא לתת לך, אתה לא מביין?". הבנתי, הבנתי. "זונה מפוסטרת", אמרתי לה, לא יודע מאיפה הבאתי את זה, "הלוואי שתמותי גם את", וקמתי והלכתי. אחרי כמה צעדים הסתובבתי וחזרתי. "אני אתבע אותך", אמרתי לה. "לא כדאי לך", היא אמרה, אחותי הזונה הקטנה, "אתה תפסיד". למרות זאת תבעתי אותה. ייצגתי את עצמי. גם אני הרי עורך-דין. אותה ייצג מישו מהמשרד שלהם. תבעתי ממנה חצי ממה שהוא הוריש לה. טענתי הייתה שהיא השפיעה עליו בדרכים לא-כשרות להוריש לה הכול ולנשל אותי. אבל זה היה משחק אבוד. הם העלו לדוכן כמה עדים שסיפרו איזה ילד רע הייתי וכמה הוא סבל בגללי, וגם כאלו שהעידו שהוא אכן כתב וחתם על הצוואה מרצון חופשי ובדעה צלולה. ואני לא באמת היו לי הוכחות או עדים שהיא השפיעה עליו בכלל, ובדרכים לא כשרות בפרט. לא היה לי כלום חוץ מצדק. אז הפסדתי. היא צדקה. השופט גם קבע לי החזר הוצאות של מאה ושבעים אלף דולר. זאת אומרת שאני אצטרך למכור את הדירה. "אל תדאג", היא כתבה לי בטלפון כמה דקות אחרי פסק-הדין, "אני אשלם את ההוצאות שהוא פסק לך". "תודה", כתבתי לה. מה יכולתי לעשות. מאז לא החלפנו מילה. ועכשיו, שמונה או תשע שנים אחרי זה, התקשרתי אליה. אבל היא לא ענתה.

אפריל ה-17, 2017

לא השארתי הודעה. לא הייתה שם, בטלפון שלה, האפשרות הזאת. לא ידעתי אם היא בכלל תחזור אלי. חיכיתי. יכול להיות שהיא החליטה לא לדבר איתי יותר לעולם, שהיא מחקה אותי מהחיים שלה, וזהו. יכול גם להיות שהיא לא מחקה אותי מהחיים, אבל מחקה אותי מאנשי הקשר שלה, והיא בכלל לא יודעת שזה אני. ואולי בכלל היא החליפה מספר וזה כבר לא הטלפון שלה. אבל זה פחות סביר. אנשים לא מחליפים את המספר שלהם. אלא אם גונבים להם את הטלפון. אבל גם זה הרי יכול להיות. יכולתי גם לצלצל למשרד שלהם ולבקש לדבר איתה או להשאיר הודעה שתחזור אלי. אבל לא רציתי, לפחות בינתיים, שזה ייצא מהאיזור האישי שלנו. אז אחרי יומיים או שלושה שהיא לא ענתה, שלחתי לה הודעת טקסט. "רק שאלה אחת. אני ילד מאומץ?". הפעם לקח לה שעתיים וחצי, על השעון, והיא ענתה. "כן, בוודאי. לא ידעת?". "לא". "הם לה סיפרו לך?". "מי?". "ההורים. אימא ואבא". "לא. כלום. אף מילה". "אבל כן. אתה מאומץ. אבא סיפר לי. לפני הרבה שנים". "את יודעת מי ההורים הביולוגיים שלי? הוא אמר לך משהו על זה?". "לא. אין לי שמץ של מושג. אבל אתה יכול לברר". "אני יודע". "זו זכותך על פי החוק". "אני יודע. טוב, תודה". "בהצלחה".

קראתי פעם באיזה ספר מדע פופולרי, "קיצור תולדות המחשבה המדעית" או משהו כזה, על מה שקרה בִּשְׁקוּפְּרִיִּקוּס פִּירֶסֶם, בספר שהוא כתב, זה במאה ה-16 היה, שכדור-הארץ מסתובב סביב השמש. כולם חושבים שהוא היה יווני או רומאי, בגלל הקוס, כמו סְפֶרְטָקוּס, אבל הוא בכלל היה פולני, יוֹהַן קופרניקוס, כי עד אז, עד שהוא כתב את זה, כולם חשבו, גם המדענים, במשך אלפים של שנים, שהארץ היא מרכז העולם ושהשמש סובבת סביבה. עד היום, אגב, בשפה שלנו, בכל השפות, השמש זורחת ושוקעת כאילו היא באמת מסתובבת סביבנו. והיה כתוב שם גם, בספר שקראתי, שהחישובים בעקבות הגילויים של קופרניקוס העלו שמהירות סיבוב כדור-הארץ סביב השמש היא "מחרידה", אני זוכר את המילה, ושכל מי שנחשף לגילויים החדשים, כל המדענים, שחשבו עד אז שאנחנו עומדים בשקט ובנחת על קרקע יציבה, נורא נבהלו מזה שאנחנו למעשה חיים על חתיכת אדמה שנעה במהירות כל כך עצומה בחלל. אבל לא היה כתוב שם, בספר ההוא, מהי המהירות הזאת, העצומה, המחרידה. אז נכנסתי לגוגל, או אולי בדקתי באנציקלופדיה, לא זוכר באיזו תקופה זה היה, והיה כתוב שם שמהירות סיבוב כדור הארץ סביב השמש, שאורכת כידוע בדיוק שנה, היא מאה ושמונה אלף קילומטר בשעה. וזו באמת מהירות עצומה, מסחררת, מחרידה, מבהילה.

אנחנו כל הזמן, כל החיים, חוץ מאולי בזמן רעידת אדמה או מלחמות עולם או התקפי חרדה, חשים שאנחנו עומדים, יושבים, חיים, על קרקע יציבה. אבל זה לא ככה. זה בכלל לא ככה. כי חוץ מזה שכדור הארץ מסתובב סביב השמש במהירות המטורפת של 108,000 קמ"ש, כדור הארץ מסתובב גם סביב עצמו, באותו זמן עצמו, נגיד פה, באמריקה, במהירות קלילה של 1,400 קמ"ש. בנוסף לכל זה השמש עצמה, שסביבה אנחנו מסתובבים, גם היא מסתובבת, סביב מרכז גלקסיית שביל החלב, שהשמש וכדור הארץ שלנו הם חלק ממנה, במהירות הסופר-דופר מסחררת של 828,000, כמעט מיליון, קילומטרים בשעה. וגלקסיית שביל החלב עצמה טסה לעבר הגלקסייה הקרובה אליה, אנדרומדה, במהירות של 402,000 קמ"ש. וזה עוד לא הכול, כי גם שתי הגלקסיות האלו שלנו, שביל החלב ואנדרומדה, נמשכות אל צביר הגלקסיות הקרוב אליהן, צביר הבתולה, במהירות שקשה אפילו לדמיין אותה, של

משהו בין שניים לחמישה מיליארד, כן, מיליארד, קילומטרים לשעה. וגם זה עוד אל הכול, אבל אני אעצור כאן. כי רק מהמספרים של המהירות העצומות שבה אנחנו מתעופפים ביקום, בכל מיני כיוונים, אפשר לקבל סחרחורת נוראית ולהתעלף במקום, שלא לדבר על דום לב. וככה בדיוק הרגשתי עכשיו, זאת אומרת אז, כשרייצ'ל כתבה לי בטלפון את הדברים האלו. זה היה לפני שנתיים. הייתי אז בן 49, כמעט חמישים, והנה התברר לי פתאום שחייתי חצי מהחיים שלי כשאני חושב שאני מישהו אחד, ובבת אחת, בלי שום הכנה או התראה, התברר לי שאני מישהו אחר לגמרי ממי שחשבתי שאני, ועדיין בכלל לא יודע מי אני. זה היה נורא. אז לא נותרה לי ברירה. הגשתי בקשה לפתיחת תיק האימוץ שלי. זה לא היה קל או קצר. בירוקרטיה עצומה שלקחה כמעט שנה. אבל בסוף הגעתי לזה. דף מצהיב, כמעט מפורר, של אגף הרווחה של מדינת ניו-יורק, כך קראו לזה אז, ובו כתוב במכונת כתיבה רק כמה שורות: ההורים המאמצים: ארנולד ג'יי ומרשה שפירו, ניו-יורק סיטי.

מין הילוד: זכר.

שם הילוד: בלתי ידוע.

תאריך הלידה: דצמבר, 25, 1966.

תאריך המסירה להורים המאמצים: ינואר, 3, 1967.

שם האב: בלתי ידוע.

מען האב: בלתי ידוע.

שם האם: ז'לוטי בראונשוין.

מען האם: ניו אלֶפְסַנְדְרִיָה, ג'וֹרְסוֹן קאוונטי, אוהיו.

סיבת המסירה: בלתי ידוע.

זה נכון, היום ההולדת שלי הוא אכן בחג המולד. אבל זה לא שאני איזה ישו או משהו. יש הרי בעולם, חיים, כרגע, מסתובבים איזה עשרים מיליון איש שנולדו בחג המולד. אז מה? אז הוא כנראה צדק, העורך-הדין הדפוק הזה בכיסא-גלגלים שהטריד אותי בטקס האשכבה של קודי. אבל פאק, למה זרקתי את הספר שהוא נתן לי שאבא שלו כתב שם על אבא שלי? חיפשתי בגוגל ניו אלכסנדריה בג'ורסון קאוונטי, אוהיו, אבל לא מצאתי שם שום דבר כזה. מצאתי ניו אלכסנדריה בֶּפְּנִסִילְבַּנְיָה ובווירג'יניה, אבל שום דבר כזה באוהיו. אולי המקום ננטש או נמכר ושינה את שמו. אבל עכשיו אין מקום כזה, ואין עם מי לדבר. אז המשכתי וחיפשתי את הספר של האבא של ההוא. לא זכרתי בדיוק איך קראו לו, משהו כמו "דמויות מהכלא" או "סיפורים מהכלא" או "רשימות מהכלא", ושם המחבר, לעורך-הדין באשכבה קראו משהו דה-קלרק, אבל לא זכרתי את השם הפרטי של אבא שלו, זה שכתב את הספר. צ'רלי או ארצ'י. ניסיתי בכל הצורות. אבל לא מצאתי כלום. זה גם ספר שיצא בהוצאה עצמית של הבן, אז יכול להיות, כנראה שזה מה שהיה, שהוא בכלל לא פירסם ולא מכר אותו בשום מקום. אז חיפשתי אותו, את העורך-דין עצמו, את המשרד שלו, הוא הרי עורך-דין, באקרון, אוהיו. ומצאתי אותו. וואָפִי קוראים לו, עורך-דין וואפִי דה-קלרק. ציפיתי שתענה מזכירה ואני אשאיר לה הודעה. אבל הוא ענה בעצמו. זאת אומרת, ענה קול של גבר. "שלום", אמרתי, "אני מחפש את עורך-דין דה-קלרק". "כן, מדבר", הוא אמר, "במה אני יכול לעזור

לך? ". התבלבלתי, גמגמתי. "אה, שלום לך, אדוני", אמרתי, "מדבר עורך-דין ליונל שפירו, מניו-יורק, זה שלמד עם קודי, קודי ג'קסון, בתיכון, בניו-יורק, אבל הוא היה גר באקרון, היה לו שם, אצלכם, מוסך לטרקטורים, ג'קס טרקס, הוא היה שכן שלך, אתה בטח זוכר, זה שנרצח בטעות מכדור בגב בריצת הבוקר שלו. אנחנו נפגשנו, אתה ואני, הכרנו, בטקס אשכבה שלו, של קודי, אני מתכוון, זה אני שקראת לי בראונשוין, שחשבת שקוראים לי בראונשוין, וסיפרת לי שאבא שלך היה בבית-סוהר עם אבא שלי, ככה חשבת, ושהוא כתב עליו בספר". פה הוא קטע אותי. "אז קראת את הספר, אני מבין". הוא אמר. "אז זהו, שכן, אבל לא... לא סיימתי אותו. קראתי אותו במטוס, בדרך חזרה, אבל, בגלל זה צלצלתי, לא תאמין מה שקרה לי. אני שכחתי את הספר במטוס". "כן, בטח", הוא אמר, "אני ראיתי שזרקת את הספר לפח". "הו, כן, כן. נכון. אני מצטער, אני הייתי נסער. סליחה, אבל עכשיו, עכשיו אני מבין שצדקת, שהבראונשוין הזה באמת היה, אולי, אולי הוא היה אבא שלי. אז אולי אתה יכול, אני מצטער אל מה שקרה, לשלוח לי שוב, בדואר, את הספר? אני אשלם לך את כל מה שצריך". "לא צריך לשלם שום דבר", הוא אמר, אני אשלח לך. מה הכתובת?". אמרתי לו את הכתובת. "מחר אני שולח לך". "תודה", אמרתי לו, "ועוד נדבר".

אפריל-ה-19, 2017

השוד של הדראג-סטור היה בחורף '83 והמשפטים שלנו היו באביב ובקיץ של באותה שנה. המשפט הראשון, כבר באפריל, היה של ג'ימבו, ג'יימס אַלְפֶּסְנֶדֶר אוֹ'שֵׁי היה שמו המלא, שמשפטו הופרד משלנו. הוא הואשם בשוד מזוין. בגלל שהקופאי הסיני הגזען המזוין זיהה אותו כמי שכיוון אליו האקדח ושדד את הקופה. גם הסניגור שלו היה מישוהו מהמשרד של אבא שלי. וקו ההגנה שלו היה בדיוק כמו שלנו, שהוא אומנם היה, יחד איתנו, עם החברים שלו, בדראג-סטור בעת שהתרחש שם השוד, אבל שנכנסנו לשם להתחבא מהגשם ולקנות חטיפים ושתייה, אבל שזה לא היינו לא הוא ולא אנחנו שעשינו את השוד. זה היה מישוהו אחר שאנחנו לא מכירים. עורכי הדין שלנו, של קודי ושל ברט שלי, מהמשרד של אבא שלי, אמרו לנו ללכת לכל הישיבות של בית-המשפט, לשבת שם באולם, להראות נוכחות, שייראו אותנו, להראות לבית-המשפט, זה מה שהם אמרו לנו, שאנחנו לא מפחדים ולא מתחבאים ולא מתנכרים לג'ימבו. כי אנחנו, לא אנחנו ולא הוא, באמת לא עשינו את השוד הזה. וזה גם מה שהעדנו. כל אחד לחוד, כמובן. הארי לא באה למשפט וגם לא העידה. אני עד היום לא יודע למה. ברט סיפר לי שהוא שאל את העורך-דין שלו למה הארי בעצם לא באה למשפט, אבל הוא בכלל לא ידע מי זאת. היא חשב שזה בן. והוא הסתכל ברשימות שלו, הוא אמר לי, ואמר לו שבין העצורים לא היה שום הארי. אז אני לא יודע מה באמת היה שם ולמה ואיך הארי נעלמה לה פתאום. אבל אנחנו העדנו, כל אחד בתורו, בדיוק את אותו דבר, שאנחנו היינו שם, בלילה של השוד בדראג-סטור, אבל לא שדדנו, ושהשוד בכלל היה בחור מבוגר, לא נער כמונו, ולכן, לא שחור וגם לא גבוה כמו ג'ימבו. וקודי הוסיף שהיה לו שפם, ואני אמרתי שהוא לא בדיוק היה לבן, אבל בטח לא שחור, ואני ממש זוכר שהיה לו מבטא זר, פורטו-ריקני או מקסיקני, לא ידעתי בדיוק להגיד. זה מה שהרשטיגס אמר לי להגיד. "כשאתה עושה תיאום עדויות בין העדים שלך", הוא הסביר לי כאילו הוא החונך שלי, "אתה צריך לדאוג לכך שהם לא יהיו לגמרי תואמות בכל הפרטים. כי אם זה

תואם מדי זה נשמע חשוד. זה נראה כאילו העדים תיאמו ביניהם את העדויות, ושהם כולם משקרים, לכן אתה צריך שיהיו הבדלים קטנים, בכל מיני פרטים קטנים, לא חשובים, בין העדויות. שאחד יגיד שפם, השני משקפיים, והשלישי מבטא פולני, ככל שתהיו פחות בטוחים, ככה יותר יאמינו לכם, העיקר שכולכם תגיד שהיא לבן, זאת אומרת בשום אופן לא שחור כמו ג'ימבוי, אתה מבין?". וחוזר מזה, חוץ מזה שהקופאי כאילו זיהה אותו, את ג'ימבוי, לא היה להם, לתביעה, למשטרה, לא היה להם עליו כלום. הם לא מצאו לא את האקדח ולא את הכסף שנשדד. זאת אומרת, לכל אחד מאיתנו היה כמובן קצת כסף כשתפסו אותנו, אבל כל הכסף של כולנו ביחד לא הגיע לשבעים ושישה דולר שנשדדו. אז הם טענו שעד שתפסו אותנו כבר הספקנו לבזבז חלק מהכסף. אבל זה לא היה ממש משכנע. והעורך-דין של אבא שלי שהגן עליו עשה להם שם עוד תרגיל יפה. ביום של העדות של הקופאי, הוא נתן לג'ימבוי משקפיים, כאילו משקפי-ראיה, אבל עם סתם זכוכיות, שישים אותם עליו וישב עם משקפיים. וכשהתובע ביקש מהקופאי לתאר את השודד, אז הוא תיאר אותו גבוה, שחור וממושקף. ואז, כמו שמקובל, התובע שאל אותו אם הוא רואה את השודד באולם, והגמד הסיני כמובן הצביע על ג'ימבוי. אבל כשהגיע תורו של העורך-דין של ג'ימבוי לחקירה הנגדית, הוא הקריא לו שם, לקופאי הסיני הגזען, את התיאור שהוא בעצמו מסר באותו לילה וגם הראה לו ולשופט את התמונות מהמסדר זיהוי, ושם לא היו ולא הוזכרו שום משקפיים. אז הקופאי אמר שכן "היו לו, אבל בטח, כשהם ברחו, הם נפלו לו". אבל כל זה לא עזר לו לג'ימבוי. הוא הורשע בשוד מזוין ונדון לשבע שנות מאסר. על מה שקרה אחר כך אנחנו יודעים שבהתחלה הוא ישב במיתקן לתיקון של קטינים, וש אחרי שנה העבירו אותו לכלא רגיל, ושמשם הוא כבר לא יצא בחיים. אבל אנחנו לא יודעים מה בדיוק קרה. אין הרבה אפשרויות. זה לא מנקניק מקולקל ולא משחפת ממארת. או שרצחו אותו או שהוא התאבד.

רגע, יש לי טלפון. **לנצל את הטריק הזה גם בהמשך.**

זו הבת שלי צילצלה, ג'ולי, עכשיו קוראים לה גליה, מישראל. נולדה לה בת. עוד בת. היא בת 23 וזה הילד השלישי שלה, בן אחד ושתי בנות. ככה זה אצלם שם. היא חברה בכת כזאת, של יהודים דתיים קנאים, זו כת גדולה, של מאות אלפים, שרוצים לבנות מחדש את בית המקדש ולהפוך את ישראל למדינה דתית. משהו כמו איראן, אבל לא מוסלמית. יהודית. והם גם עושים הרבה ילדים. זה אימא שלה, סמנתה, גרושתי, עכשיו קוראים לה שושנה, הכניסה אותה לזה. "מְזֵל טוב", אמרתי לה, בעברית, בעצם בידיש אמריקנית. "תודה, אבא, תודה, אני כל כך שמחה, והיא כל כך יפה". "ואיך קוראים לה?", שאלתי. "אנחנו נקרא לה הוֹדְיָה", היא אמרה ומיד הוסיפה, "זה בעברית, תודה לך, אלוהים". "יופי, מְזֵל טוב. ומה שלום אֶשְׁרֵי וְאֶמוֹנִית?", זכרתי את השמות של שני הילדים האחרים. "מצוין", היא אמרה. "ואיך את? ואיתמר?", זה בעלה. "ברוך השם", היא אמרה בעברית, והוסיפה באנגלית, "הכל מצוין. ואצלך?". "אצלי רגיל", אמרתי, "הכול בסדר". ברוך השם, היא אמרה שוב בעברית. "תודה", אמרתי אני, "ועוד פעם מְזֵל טוב". "תודה, תודה, ולהתראות, אבא". "להתראות, גליה". וזהו. אלו היחסים שלנו. אני מקפיד לטלפן אליה, אליהם, בכל ימי ההולדת שלהם, שלה, של איתמר, ושל הילדים. זה רשום לי, התאריכים, בטלפון הנייד. אז אני זוכר. וזהו. יותר מזה אין. היא לא באמת בת שלי. זאת אומרת, היא כן הבת שלי. אבל היא לא באמת בת שלי. היא יותר כמו בת-דודה רחוקה, שפעם, מזמן מזמן, הייתה הבת שלי.

אפריל ה-20, 2017

את אימא שלה, סמי, סמנתה, סמנתה נוקס, הכרתי באוניברסיטה. אני למדתי משפטים, והיא הייתה חברה של מישהי מהכיתה שלי. זה היה בשנה האחרונה שלי. והיא רק התחילה ללמוד ביולוגיה. והיה לה צחוק מצלצל וחיוך יפה ושדיים גדולים, ונדלקתי עליה. היא לא הייתה הבחורה הראשונה שלי. ואני לא מדבר על הארי. היו לי כבר בדרך כמה בחורות, לא הרבה, וגם שום דבר מזה לא נמשך מעבר לכמה שבועות או חודשים. אבל פה, עם סמנתה, זה כבר נמשך יותר. אני לא יודע להגיד, לא ידעתי אז ואני גם לא יודע היום, למה. פעם איזה איש מבוגר, בבר, מישהו שלא הכרתי, בכה לי כמה אשתו היא איומה ונוראה וזוועה מהלכת. "אז למה בעצם התחתנת איתה?" שאלתי אותו. והוא הביט בי בעצב עמוק של שיכורים ואמר "כי הייתה לה מכונת-כביסה". ואנחנו, שנה אחרי זה, כשכבר עבדתי במשרד של אבא שלי כמתמחה, היא נכנסה להריון. אז התחתנו. והנישואים האלו היה איומים ונוראים, זוועה חיה. אז התגרשנו. ג'ולי הייתה בת שנתיים, ילדה חמודה, באמת מתוקה. אהבתי אותה. אבל החיים עם אימא שלה היו סבל מתמשך בלתי ניתן לתיקון. וזה לא שאני מאשים אותה, שזה בגללה. כאילו אני הייתי מלאך והיא שטן, ובגלל זה הכול התפרק. לא. ממש לא. אבל ככה זה בחיים. אנשים לא מתאימים, לא מסתדרים, והם נפרדים. והרי כל הזוגות שמתגרשים, בין בטוב ובין ברע, גם אלו ששונאים וממררים לפני ואחרי הפרידה זה לזו, או זו לזה, את החיים עד מוות, גם הזוג הזה שהבעל ירה באישה והרג את קודי, פעם הם אהבו, או חשבו שהם אוהבים, גם כן עד מוות, והם התחתנו בטקס מרגש, בכניסה או בעירייה, עם כל החברים וההורים והמשפחות, והמשיכו ועשו ילדים, והיו בטוחים שהם שיחיו יחד באושר ועושר כל החיים. זה היה בגללי בדיוק כמו בגללה. כי כדי להתחתן צריך שניים, אבל גם כדי להתגרש. וכבר עברו עשרים ואחת שנה, ועובדה היא שמאז לא הייתה לי שום מערכת יחסים משמעותית, עמוקה או ארוכה, עם אף אישה. אז זה לא שכל הנשים בעולם דפוקות. זה כנראה אני, גם אני, גם אני קצת, אולי קצת הרבה, דפוק בעניין הזה. וזה לא שהגענו להחלטה להיפרד מתוך זעם ושנאה ומריבות נוראיות. ממש לא. אבל תהליך ההבשלה של ההחלטה, במקרה שלנו ההדדית, להתגרש, לוקח שנים. אני חושב שבמקרה שלנו אנחנו שנינו, סמי ואני, כל אחד מהצד שלו, הבנו שאנחנו לא מתאימים, כבר כשהיא הייתה בהריון. אבל המשכנו בתהליך. כי ההריון, והילדה, וההורים, וצריך, וככה זה אצל כולם, וכל זה. אבל זה לא היה זה. אז חתכנו, די מהר, אני חייב להודות, לפני שזה באמת הפך לגיהנום. ועשינו הסכם. היא קיבלה את המשמורת על ג'ולי. וקבענו הסדרי ראייה, שאני לוקח את הילדה להיות ולישון אצלי יומיים באמצע שבוע אחד וכל סופשבוע שני. וגם הסכמתי לשלם דמי מזונות די נדיבים, הייתי בטוח אז שאני הולך להיות עורך-דין עשיר לכל החיים, ונפרדנו. וזהו. הכול היה בסדר. איזה שבעה-שמונה חודשים אחרי זה, איזה ערב, כשאני מחזיר לה את הילדה, היא פתאום אומרת לי "אני יוצאת עם מישהו". הופתעתי. לא מזה שהיא יוצאת עם מישהו. מזה שהיא מספרת לי את זה. "יופי", אמרתי, "אבל את לא צריכה לדווח לי על זה. זה לא כתוב בהסכם". היא צחקה קצת ואז הוסיפה, "גם הוא יהודי". "יופי", אמרתי עוד פעם, זה הביך אותי, אז הוספתי, "כן, אנחנו היהודים, אנחנו מכונות סקס". היא שוב צחקה, אבל מהר, לפני שהיא תמשיך להביך אותנו, אמרתי, "אבל אין לי זמן עכשיו. אני ממהר. להתראות". "להתראות".

כמה חודשים אחרי זה, בדיוק באותה סיטואציה, כשהחזרתי לה את הילדה והיא כבר נכנסה פנימה, היא פתאום אומרת לי "הוא ישראלי". "מי?", "לא הבנתי על מי ועל מה היא מדברת. "זה שאני יוצאת איתו". "אה, כן, כן, יופי, אבל באמת סמי, את לא צריכה לספר לי את כל זה. זה עניין שלך. לא שלי". "ואני גם התחלתי תהליך של גיור". "של מה?", "היה נדמה לי שאני לא שומע טוב. "של גיור", היא חזרה ועכשיו גם הסבירה לי, "של להפוך ליהודייה". "כן, כן, סמי, אני יודע מה זה גיור. אבל מה קרה פתאום?". "הוא, הבחור, הישראלי הזה, שאני יוצאת איתו, הוא יהודי דתי, מאמין, עם כיפה, יְמוּלָקָה, אתה יודע, שומר מצוות". היא אמרה ביידיש אמריקנית, שומר מצוות. אבל לא הבנתי מה קורה פה. "נו, אז מה? אסור לו לצאת עם שְׂקִסְעֶס?" שאלתי. שיקסעס זה גזירות ביידיש, בחורות נוצריות, לא יהודיות. "לא, לא, אבל, אבל אנחנו חושבים להתחתן, ואז... אתה יודע", היא לא המשיכה. הבנתי. "בסדר, מְזֵל טוֹב", אמרתי בעברית היידישאית אמריקאית שלי, "ברוכה הבאה לעם היהודי. אבל תדעי לך שיש זה מחיר. פוגרומים, שואות וכל זה. וגם כשנהיים זקנים, זה הכי חמור, מתחילים לדברי יידיש, ועוברים לגור בפלורידה, אז תזהרי. אבל בהצלחה. להתראות". "תודה", היא אמרה. הלכתי. עוד כמה חודשים, ועוד פעם אותו סיפור. ג'ולי כבר נכנסה לתוך הבית, ואז כשאנחנו שנינו עוד בדלת, היא פתאום עוד פעם אומרת לי, "הוא ישראלי. הוא לא אמריקאי". "כן, כן, סמי. אמרת לי כבר את זה. זה לא משנה לי כל זה". "והוא פה שליח", היא המשיכה, "הוא שליח פה, בניו-יורק, של קרן קיימת של ישראל", את המילים האחרונות היא אמרה, ניסתה להגיד בעברית, שזו שפה שאני ממש לא מבין, חוץ מכמה מילים ביידיש. "מה זה?", שאלתי, "מה זה מה?", היא שאלה. "הדבר הזה שאמרת, שהחבר, הבן-זוג, שלך, הישראלי הזה, מה זה הדבר זה שהוא עובד בו?". "אה, היא אמרה, "עקיבא קוראים לו, עקיבא צור-צ'יון, והם אוספים פה כסף, תרומות, מיהודים עשירים, כדי לקנות בישראל אדמות של ערבים". "הבנתי, ברור", אמרתי, "אבל למה את מספרת לי את כל זה? הכול בסדר, סמי?". "כן, כן, הכול בסדר. אבל זהו, שבעוד שנה וקצת השליחות שלו פה נגמרת, והוא חוזר לישראל". "לא הבנתי לאן זה הולך. "והוא רוצה שאני אבוא איתו. אנחנו, אני קודם אסיים את תהליך הגיור, ואחרי זה נתחתן, ואז ניסע, זאת אומרת, זה מה שרציתי להגיד לך, שאני רוצה לנסוע איתו, לשם, לישראל, לחיות איתו שם, אתה מבין?". אבל לא הבנתי. "אז את משאירה לי את ג'ולי ובורחת?", הייתי בהלם. "לא, לא, לא הבנת, ליאון, בגלל זה אני מדברת איתך. אני רוצה לנסוע לחיות שם איתו ועם ג'ולי, שנהיה משפחה". "אבל אני המשפחה של ג'ולי. אני אבא שלה, לא איזה רבי עקיבא, עם כל הכבוד לו ולזה שאת אוהבת אותו והוא אותך. אבל אבא של ג'ולי זה לא הוא. זה אני. ואת לא יכולה לקחת אותה ממני. זה גם כתוב בהסכם. זה אסור לך". "בשביל זה אני מדברת איתך, ליאון, על זה אני מדברת איתך. שתסכים. זה לטובת כולם". "זה לא לטובת כלום, זה מה שאת רוצה. לא ג'ולי ובטח לא אני". "היא דווקא מאוד רוצה, ג'ולי", היא אמרה עכשיו. "מה זה היא רוצה?", התרגזתי, "היא עוד לא בת ארבע. היא אין לה רצון משלה. זה את שרוצה בשבילה, סמנתה. ואני לא מסכים לזה, ואני לעולם לא אסכים לזה לעולם. את לא תקחי ממני את הילדה, סמנתה. זה לא יקרה, הבנת? את לא יכולה לעשות את זה, זה אסור לך", והסתובבתי והלכתי.

אפריל, ה-21, 2017

את קודי וברט גם העמידו לדין, אבל לא על השוד, הקופאי הסיני הגמד הרי לא זיהה אותם, אלא על שימוש בסמים, כי מצאו להם בבדיקת שתן שהם עישנו מריחואנה. אבל לא בדיוק משפט היה להם. היה שם כנראה, לא כנראה, היה שם איזה דיל. אז השופט הודיע להם, כבר בישיבה הראשונה, שאם הם מסכימים, אז הוא קובע שהם יצטרכו להיות חצי שנה תחת פיקוח קצין מבחן. והם כמובן הסכימו, כי זה מה שעורכי-הדין שלהם אמרו להם לעשות, ובזה זה נגמר. כל זה נודע לי רק אחרי זה. כי אני, עוד לפני זה, אבא שלי, העורך-דין שלי, אחרי שחודשים לא דיבר איתי מילה, לא על השוד ולא על המעצר ולא על המשפט, אם יהיה בכלל משפט, ולא על כלום, פתאום באיזה שבת בבוקר העיר אותי מוקדם וקרא לי לשיחה. שיחה אצלו זה תמיד היה שאני יושב, בסלון, על ספת הנזיפות, ככה קראתי לה, הירוקה, והוא יושב בכורסה העור השחורה המוגבהת שלו מולי, מדבר אלי, מסביר, נואם, מטיף, ואני צריך רק להקשיב ולהסכים, להנהן בראשי בכל פעם שהוא עוצר בדיבורו, ואסור לי להגיד שום דבר, ובסוף לעשות את מה שהוא אומר לי. "הצלחתי להגיע להסכם עם התביעה. זה הסכם טוב מאוד בשבילך. אני חושב שהצלתי אותך", הוא בישר לי, "לא יהיה משפט. אתה לא תעמוד לדין, והכי חשוב זה שאתה לא תלך לכלא. כלא, אפילו רק לחודש-חודשיים, בשביל ילדים יהודים טובים כמוך", הוא עצר לרגע את שטף דיבורו, ותיקן את עצמו, "לילדים יהודים מבית טוב, כמו שלנו, כלא זה מוות. אני מקווה שאתה מבין את זה. אז במקום זה התחייבתי להכניס אותך, לתקופה של תשעה חודשים בלבד, בתנאי שתעמוד בכל הדרישות, לפנימייה חינוכית יהודית לתיקון לנערים יהודים שסטו מדרך הישר", ככה הוא אמר, "בחווה יפה באפ-סטייט ניו-יורק. זו פנימייה מצוינת. הכי טובה שיש. תאמין לי. הייתי שם וראיתי במו עיני. וגם דיברתי עם המנהל, ג'וש כהן, יהודי מקסים. כולם יהודים שם. גם הנערים, כמוך, רק יהודים, אין שם גויים. חוץ מהעובדים, כמובן. הם לא מקבלים גויים. גויים זה טומאה", הוא ציטט בעברית אמריקנית עילגת את מה שאמר לו הכהן הזה, ואז השלים באנגלית, "טומאה, הם מביאים לעולם רק רע, הוא אמר לי. והוא צודק. הנה, תראה עם איזה ילדים גויים התחברת ולאן זה הביא אותך. לסיפו של התהום, לפתחו של הגיהנום. זה מוסד חינוכי, פנימייה, לא בית-כלא. קוראים למקום הזה תיקון עולם", הוא אמר את השם בעברית, "זה בעברית תיקון עולם. כי כל המציל נפש אחת כאילו הציל את כל העולם. זו הרוח היהודית. וזה לא כלא ולא מוסד, זו פנימייה, זה בית. לא האוס, הום. ממש בית. אתה לא סגור שם, אבל אסור לך לצאת משם, גם לא לדקה, בלי אישור, עד לסיום התקופה, עד שהם מאשרים לי ואני מעביר את המסמך לתביעה שאתה כבר בן-אדם נורמטיבי ומושמע כמו שצריך, שרכש מחדש את היכולת להשתלב בקהילה ולתרום לה. ואז תחזור הביתה. אבל אם אתה יוצא לפני זה בלי אישור זה נחשב לבריחה ממעצר חוקי, וזו הפרה של תנאי ההסכם, ובמקרה כזה הם יעמידו אותך לדין. ואני לא אוכל לעזור לך. כי הקופאי שם זיהה אותך, הוא זיהה אותך. הוא אמר שהשחור הגבוה כיוון אליו את האקדח ושהיהודון עם המשקפיים לקח את הכסף מהקופה. אתה מבין את זה? אבל אל תדאג. זו פנימייה ברמה גבוהה, עם תנאים נהדרים, ולכל אחד יש חדר משלו, ואוכל טוב, אכלתי שם, ומורים מצוינים. בכל המקצועות. ובעיקר, זה הכי חשוב, יש להם רקורד של שמונים ושישה אחוזי הצלחה. זה המון. זה כמובן עולה לי הון תועפות, אבל אני אבא שלך ואני צריך לדאוג לך. וגם אימא מסכימה איתי. טוב,

זהו. עכשיו לך תארוז מזוודה קטנה עם כמה דברים אישיים שחשובים לך. כי בגדים והכול, כל מה שאתה צריך, אתה תקבל כבר שם. אני מחכה לך פה. עוד עשר דקות יוצאים. קדימה".

לא יכולתי לעשות כלום. לא הייתה לי שום ברירה. רציתי להיפרד מאימא ומרייצ'ל. אבל הם לא היו בבית. אני לא יודע איפה הם היו. אבל היה ברור שהוא אירגן את זה שהם לא יהיו. שלא אוכל להיפרד מהם, או בכלל לספר להם על זה, או חלילה להשפיע על אימא שלי, הנשמה הטובה היחידה בבית הזה, לבטל את רוע הגזירה. הם לא ידעו מזה כלום. הוא עשה הכול בעצמו ועל דעת עצמו. הוא לא סיפר להם כלום. רק לאחר מעשה, אחרי שכבר הייתי שם והוא חזר, אז הוא סיפר להם. אבל הוא לא סיפר להם את האמת. הוא שיקר אותם, בדיוק כמו שהוא שיקר אותי. אני יודע כי רייצ'ל סיפרה לי, כשחזרתי הביתה אחרי. הוא אמר להם מה שהוא אמר לי. שלא הייתה לו ברירה, שרק ככה הוא יכול היה להציל אותי מללכת לכלא. ושבכלא לא הייתי מחזיק מעמד. שהיו הורגים אותי או שהייתי מתאבד. "הצלתי אותו", ככה הוא אמר להם, כמו שהוא אמר לי, "והם באו ולקחו אותו, היום בבוקר, כשלא הייתם פה. ואני לא יודע, לאן, הם לא אמרו לי לאן. זה חלק מההסכם, שזה יהיה סודי, חשאי. ואסור לנו, גם אם היינו יודעים איפה הוא נמצא, אסור לנו, לאף אחד אסור לבקר אותו שם. וגם לא לדבר איתו בטלפון, אין שם בכלל טלפון. אבל זה מקום טוב, יהודי. ואחרי תשעה חודשים הוא יחזור אלינו, הביתה, כמו חדש". ככה הוא אמר, כמו חדש. ואימא בכתה. והוא הרגיע אותם, "אל תדאגו, הם יעשו ממנו שם בן-אדם". ואימא עוד יותר בכתה. אז הוא אמר לה, רייצ'ל סיפרה, "אל תבכי, מְרִשָּׁה, זה הכול לטובה. זה כלום. זה פחות משנה. והוא יסיים שם את הלימודים, ויחזור וילמד משפטים וייכנס שותף במשרד. ויהיו לו חיים רגילים נהדרים".

זה היה יום קר ויפה, כל הלילה ירד שלג. והיה מאוד שקט. אני לא יודע למה זה, בטח יש לזה איזה הסבר מדעי, אבל תמיד כשירד שלג נהיה פתאום מין שקט כזה, כאילו העולם נעטף בשמיכה גדולה ורכה של דממה נעימה, מרגיעה. אבל אז, בנסיעה ההיא, שלא ידעתי לאן פניה, הרגשתי נורא. פחד, סערה, בהלה, שריפה. ולאורך כל הדרך אף אחד מאיתנו לא אמר מילה. וזו הייתה נסיעה ארוכה, של כמה שעות, וכל הזמן שלג דממה. וניסיתי להבין, לפי השלטים, לאן אנחנו נוסעים, אבל בקושי היה אפשר לקרוא, בגלל השלג. וחלקי השמות שקראתי היו מוזרים, בלתי מוכרים, לא מובנים, כאילו ממדינה אחרת, מעולם אחר, כמו בחלום רע. ופתאום, בשום מקום, בלי שום התראה מוקדמת, הוא עצר בצד. לא היה שם כלום. רק תחנת אוטובוס קטנה, עזובה, בלי שלט, בלי כלום, רק עם ספסל וגגון. והכול מכוסה שלג. לא הבנתי למה עצרנו שם. אבל שתקתי. ואז הוא אמר, "זה בסדר. הם ייקחו אותך מכאן". אז ישבתי וחיכיתי שהם יבואו לקחת אותי. אבל אז הוא אמר, "קדימה, לְמָה אתה מחכה?". הבטתי בו בתמיהה, לא מבין, "אני מחכה איתך שהם יבואו לקחת אותי, לא?". הוא צחק. "כן. אבל אתה צריך לחכות להם בתחנת אוטובוס. משם הם ייקחו אותך, הבנת?". עכשיו הבנתי. התארגנתי. שמתי עלי את הכובע-צמר ואת הכפפות. הוא לחץ על הכפתור והרים את דלת תא המטען. הוא לא אמר כלום. גם אני לא. יצאתי. סגרתי את הדלת. הלכתי אל אחורי האוטו, הוצאתי משם את הטרולי הכתום המתוק שלי, סגרתי את דלת תא המטען, והלכתי לעבר תחנת האוטובוס. שמעתי את המכונית שלו מסתובבת וחוזרת כלעומת שבאנו. לא הבטתי לאחור. הגעתי לתחנה. הספסל היה רטוב, ואי אפשר היה לשבת עליו. אז עמדתי. הסתובבתי לכיוון הכביש, והוא, המכונית שלו, כבר לא היו שם. לא הייתה שם נפש חיה מלבדי. חיכיתי. לא עברה ולא באה שום מכונית. הייתי בטוח שעוד מעט תעבור פה מכונית

שחורה, וכשהיא תגיע אל מול תחנת האוטובוס, היא תעצור. ואז החלונות שלה, מהצד שלי, יירדו לאט, ייפתחו, ומהשחור שבתוכם יצוצו קנים של תתי-מקלעים, שירססו אותי בעשרות כדורים וינקבו ויהרגו אותי. כמו בסרטים. ואני אפול והדם שלי יישפך ויצבע את השלג באדום. כי ככה זה בסרטים. הם אוהבים את זה ככה. זה מצטלם טוב. זה יפה. הייתי בטוח שזו התוכנית שלו, שככה הוא תיכנן להיפטר ממני ולפתור לעצמו את הבעיה הנוראה שהייתי לו. ושהוא לא במקרה בחר ביום הזה, של השלג. שהרי השלג שיורד, גם את זה ידעתי מהסרטים, מכסה את כל העקבות, של גלגלי המכוניות ונעלי האנשים, והמשטרה לא יכולה למצוא את הרוצחים. והיה קר מאוד. ופחדתי פחד מוות. והתחלתי לרעוד כמו חולה פרקינסון. ואז מאוד מרחוק התקרבה מכונית אחת, בודדה. וככל שהיא התקרבה ראיתי שהיא שחורה.

14 באפריל 2022. חלק 2 כתיבה 12

2

.א.

כמה שנים אחרי זה, אחרי המשפט והכול, באיזה לילה הארי הרמן, שכבר היה סטודנט, צילצל אלי ואמר שהוא רוצה לדבר איתי דחוף על משהו חשוב. בטח צריך כסף, אמרתי לעצמי. אז קבענו בבוקר באיזה בית קפה, טוסקנה, בוילג'. זה היה אז שיק, שזו הייתה אז המילה לאופנתי, מה שהיום הפך לטרנדי, לתת שמות איטלקיים לבתי-קפה, בגלל שהם כאילו המציאו את האספרסו. ובאתי, והוא כבר היה שם, והיה לו פרצוף נפול כאילו מישהו מת לו.

"מה קרה?" שאלתי מבוהל קצת, איך שהתיישבתי.

הוא לא אמר כלום, רק הושיט לי איזה עיתון מקופל, מקומון של איזה שכונה.

"מה זה?" שאלתי.

הייתה שם תמונה גדולה בשחור לבן של בחורה.

"מי זאת?" שאלתי.

"תסתכל טוב", הוא אמר, "אתה מכיר אותה".

הסתכלתי.

"היא יפה", אמרתי, ואז זה קפץ לי, "זאת הארי?"

"כן", הוא אמר.

"אבל למה היא בעיתון? מה היא עשתה?", נחרדתי, "מה... מה קרה לה?".

היא מתה", הוא אמר, "מצאו אותה מתה ברחוב. ממנת יתר".

צמרמורת נוראה חלפה לי בכל הגוף. נשכתי לעצמי את השפתיים ואת הידיים והתחלתי לבכות. הארי הרמן תפס לי את הידיים בכוח, וגם הוא רעד כולו. ואני לא יכולתי להפסיק לבכות. וגם הוא בכה, נחנק מבכי.

"היא הייתה זונה", הוא אמר עכשיו, מייבב, שנינו אוחזים זה בזה בכוח, רועדים ובוכים, "והיא הייתה בהריון כשהיא מתה", הוא צווח כמו משוגע, וגם אני, בכינו, צרחנו.

המלצרית באה מבוהלת, במרוצה.

"קרה משהו?", גם היא כמעט צרחה, "אתם צריכים עזרה? אפשר לעזור לכם במשהו?".

הרפינו את ידינו זה מזה, ואני אמרתי בקול בוכים, "אספרסו כפול, עם חלב חם בצד, בבקשה", והארי הרמן, גם הוא בקול חנוק, אמר, "קוק, אבל בלי קרח".

"בטח, כבר אני מביאה", היא אמרה והסתלקה.

"סיפרת את זה לקודי וברט?", שאלתי בדאגה.

"לא, לא. מה פתאום?!", הוא הרגיע אותי, "זה היה הורג אותם. לא סיפרתי את זה לאף אחד, לאף אחד". הוא ניגב את דמעותיו במפית. "אבל הייתי חייב לספר למישהו", הוא המשיך, מתנצל, "אז בחרתי כך, בראונשוויין, אתה בן-אדם חזק, אתה תחזיק מעמד, נכון?".

"בטח, בטח", אמרתי לו ולא הפסקתי לבכות, והורדתי את המשקפיים וניגבתי בכפות ידי את הפרצוף הרטוב שלי, "זה טוב, זה טוב שסיפרת לי, טוב עשית".

המלצרית הביאה את האספרסו ואת הקוק. שתינו ושתקנו. שתיקה ארוכה.

"אבל מה נעשה עכשיו?", הוא שאל אותי פתאום כמו תינוק שהתייתם.

"לא נעשה כלום", אמרתי לו, "כלום, וכשנמות גם אנחנו, זה יעבור לנו".

וזה באמת לא עובר. פעם בכמה שנים, חודשים, לפעמים שבועות, זה מתפרץ ממני מבפנים, כמו הר געש רדום של כאב עצום, ואני בוכה מרות. גם עכשיו.

ב.

המכונת השחורה נסעה, התקרבה, לאט. רציתי לחשוב שזה סתם, בגלל שהכביש חלקלק, שהנהג קצת ישנוני. אבל היה ברור לי שזה לא זה. הם נסעו לאט, בזהירות, כדי לוודא שאף אחד לא עוקב ולא רואה אותם, וכדי כשהם יגיעו אלי הם יוכלו לירות בי בשקט ובמדויק. וככל שהמכונת התקרבה הבחנתי שהיא לא רק שחורה, אלא גם גדולה והדורה. אירופאית, אאודי או בי.אם.דבליו. לא ידעתי מה לעשות. לא היה לי מה לעשות, לאן לברוח או איפה להסתתר. כלום. הם, אבא שלי והם, לא סתם בחרו את תחנת האוטובוס המבודדת הזאת, ואת היום הזה של השלג. הייתי טרף קל. ירד גשם קל, זרזיפי. המכונת התקרבה עוד יותר ועכשיו גם ראיתי שהחלונות האחוריים שלה שחורים. בדיוק כמו שחשבתי שיהיה. זהו, זה הסוף. ואבא שלי בטח יספר אחר-כך לאימא ולרייצ'ל שהייתי סוחר סמים ונסעתי לא יודע

לאן, הוא יידע לאן, לקנות סמים, והמאפיה הרגה אותי. ובהלווייה הוא יספיד אותי ויבכה. הוא טוב בדברים האלו. וכל האנשים ינחמו אותו איזה צרה נוראה נפלה על ראשו, מסכן, ולמה זה מגיע לו, זה לא מגיע לו. עצמתי את העיניים. לפחות שאני לא אראה את זה. שמעתי את המכונית מתקרבת, מתקרבת, אבל היא לא עצרה. יש מין תופעה כזאת, אפקט דופלר קוראים לזה, על שם המדען האוסטרי שגילה את זה. זה שכשמהו מתרחק ממך, מכונית, בן-אדם, לא משנה מה, אתה שומע אותו בצליל יותר נמוך ממה שאתה שומע אותו כשהוא מתקרב אליך. זה כדי שתוכל להבדיל בין סכנה מתקרבת לסכנה שחלפה. וזה מה ששמעתי אז. שמעתי שהמכונית חלפה על פני. שהיא מתרחקת. אז פקחתי את עיני. המכונית באמת התרחקה. אבל בינתיים התקרבה עוד מכונית. היא הייתה צהובה. צהוב, וגם אדום, רואים יותר מרחוק מאשר צבעים אחרים. ובגלל זה בגרמניה, ככה שמעתי, הביטוח על מכוניות צהובות ואדומות הוא יותר זול. אבל רגע, נבהלתי שוב, אולי המכונית השחורה לא עצרה והמשיכה, כי הרוצחים שם לא רצו שאלו במכונית הצהובה יראו אותם רוצחים אותי. אבל אז חשבתי שזה אידיוטי. הם היו יכולים לעצור על ידי כאילו סתם, ורק אחרי שהמכונית הצהובה תעבור, אז לרצוח אותי. והמכונית הצהובה באמת עברה. ומאחוריה מרחוק התקרב טנדר פיק-אפ גדול, אדום דהוי, שחור וכתום, עם כתמים, תיקוני צבע, כתומים. נשמתי לרווחה. לפחות בינתיים. הפיק-אפ התקרב. ועכשיו הוא נראה כמו קרנף, כמו היפופוטם, ענקי, וגם נהם, המנוע שלו שאג, כמו היפופוטם קרנפי הדוהר לקראתי. אולי ככה הוא רוצה להרוג אותי, נבהלתי נורא, עם משאית קרנפית ענקית, דורסנית. אבל זה לא יכול להיות. זה מטורף. זה חלום בלהות. עצמתי לשנייה את עיני כדי להתפכח מההזיה, מהסיוט, ומיד פקחתי אותן שוב. אבל ההיפופוטם המשיך לדהור על הכביש, נוהם בקול הולך ומתעצם. מלפנים, ראיתי עכשיו, היו לו שלוש קרני ברזל מעוקלות עצומות, כל אחת בצבע אחר, אחת שחורה באמצע, למטה, מעל הפגוש, ושתיים מעל כל אחד מן הפנסים, אחת צהובה ואחת ירוקה. ומהצד הוא נראה עכשיו כמו נמר אדום, עם כתמים כתומים ושחורים, כמו היפופוטם אדום מקורנף ומנומר. הוא התקרב במרוצה. עצמתי את העיניים וחיכיתי לסוף. אבל הוא עצר לידי, שמעתי, לא ראיתי, בחריקה. המנוע הנוהם, השואג, הצווח, התנשף, ואט אט נרגע, טירטר בשלווה. ואז שמעתי אותו, היה לו קול של נוראי של משורר חשמלי, צועק לעברי.

"שפירו! שפירו קידו!"

פקחתי לאט, כמה שאפשר לאט, את העיניים. הפיק-אפ עמד ממש שני מטר ממני, מנועו פועם בשקט גמור. מהחלון הקדמי מולי, זה שליד הנהג, הפתוח לרווחה, ביצבץ, מתנוודד, מתכופף מן ההגה החוצה אלי, ראשו של הנהג. זה היה בחור צעיר, קשוח, חייכן, עם שפם עבות מעוקל, יורד משני צידי סנטרו. חבוש בכובע מצחיה אדום דהוי שעליו התנוססו בכתום בוהק האותיות טי. ג'יי, כשמאחור מתנופף שערור האסוף לקוקו כמו זנב סוס שמגרש זבובים. "שפירו, שפירו בוי, בוא, בוא, חבר", הוא אמר עכשיו בקולו המנוסר, "אני אקח אותך לאן שאתה צריך, חבא".

לא לזה התכוונתי. אבל זה מה שהיה. לקחתי את הטרולי ומשכתי אותו אחרי לכיוון הטנדר. "תשים את המזוודה במושב האחורי", הוא אמר.

פתחתי את המושב האחורי. היו שם שני ארגזי קרטון סגורים ושני רובי צייד כפולי-קנה. מאחור, בחלק הפתוח, היו פזורים אתים, גרזנים, משורים, חביות, פחים, דליים, שמתי את הטרולי ליד הקרטונים, סגרתי את הדלת האחורית, ונכנסתי והתיישבתי במושב ליד הנהג.

"היי, אל תדאג", הוא אמר, ניסר, ואז צחק כמו זאב צרוד, "הרובים מאחור זה לא כדי להרוג אותך. זה פשוט כי אף פעם אתה לא יכול לדעת אם לא יצוץ לך בדרך איזה צבי שמן לארוחת-ערב, אתה מבין?".

הנהנתי בראשי, לא יכולתי להוציא הגה מרוב פחד.

"טוב, אז קדימה שפירו, הַיִיְדָה ברוֹנְקָה! ככה אני קורא לה", הוא אמר לי, מתכוון למכונית, לפיק-אפ שלו, "זה על שם הסוסה שלי המנוחה, היידה, הביתה!".

והוא התחיל לנסוע. והוא נסע מהר, נוהג במכונית כאילו הוא באמת קאובוי במערבון הדוהר על סוסתו האהובה. מדרבן אותה, צועק עליה, מעודד אותה, משתולל וצוהל. זה היה די מפחיד, אבל כל זה היה כסף קטן לעומת המוות שציפה לי מהרוצחים במכונית השחורה שהוא הציל אותי מהם. אחרי כרבע שעה של נסיעה במהירות מפחידה, הוא פנה פתאום ימינה לדרך צרה יותר שהלכה והתפתלה בין גבעות, סלעים ועצים, שנקבצו ליערות, והכול לבן מהשלג. ניסיתי שוב לקרוא שלטים, להבין איפה אנחנו ולאן נוסעים, אבל לא הצלחתי להבין כלום. והוא המשיך לנהוג במהירות עצומה ובצהלות שמחה ובכל עיקול הייתי בטוח שהנה אנחנו מחליקים מהכביש ומסיימים את חיינו בתוך איזה עץ. והתחלתי לחשוב שזה בכל זאת די מוזר שזה האיש, איזה טי.ג'יי עם רובי צייד כפולי-רנה ופיק-אפ מקורנף ומנומר, זה האיש שהפנימייה הזאת, היהודית, לתיקון, שלחה כדי להביא אותי. מצד שני, אולי הוא איש התחזוקה שלהם. זה יכול להיות. אבל הוא לא אמר על זה כלום. הוא לא אמר מי שלח אותו או לאן אנחנו נוסעים. הוא לא דיבר בכלל. אבל המשכתי לחשוב, הוא גם ידע את השם שלי וגם בא למקום הנכון. אז מישהו שלח אותו. אבל מי? יכולתי לשאול אותו. אבל פחדתי לדבר איתו בכלל. שיתרכז בנהיגה, אמרתי לעצמי. יותר טוב. קודם נצא מזה בחיים. אחר-כך נשאל שאלות. פה ושם חצינו עיירות קטנות או כפרים, וככל שהתקדמנו בנסיעה והבקענו עמוק יותר אל מעבה עצום וצפוף של יער פרא. הכי הגיוני, חדרה לפתע למוחי תובנה חדה, זה שהוא יסטה פתאום לאיזה דרך עפר בעומק היער, ושם יוציא אותי מהמכונית, יירה בי זוג כדורים בראש, ואז יוציאו מהחלק האחורי את אתי החפירה שיש לו שם, זה ככה בכל הסרטים, יחפור בור ויזרוק לתוכו את הגופה שלי עם הטרולי, ויכסה אותנו בעפר וטחב ועלי שלכת, וזהו, ככה אני איעלם לי מן העולם, כמו שאבא שלי תיכנן, בדיוק כמו שקרה עם אח שלו, הדוד מייקל. אבל מצד שני, היו לי הרבה צדדים שניים בנסיעה הזאת, אולי באמת הוא אמר הפעם את האמת. על אבא שלי אני מדבר. הרי גם זה יכול להיות, לא? חייכתי לעצמי חיוך מריר, עקום. זה הרי היה אחד מהמשפטים שלו שהוא הכי היה אוהב לחזור עליהם בפנינו שוב ושוב ושוב.

"האמת היא השקר הטוב ביותר", הוא היה אומר ומתנפח בחליפתו מרוב חוכמתו לכאורה.

אז אולי באמת זה מה שקורה, שהטי.ג'יי הדפוק הזה באמת לוקח אותו לפנימיית הנוער היהודית הזאת, כמו שהוא אמר. אבל אז פתאום המכונית האטה, כמעט עצרה, בפראות, והדפוק פנה מהכביש לדרך עפר צרה, משובשת, בוצית, קופצנית, בתוך היער, מפלסת

בקושי, אבל במהירות, את דרכה בין ענפי העצים הצפופים. קפצתי במקום כמו כדור סל, מנופף בידי לכל הצדדים, מחפש נקודת אחיזה, וצרחתי בבהלה.

"אל תדאג, שפירו בוי", הוא צעק אלי בקולו המנוסר בחזרה, "לא יקרה לך כלום, אני מכיר פה כל בור וכל חור של תחת שחור".

המשכנו ככה לנסוע עוד איזה זמן, ואז פתאום, משום מקום, הגענו בהמשכה של אחת מדרכי העפר, לשער גדול פתוח לרווחה שמעליו התנוססה קשת גדולה שהיה כתוב בה, באותיות ברזל שחורות ומסולסלות, וילה ג'יליז'קה. זה "תיקון עולם" בסיציליאנית. סתם, אני צוחק.

ג.

כן, נכון, לפני שאני ממשיך, אני חייב להגיד פה משהו חשוב. מה שאני כותב פה עכשיו, שלושים וחמש שנים אחרי שקרו הדברים זה, היו לי מאז שלושים וחמש שנים מלאים של חיים, אז ... יותר נכון אני אגיד את זה כך ... היחס שלי למה שקרה אז, למה שעכשיו אני מתחיל לספר, השתנה, התהפך, ושוב השתנה לגמרי במהלך השנים שעברו מאז. זה כמו ... איך אני אגיד את זה? זה כל אחד, כל אחת, כולם מכירים את זה מהחיים שלהם. נגיד שהיה לך חבר נפש, ממש אפילו יותר קרוב מאח. סתם, משפט מטומטם. חבר נפש זה יותר מאח. ואז רבת איתו, או הוא איתך, זה לא משנה מי אשם ועל מה הייתה המריבה, ואתם לא מדברים יותר, עשר שנים הייתם אחים, ועשרים שנה אתם לא מדברים, והוא, או אתה, גם נשבע בזכרה של אימא שלו שמתה מסרטן, בייסורים מתה, שאפילו ללווייה שלך, שלו, אתה, הוא, לא יבוא. אפילו שיוגי ברה אמר שמוטב שנלך ללוויות של החברים שלנו, כי אחרת הם לא יבואו ללוויות שלנו. אבל הוא, או אתה, לא אכפת לכם מכלום. שנאת מוות, עד המוות, עד אחרי המוות, אתם שונאים עכשיו את מי שהיה החבר הכי טוב שהיה לא בחיים. ככה זה. קורה. ואחרי שרבתם, נפרדתם, התגרשתם, ובאמת לא חשוב בגלל מי ומה ומי אשם וכל זה, הרי כל אחד מכם אומר לעצמו, או לחברים החדשים או הישנים שלו, איך, איך, איך יכולתי להיות חבר שלו או שלה, או להיות נשוי למפלצת הזאת? אבל היית. ולא שבועיים ולא שנתיים. שמונה שנים. ארבע-עשרה. עשרים ושלוש. אז פעם אהבת אותו או אותה אהבת נפש, ועכשיו אתה בכלל לא זוכר איך קראו לה, אתה לא רוצה לזכור איך קראו לה, ואתה מתפלל כל יום, כל יום, אפילו שאתה לא מאמין באלוהים וכל החרא הזה, שהיא תמות, שהיא תמות, הבת זונה, הנבלה, החתיכת חרא הזאת. אבל זה לא שהיא, אשתך, גרושתך, או הוא, החבר שלך הכי טוב שהיה, וזה נכון גם ההיפך, מהצד שלהם, השתנו פתאום בגלל שהם נפלו במקלחת או החליפו את הגלולה להורדת הלחץ-דם, ובגלל זה אחרי שמונה-עשרה שנה של אהבת נפש וחברות עמוקה הפכו לפתע ממלאכים שמיימיים לבני-זונה שלא ברא השטן. זה לא הם שהשתנו. זה היחס שלך אליהם שהשתנה. אולי גילית עליהם משהו שלא ידעת, אולי הבנת משהו שלא שנסתר ממך, אולי אתה יודע, חושב, מרגיש שהם איכשהו בגדו בך. זה לא משנה מה קרה. אבל זה קרה לך. זה לא הם שהשתנו. זה היחס שלך אליהם שהשתנה. אני ... אני אתן עוד דוגמה. היו פעם, כשעוד היה בעולם קומוניזם, אני לא יודע מי בכלל עוד זוכר את הטימטום הזה, היו אנשי אקדמיה, דוקטורים, פרופסורים, בכל אוניברסיטה ומכללה באמריקה, מומחים מופלגים לברית-המועצות הקומוניסטית ולקומוניזם בכלל. סובייטולוגים קראו להם. אין כבר מקצוע כזה. לא סובייטולוגים ולא סנדלרים. והם, הסובייטולוגים האלו,

ידעו להגיד לנו בטלוויזיה הכול על רוסיה הסובייטית. הכול הם ידעו, כולל מה האורך של כל שיערה בתחת של כרושצ'וב או ברז'נייב, המנהיגים שלהם, ואיך האורך הזה ישפיע על הטווח של הטילים האטומיים העלולים להיות משוגרים בקיץ, או באביב, תלוי במזג האוויר, שמשפיע על אורך השערות בתחת, על החוף המזרחי או המערבי. הכול הם ידעו לספר לנו ולהסביר, ורק דבר אחד קטנטן הם לא ידעו ולא ראו, שבשבוע הבא, בעוד שעה, בעוד שלוש שניות, כל הגוש הקומוניסטי יתמוטט כלא היה והמקצוע שלהם יתאדה ויאבד מקור מחייתם. אבל לא זה הסיפור. הייתה ביניהם אחת, שהיא הייתה כוכבת, מישהי מאוניברסיטה נחשבת, מברקלי אני חושב, אני לא זוכר בדיוק. פרופסור סינתיה הרפר-ג'ונס קראו לה. את זה אני דווקא זוכר. ואז, תוך כדי שהיא מסבירה בטלוויזיה איך ישפיע המשך המלחמה הקרה על מחירי הגלידה בטעמי פונץ'-בננה במערב התיכון, עצרו השוטרים את בעלה, ג'יימס ג'ונס, והתברר שהוא אנס ורצח בשבע שנים האחרונות שלוש-עשרה נשים באזור סן-פרנציסקו. ומאז אני כל פעם חושב מה היא חושבת עכשיו, הרפר-ג'ונס הזאת, לא על כרושצ'וב, אלא על בעלה, ג'יימס, על ג'ימי שלה, זה שהיא חיה וישנה איתו באותה מיטה כמעט עשרים שנה, והם עשו ביחד שני ילדים. מה היא חושבת עליו עכשיו, אחרי שהתברר שכל השנים האלו, של הנישואים המאושרים שלהם, הוא היה גם ככה, מהצד, אחרי-הצהרים, גם רוצח סדרתי. ומה היא חושבת על עצמה, על יכולת ההבחנה שלה, על כושר השיפוט שלה, לא של מנהיגים ישישים ברוסיה המושלגת, אלא של בעלה, אהובה, בשר מבשרה, אבי ילדיה, האיש שהיא חייתה איתו, ישנה איתו, שכבה איתו, כמעט עשרים שנה. אז ככה גם אני. גם אני עברתי מהפכים כאלו ביחס שלי לתקופה הזאת בחיי שאני מספר עליה עכשיו. אז מטבע הדברים, אני לא יכול אחרת, הסיפור או הסיפורים שלי מאז יהיו נגועים בכל התהפוכות האלו. זהו.

ד.

ונכנסנו מבעד לשער הזה לשדרה ארוכה, יפהפייה, מוקפת, עכשיו אני יכול, יודע, להגיד את זה, בשתי שורות של עצי פרי מכול הסוגים והזנים וצבעי העלים, והפרחים, והפירות בעולם. זה אימא של טי.ג'יי נטעה וצימחה וטיפחה את כל העצים האלו, עוד הרבה לפני שהוא נולד. טי.ג'יי האט מאוד את נסיעתו, עזב את ההגה, הניף את ידיו לצדדים כמנצח השב הביתה מן הקרב, והריע צוהל ומיילל כמו אמבולנס שהתקינו לו צופר שעושה קולות של משורר חשמלי. וגם, אולי, היום אני מבין את זה, להתגאות ולהראות לי את יפעת המקום שלו, שלנו. אבל אז לא ידעתי מה להרגיש. הייתי מבוהל ומפוחד. לא בגלל טי.ג'יי, הוא היה ילדוטי ולבבי, אלא בגלל שאבא שלי הוא זה ששלח אותי לפה, ברמייה. הכול כאן נראה בסדר, אבל זה אבא שלי, אמרתי לעצמי, מכין עצמי לבאות, אז משהו טוב זה לא יכול להיות. אחרי כמה מאות מטרים השדרה נפתחה למעין רחבה רבועה, פתוחה, אדמתה בוצית, חומה, אדומה, מרוצפת בשלוליות. מיד שעטו לעברנו ארבעה כלבים, והקיפו, ליוו, את הפיק-אפ שלנו בקפיצות ונביחות. טי.ג'יי נהג עכשיו ממש לאט, בקצב הליכה, פתח את החלון ונופף לשלום לכלבים, שהגיבו בקפיצות משונות, כמו להקת מעודדות מטופשות של מכללה נידחת. היישר לפנינו עמדה לכל רוחב הרחבה בקתה עץ גדולה, צבועה באדום עז דהוי ומתקלף, נראית כמו ארמון עתיק, מוזנח, כמו מלכה יפה וזקופה מפעם, שעכשיו היא זקנה מטה לנפול, מרופטת, שתמו ונמוגו ונשכחו ימיה המפוארים. ממש משני צידיה, משני צידי הרחבה, כאילו

היו בניה של הבקתה המלכה היפה הזקנה, עמדו עוד שתי בקתות קטנות יותר, אחת בכל צד. טי. ג'יי עצר את הפיק-אפ בצמוד למרפסת הבקתה הקטנה מימין, עם פנינו לבקתה הגדולה. "זהו, הגענו", הוא אמר.

עכשיו יכולתי לראות שעל על מרפסת העץ המוגבהת הפתוחה לרווחה של הבקתה הגדולה מולנו יושב בכיסא נדנדה גבוה-משענת, יושב זקוף כחייל בדיל גבר שחור קשיש ורזה עם זקן לבן, חבוש מגבעת בוקרים רחבת תיתורת, לבוש גם הוא, כמו טי. ג'יי, בג'ינס וחולצה משובצת, בכחול וצהוב, ומגפיים, לועס טבק ויורק אותו אל אדמת הבוץ שלפניו ועל ברכיו מונח רובה-צייד. לצידו ישב זקוף כמוהו כלב שחור ענק, ורייר, כך דימיתי, בקצב יריקותיו. "זה אבא שלי", הסביר לי טי. ג'יי ומיד הוסיף, "אבא שלי החורג, קילרוי הֶסֶסֶס. אבא שלי האמיתי, אוֹשִׁין, כשאימא שלי, הַנְּקָה, הייתה בהריון איתי, הלך איזה יום לחטוב עצים להסקה ונפל עליו עץ גדול והרג אותו במקום. וכשהכושי שלו חזר בריצה מבוהל והודיע לה שאוֹשִׁין מת, מרוב צער גם היא מתה. אבל לפני זה היא ילדה אותי. ילדה אותי ומתה. ואז כל הפועלים של החווה, הכושים והאינדיאנים וגם הלבנים המחורבנים, נפל עליהם פחד אימים, בגלל שהאלים כאילו הטילו על החווה שלנו קללת מוות, וכולם ברחו. ורק קילרוי, בגלל שהוא צולע, לא היה יכול לברוח, מסכן, ונשאר איתי, וככה הוא נהיה אבא שלי. והכלב זה ג'אנגו". עכשיו, כשהסתכלתי שוב על קילרוי שישב מולנו במרפסת, ראיתי שמה שמונח לו על הברכיים זה לא רובה צייד, אלא מקל הליכה.

מסביב לפיק-אפ צבאו עכשיו ארבעת הכלבים ונבחו כמו משוגעים.

"אל תפחד, קידו", הוא אמר לי עכשיו, טי. ג'יי, קורא את חששותי, "אני מסלק אותם מפה". והוא פתח את הדלת וצעק, "שקט, כלבים, סתמו את הפה", ובשנייה כל הכלבים השתתקו. "לכו מפה", הוא אמר להם, "לכו תעשו את העבודה שלכם".

וכל הכלבים אכן פנו והסתלקו, כל אחד לדרכו.

נרגעתי.

"תצא ישר למרפסת", הוא אמר לי, "אל תדרוך בבוץ עם הנעליים הניו-יורקיות היפות שלך. חבל עליהם. בפנים כבר הכנתי לך מגפיים ובגדי עבודה. קיבלתי את המידות מאבא שלך. עם מה שאתה לובש עכשיו אין לך מה לעשות כאן. תשמור לך באיזה ארגז ליום השיחרור" פתחתי את הדלת כדי לצאת.

"אה. ותכניס פנימה גם את המזוודה שלך. אני רק הנהג פה, לא המשרת", הוא אמר וצחק שוב כמו זאב צרוד.

והוא יצא והוציא מהדלת האחורית את שני הקרטונים, נשא אותם זה על גבי זה, צעד בבוץ, קיפץ אל המרפסת, פתח בבעיטה קלה את דלת הבקתה, שנעה על ציר כמו דלת של בר במערבונים, ונעלם בתוכה. הוצאתי את הטרוולי מהמושב האחורי, אווז בה בידית כמו הייתה מזוודה, והזדרזתי ונכנסתי כמוהו, בבעיטה קלה בדלת, לתוך הבקתה. זו הייתה בקתה קטנה, מוזנחת, נשכחת, טחובה, מחניקה, כמעט ריקה, כאילו באמת נלקחה מתפאורה של מערבון ישן בשחור-לבן, אבל בצבע. חום. הכול היה בצבע חום. מיטה, שידה קטנה, כורסה, שולחן גדול, שתי כסאות, ארון בגדים, מטבח קטן. כיור, ברז, בלי שירותים או מקלחת, ארון מטבח

קטן, מעליו כמה צלחות, סירים, וזהו. לא היו בבקתה לא טלפון ולא טלוויזיה, ואפילו לא רדיו. ואפלולית. שום אור לא חדר מבחוץ. גם לא היה חלון שאפשר לפתוח, כדי להכניס פנימה קצת אור. רק שתי נורות חשופות, חלושות, תלויות מעל לכיור ומעל השולחן כאילו האירו את פנים הבקתה. והיה קר. הקרטונים היו מונחים על הרצפה. הנחתי את המזוודה על אחד הרסאות. רעדתי מקור. טי.גיי נכנס, בכלל לא שמתי לב שהוא יצא, חובק ערימה גדולה של עצים להסקה, והניח אותם ליד האח במטבח, ששימשה גם כתנור, יותר נכון, ככיריים לבישול. בחלק העליון שלה, שהיה צמוד ובגובה הכיור, היה חתוך כמו מכסה עגול, גם הוא מברזל, עם ידית הרמה, שכדי לבשל מסירים אותו מעל האח, ואז נפער בה פתח עגול ועליו מניחים את המחבת או את הסיר, והאש מחממת מלמטה. הוא הראה לי איך עושים את זה.

"ככה מבשלים פה בחורף", הוא אמר, "ועכשיו בוא תראה איך מבעירים את האח, תלמד" הוא פתח את דלת הברזל של האח, שהיה בה חלון זכוכית קטן.

"החלון זה כדי שתראה את האש, את גובה הלהבות, את עוצמת החום. וזה גם עושה נעים". הוא ערם עכשיו בתוך האח חמישה בולי עץ בפירמידה, שעונים זה על זה למעלה, בקצוות. "קודם כל אתה בונה, מהבולים הגדולים, אתה בונה מהם פירמידה, אבל שביניהם ולמטה יישאר חלל, שיהיה לאש חמצן, שתוכל לתפוס את העצים ולייצר את הבעירה", הוא הסביר לי תוך שהוא עושה את מלאכתו, "אחר-כך בתוך הפירמידה, למטה בתחתית שלה, ברצפה, אתה שם ניירות, לא הרבה, אתה קורע כמה פה מהעיתונים הישנים, זה בשביל להדליק, ועליהם, מעליהם, אתה שם כמה זרדים וקרשים קטנים, ככה האש מהניירות תפוס את הזרדים ואז תדליק את העצים, אבל כדי שתתפוס את העצים צריך אש חזקה, אתה מביין?"

"כן", אמרתי.

"יפה", הוא אמר והוציא, לא יודע מאיפה, קופסת גפרורים גדולה, עם גפרורים גדולים, הצית גפרור וקירב אותו לניירות שמתחת לפירמידה, הם נדלקו. הוא השאיר גם את הגפרור, וגם השאיר את דלת האח פתוחה.

"אתה צריך גפרורים גדולים", הוא אמר, "אני אביא לך. ובהתחלה תשאיר את הדלת פתוחה, שייכנס אוויר והאש תתפוס, בהתחלה את הזרדים ואחר-כך את העצים, אתה רואה?" הזרדים אכלו התחילו לבעור, והאש שיצרו החלה ללחך גם את בולי העץ של הפירמידה, ואחרי זמן מה אחד מהם החל לבעור. ואז טי.גיי סגר את דלת האח.

"ואל תדאג, כשהאש מספיק חזקה, אז נכנס פה מהחורים הקטנים למטה, מתחת לדלת, מכאן נכנס האוויר. ועכשיו הארובה תמשוך את האוויר למעלה והאח תבער חזק, ועוד מעט יהיה לך חם פה כמו שצריך. אבל מדי פעם אתה צריך לבדוק אם צריך להכניס עצים חדשים. מה שיוצר את החום זה לא הבעירה, זה הגחלים. אבל צריך שיהיו כל הזמן בפנים בולי עץ שיבערו, כדי שכל הזמן יהיו גחלים, אתה מביין? יש בחוץ, במרפסת, ערימה של עצים. תביא לך כמה לפה, שיהיו לך מוכנים. אני צריך עכשיו ללכת. בכל זאת, זה חווה ויש כמה דברים לעשות. ואתה בינתיים תתארגן לך פה". הוא התחיל לצאת, ואז שב ופנה אלי ואמר "ותרגיש כמו בבית". ויצא וסגר אחריו את הדלת. אבל אז הוא שב ופתח אותה ונכנס ואמר "אה, כן, ושכחתי להגיד לך. אל תחשוב אפילו לברוח. לא כדאי. הכלבים יאכלו אותך חיי".

נחרדתי, נרעדתי, אבל הייתה לי שאלה חשובה.

"אבל רגע, רגע. איפה אני עושה פיפי? וקקי? ומקלחת? איפה אני מתרחץ?"
 "אה, צודק, קידו", הוא אמר, "שכחתי באמת להראות לך. בוא. אה רגע", הוא הלך והביא כמה עיתונים מהערימה במטבח ונתן לי אותם, "הנה, קח, בוא".

יצאנו והלכנו אל מאחורי הבקתה. הייתה שם חצר אחורית קטנה, מוקפת בגדר עץ נמוכה, שבורה. ועליה משתרגים בפראות צמחים מוזרים עם פרחים סגולים וצהובים. בצד, צמוד לבקתה, היה פתח ולידו הייתה מוטלת בבוץ הדלת שהייתה שם פעם. בתום החצר עמדו המון דברים שבורים או חלודים. הוא הוליך אותי לעבר כיסא עץ ישן, שבור, שעמד על לוח עץ גדול, כשהתקרבו ראייתי שזאת דלת ישנה. אבל הכיסא לא היה שבור. במרכזו, בלוח העץ שעליו יושבים, היה חור עגול די גדול, ומתחת לחור היה גם חור בדלת שעליה הכיסא עמד. "פיפי", הוא הסביר לי, "אתה יכול לעשות בכל מקום פה, אבל זה, הכיסא פה, שעל הדלת, זה בשביל לחרבן. אתה יושב עליו ומחרבן, והחרא נופל למטה. יש שם בור גדול. יספיק לכל החרא שלך עד שתעזוב פה או עד שתמות פה, מה שיבוא קודם", והוא צחק כמו זאב צרוד. "והכלבים", שאלתי, "כשאני אצא לכאן מהבית, הם לא יתנפלו עלי?"

"לא, אל תדאג. הם יודעים טוב להבדיל בין חירבון לבריחה. אני מקווה שגם אתה".

"רגע, והמקלחת איפה?"

"הנה, תלויה על הענף של העץ, אתה רואה? הברז מחובר לגזע. אבל אין מים חמים. אז הכי טוב שתקלח בצהרים, כשחם בחוץ, טוב? אז אני הולך. ביי".

והוא הלך. ואני נותרתי שם לבדי ועשיתי את צרכי כמו שהוא אמר. חשוף. בחוץ. כמו כלב.

ה.

צלצלתי עכשיו לדה-קלרק. עבר זמן מאז שדיברתי איתו, ולא רציתי שיחשוב ששכחתי מהעניין. לא שכחתי מהעניין. אני לגמרי בעניין. אבל אני קודם צריך לכתוב, אני כותב, את מה שהיה קודם, לפני שאנחנו מתחילים. רק ככה, ככה אני מרגיש, אני אוכל, לא אמרתי לו את זה, את זה אני אומר רק לעצמי, שקודם אני צריך לספר לעצמי את מה שהיה קודם. אמרתי לו שכן, שאני בא עוד שבועיים שלושה, שעוד אין לי תאריך מדויק, אבל שכבר שכרתי דירה מהחמש-עשרה לחודש הבא בנורת'-קנטון, מכיר?

"כן, בטח מכיר", הוא אמר.

ואז שאלתי אותו, כאילו שאני מחכה לו ולא ההיפך, אם הוא מוכן ויש לו כבר את מה שצריך. הוא אמר שכן. שיש לו מפות וצילומי-אוויר, של המקום, של הכלא ההרוס, איפה וכמו שהוא נראה היום, וגם שהוא הצליח להשיג ממשד האדריכלים שתיכנן את הכלא, את השרטוט של כל המבנים.

"יש לי את כל מה שצריך, בראונשוויין", הוא שוב קרא לי כך, "רק אתה חסר".

"יופי, מצוין", אמרתי לו, "תוך שבועיים שלושה אני בא. אני אצלצל אליך לפני זה".

חזרתי לבקתה ולא הבנתי כלום. אבל זה מה שהיה. לא היו לי, אף פעם אין לאף אחד, חיים אחרים. החיים שיש לך זה מה שיש לך. נשארתי לעמוד ליד האח הבווערת שהתחילה לחמם סביבה ולהפיץ את חומה בבקתה, וריח נעים של עץ בוער נישא באוויר. הרגשתי צמא. מעל הכיור היו תלויים על ווים שני ספלים ממתכת, אדום וכחול. נטלתי את שניהם. הם היו מאובקים, מבחוץ ומבפנים, ואולי גם קצת חלודים. על לוח העץ שבצד הכיור, מעברו השני של האח, היו מונחות, מקופלות, כמה מגבות מטבח אפורות, אולי היו פעם לבנות, חרוצות בפסים אדומים. לקחתי את העליונה. גם היה הייתה מאובקת לגמרי, עם כתמים ירוקים, טריים, של טחב או עובש. הנחתי אותה בצד ולקחתי את זו שמתחתיה, שנראתה בסדר יחסית, די נקייה, ובלי כתמים. החלטתי קודם, לפני שאני מנקה, לשטוף את הספלים. פתחתי את הברז, אבל לא יצאו ממנו מים. ואז הוא כאילו התעורר, השתעל, והתחיל להוציא פרצים של אוויר מעורבים במים עכורים, חומים, כמעט אדומים, מרוב אדמה וחלודה. בהדרגה פרצי השיעולים הפכו לזרם, לא חזק, של מים, נחנקים מדי פעם, אבל פחות, בפרצי אוויר דחוסים. אבל המים עדיין היו חומים-אדומים. נתתי להם לזרום עד שאולי יצטללו ואז אפשר יהיה לנקות בהם, לרחוץ, להתרחץ, לשתות. הלכתי והבאתי את הכיסא, גם הוא היה מאובק לגמרי. ניקיתי אותו עם המגבת והתיישבתי. לקחתי את הספלים, ואחר כך את הצלחות, וניגבתי אותן מאבק. זה הבית שלי עכשיו. בינתיים נהיה חם, וכבר לא היה קר. היה נעים. המים זרמו ופה ושם עוד השתעלו, אבל הם כבר נראו לי מספיק צלולים. שטפתי את הספל האדום ומילאתי אותו במים, ושתיתי. המים היו טעימים. בדרך כלל למים אין בכלל טעם. אבל כשאתה צמא הם טעימים, מרווים, נהדרים. אבל עכשיו גם הרגשתי רעב. לא אכלתי כלום מהבוקר. במטבח לא היה שום אוכל. פתחתי את דלתות ארון המטבח הקטן שמתחת ללוח העץ שעליו עמדו הסירים, הצלחות והמגבת. אבל היו בו רק מדפים, ריקים ומאובקים. שתייתי עוד כוס מים. אני אצא החוצה רגע, אמרתי לעצמי, למרפסת. אולי אני אראה שם בחוץ את טי.ג'יי, ואני אגיד לו שאני רעב, ואני גם קצת אראה איפה אני בכלל. אז הלכתי ופתחתי את הדלת ויצאתי החוצה למרפסת. טי.ג'יי לא היה שם וגם אבא שלו החורג, הכושני, וגם הכלב שלו ג'אנגו כבר לא היו במרפסת של הבקתה הגדולה. גם במרפסת שלי, עכשיו אני אומר שלי, אז לא הרגשתי כך, עמד כיסא נדנדה גדול, בדיוק כמו זה בבקתה הגדולה. בדקתי שהוא לא שבור, והתיישבתי. התנדנדתי קלות. זה היה נעים. עצמתי את העיניים וניסיתי לשכוח מהכול. היה שקט מאוד. רק קולות רחוקים של פרות גועות, סוסים צוהלים, כלבים נובחים וטירטור חד-גוני של, רק אחרי כמה ימים הבנתי את זה, גנרטור, ספק חשמל. כנראה שנרדמתי. כי פתאום התעוררתי בבהלה לקול נביחות נוראות של כלבים, וכשפקחתי את העיניים ראיתי את ארבע הכלבים רצים לעברי מכל הכיוונים, ונובחים כמו מטורפים. קפצתי מיד ורצתי פנימה, וסגרתי אחרי את הדלת. אבל אי אפשר היה לנעול אותה. והיא נפתחה בבעיטה קלה. אז הכלבים יכולים גם הם לפתוח אותה בקלות. והם יטרפו אותי. הם יאכלו אותי חי. בדיוק כמו שהוא אמר. אז התנפלתי על השולחן ודחפתי אותו, סחבתי אותו, לכיוון הדלת. הוא היה כבד. זה טוב, אני זוכר שאמרתי לעצמי, זה טוב שהוא כבד. הוא יחסום אותם. הוא ימנע מהם לפתוח את הדלת. והצמדתי אותו לדלת, ונשמתי, בקושי נשמתי, לרווחה. אבל הכלבים בכלל לא ניסו לפתוח את הדלת. הם רק קפצו בחוץ ונבחו. אולי אסור,

בטח אסור להם להיכנס. זה מה שהבנתי. אז לא הייתה לי ברירה אלא לחכות לטי.ג'יי. חשבתי
 אולי לפתוח את הקרטונים שהוא הביא, אולי יש בתוכם משהו לאכול. אבל פחדתי. הוא לא
 אמר לי לפתוח אותם, זאת אומרת שאסור לי לפתוח אותם. בינתיים הכלבים הלכו או
 השתתקו. אבל עדיין פחדתי לפתוח את הדלת. אז החלטתי לנקות ולסדר את הבית החדש
 הזה שלי. לא היה לי משהו אחר לעשות. וגם לא הייתה לי ברירה. זאת הייתה הפעם
 הראשונה בחיים שלי שהייתי צריך לדאוג לעצמי. לא היו לי עכשיו לא אבא ולא אימא ולא
 עוזרות ולא משרתים. רק אני לעצמי. עכשיו גם ראיתי שעומדים שם בצד, ליד המטבח,
 שעונים על הקיר מטאטא ומגב ולידם דלי מתכת וכמה סמרטוטים. בצד הכיור גם היה סבון
 כלים ישן כזה, מרובע, בצבע חום מצהיב. אז התחלתי לעבוד. התחלתי במטבח. ניגבתי את
 משטח העבודה ואת הארון והמדפים מאבק, ועברתי על הכול עם סמרטוטים רטובים וניגבתי
 במגבות יבשות. ושטפתי את הכלים, ואת הצלחות ואת הספלים ואת הסירים, וייבשתי אותם
 והנחתי אותם, סידרתי אותם במקומות שיועדו להם, שחשבתי שיועדו להם, שאני ייעדתי
 להם. והברקתי את הכיור. פתחתי את ארון הבגדים, ודווקא הוא היה נקי ומסודר, והיו שם
 חולצות עבודה כחולות מקופלות במדף אחד וחולצות פלנל משובצות במדף אחד, ומדף עם
 תחתוני בוקסר, כחולים ואדומים, ומכנסיים עבודה קצרים, ומגירה עם גרביים מכל הסוגים.
 ועד המתלה היו תלויים מעילים, שחורים וכחולים, ומעילי גשם צהובים, וגמה מכנסי ג'ינס,
 וסרבלי עבודה, ומתחת לכל זה כמה זוגות נעלי עבודה ומגפיים, שחורים וחומים. הכול
 במידות שלי, הוא אמר. לא בדקתי. נשארתי בינתיים בבגדים שלי, משכתי, רימייתי, את
 הזמן. סגרתי את הארון. גם המיטה, מיטת יחיד, הייתה נקיה ומסודרת, גם סדינים ושתי
 כריות לבנות, ואחת, אולי לקישוט, קטנה יותר, כחולה, ועליה רקומים פרחים, בשלל צבעים,
 אדומים וכחולים וסגולים וצהובים, וגם שמיכה עבה, חורפית, גם היא לבנה, צחורה, נקיה.
 הרמתי קצת את המצעים, לנער, לאוורר, אבל אז ראיתי שלקורת המיטה היו קשורים,
 מחוברים, תלויים, נעולים, שני אזיקים, אזיקים של משטרה. וקפצתי אחורה בבהלה, ונפלתי
 על הרצפה. זה בשביל לקשור אותי בלילה, חשבתי בליבי ההולם בחוזקה, שאני לא אברח.
 ישבתי הרבה זמן על הרצפה וניסיתי לארגן את המחשבות, את התחושות שלי. מצד אחד,
 הכול נראה כאן בסדר גמור, קצת ישן, קצת מלוכלך, לא כל כך נוח, אבל בסך הכול בסדר.
 מצד שני משהו כאן היה לגמרי לא בסדר. מטורף, מפחיד, מאיים. הכלבים. ואיך שמחרכבים.
 ועכשיו האזיקים. זה כאילו חווה, רגילה, קצת מוזרה, אם פרות וחזירים ותרנגולות, ראיתי
 אותם כשנכנסתי, וברגעים שקטים אני גם שומע אותם, גועות, נוהמים, מקרקרות. אבל זה
 לא. זה בעצם, בשבילי לפחות, זה כלא, מחנה לחינוך מחדש, כמו במשטרים קומוניסטים.
 ואבא שלי שנא קומוניסטים. והוא שהקים לי, הזמין לי, אירגן לי, לא יודע איך לומר את זה,
 את המחנה לחינוך מחדש הזה, עם הפרות והחזירים והרובים והאזיקים והכלבים הטורפים.
 אבל זה לא לכל החיים, ניסיתי להרגיע את עצמי, זה רק לתשעה חודשים, אולי אפילו פחות,
 אולי קצת יותר, אבל זה זמני. זה מה שאבא שלי אמר. וגם טי.ג'יי. אבל מצד שני, נבהלתי
 מחדש, אולי הם שיקרו לי. לא אולי. אבא שלי שיקר לי. אמר לי תיקון עולם, הרבה ילדים,
 יהודים. הכן בולשיט. אז למה שאני אאמין לו שזה רק תשעה חודשים? אולי הוא זרק אותי
 להיות כאן עבד של טי.ג'יי הזה לכל חיים, במקום הפועלים שברחו כשהורים שלו מתו.
 ואולי באמת יש קללת מוות למקום הזה, כמו שהוא בעצמו אמר. לא שאני מאמין באלוהים
 ובקללות, אבל יש עובדות. אין כאן אף אחד, והכול מתפורר פה, נרקב, גוסס, עומד למות.

אז אין לי ברירה, אמרתי לבסוף לעצמי, אני צריך לעשות מה שאומרים לי, להתנהג כמו שצריך, להראות להם, לטי.ג'יי ולאבא שלי, שאני מסתדר, מסתגל, לא מוחה, לא מורד, לא מתנגד, לא מתכוון לברוח, ואז לראות מה באמת קורה ומה אם בכלל אני יכול אולי לעשות. אז קמתי והמשכתי לנקות. הזזתי את השולחן בחזרה למקום וטאטאתי את הרצפה, ואספתי את כל הליכלוך לתוך עמודים של עיתון וגלגלתי אותם לכדור. פתחתי קצת את הדלת והצצתי לראות אם הכלבים באמת הלכו. והם כבר לא היו שם. ויצאתי למרפסת, בחוץ כבר הלך והחשיך, להניח מהר את הליכלוך בחוץ, לפני שהכלבים יחזרו. אבל אז ראיתי שיש בקצה המרפסת פח אשפה גדול ממתכת, וזרקתי לתוכו את הכדור, וחזרתי מהר פנימה, הביתה. והזזתי את הרהיטים ואת המיטה ממקומם, ושטפתי את הריצפה, ואז ניגבתי אותה, והחזרתי את הדברים למקומם, ושתייתי עוד מים. והתיישבתי על הכיסא לנוח קצת. ואז טי.ג'יי נכנס. הוא החזיק בשתי ידיו סיר גדול מהביל עטוף במגבת ותחת בית השחי אחז בקבוק יין אדום, שם את הסיר והעמיד את הבקבוק על השולחן, הניף את המגבת באוויר כמו מלצר וירטואוז במסעדה צרפתית וקרא בצהלה "אלור מִסְיֵיה לָה-שפִירו", וצחק, כרגיל, כמו זאב צרוד. "באת בדיוק בזמן", אמרתי, "אני רעב כמו חמור רעב". "אני יודע" הוא אמר, "הפעמון יילל לי", ונער בקול גדול. צחקתי. אני חושב שהרבה זמן לא צחקתי ככה, אולי לא צחקתי בכלל.

ז.

מיהרתי לערוך את השולחן. מהסיר המכוסה עלו אדים מהבילים עם ריח מטריף של תבשיל בשר. הבאתי צלחות, מזלגות, כפות, סכינים, את שני הספלים.

"מה זה?" הוא שאל בעודו מוזג מבקבוק היין, אני לא יודע איך הוא פתח אותו, לספלים, "איך לך איזה מפה יפה לשולחן?"

"לא, לא", אמרתי, "לא ראיתי פה בכלל שום מפה".

"טוב, טוב, לא חשוב. אני אביא לך כל מה שצריך. אני רואה שסידרת וניקית. כל הכבוד".

הוא הרים את המכסה מהסיר, והאדים והריח כאילו קפצו עכשיו מתוכו, ומזג מתוכו לצלחות.

"זה גולאש", הוא אמר, "זה קילרוי בישל. אימא שלו הייתה הונגריה".

הוא הניף את ספל היין שלו מולי, ואני את שלי מולו, והקשנו אותם זה בזה.

"וולקם", הוא אמר, "צ'ירס!".

"צ'ירס!", חזרתי אחריו. שתינו.

"אל תשתה יותר מדי", הוא אמר וצחק שוב כמו זאב צרוד, "אני צריך אותך פיכה מחר".

לא שאלתי למה.

"בתיאבון", הוא אמר,

"תודה". אמרתי, "יש לזה ריח נהדר".

זה גם היה טעים, מאוד. אמרתי לו. גם הייתי רעב. אכלנו ושתינו ודיברנו, כאילו הכול רגיל.

"אני אביא לך כל יום אוכל. בבוקר או בערב, לחם, תבשילים, אם יהיה, זה תלוי בקילרוי, וקופסאות שימורים, ירקות, פירות, מה שיהיה, וזה צריך להספיק לך עד למחרת. ולמה לא פתחת את הקרטונים?"

"אה", אמרתי, "לא ידעתי אם מותר לי. מה, מה יש שם?"

"ספרים". ספרי לימוד. זה אבא שלך שלח".

"מה זאת אומרת?", לא הבנתי.

"זה מה שהוא רוצה, שחוץ מהעבודה בחווה, גם תלמד, הוא לא רוצה שתפגר בלימודים בגלל שאתה פה, אתה מבין?"

לא, לא הבנתי.

"וגם יהיו לך בחינות", הוא הוסיף, "כמו בבית-ספר. חצי יום תעבוד בחווה ובחצי השני תשב פה ותלמד".

"איך אני אלמד?", נבהלתי, "אני לא יכול ללמוד לבד מספרים".

"אל תדאג, זה בסדר. יהיה לך, יש לך, הוא כבר פה, מורה פרטי, הוא גר בבקתה ממול, שלשום הבאתי אותו, פרופסור באוניברסיטה הוא היה, והוא יהיה המורה שלך, בהכול, מתמטיקה, מדעים, ספרות, הכול. ואתה לא יכול להיכשל. כי בלי שתצליח בכל הבחינות, ובהצטיינות, אבא שלך אמר, יש לו שאיפות לגביך, אתה לא תוכל לצאת מפה, אתה מבין? אז אין לך ברירה, אתה חייב ללמוד". ואז הוא הוסיף, "או שאתה רוצה להישאר פה, איתי ועם קילרוי והכלבים והפרות כל החיים שלך, אבל לא ניראה לי שזה מה שאתה רוצה לעשות עם החיים שלך, נכון, שפירו קידו?"

"לא, בטח שלא, אבל, אבל", גימגמתי, "הפרופסור הזה, שאמרת לי, למה הוא מלמד פה ולא באוניברסיטה?"

"הא", הוא אמר, "זרקו אותו מהאוניברסיטה".

"זרקו? למה זרקו?"

"בגלל הסמים", הוא אמר, "הוא מכור לקוקאין. אז בשביל זה הוא עובד פה, בשביל הקוקאין. אנחנו משלמים לו בקוקאין. והוא ילמד אותך, ואתה תלמד, ולא תעשה בעיות, שפירו ג'וניור, כן? כי אני, אני בטח נראה לך נחמד, נכון? ואני גם באמת נחמד. אבל אם מרגיזים אותי..." הוא השתתק. גם אני שתקתי, ואז הוא המשיך.

"אל תדאג, אני לא אהרוג אותך, כי אתה פרנסה גם שלנו, של אבא ושלי, לא רק של הג'נקי. אבל אני יכול לעשות לך דברים, כמו לרסק לך את השיניים עם קת של רובה. כמה שיניים שצריך. שאלתי את אבא שלך על זה, והוא אמר שזה בסדר. שאם צריך צריך, ושאינ בעיה, יש לו כסף לעשות לך כמה שיניים חדשות שצריך, העיקר שתהיה בן-אדם ותלמד, הבנתי?"

הבנתי. נבהלתי. הוא קם.

"ומחר אני בא בשש לקחת אתך לעבודה".

"מה שש? איך שש? איך, איך אני אקום בשש?" התבלבלתי, "ואין לי בכלל שעון מעורר".

"זה בסדר", הוא אמר, "אני אשלח את ג'אנגו שיעיר אותך. הוא ינבח לך בדלת בחמש וחצי, ובשש תהיה מוכן לגמרי, לבוש, אחרי אוכל וקפה והכול. אה, אין לך קפה. אני אביא לך מחר גם קפה, מפה לשולחן, ושעון מעורר. וגם מגבות אני רואה שצריך. אז זהו, לילה טוב".

ה.

פיניתי את השולחן, ניקיתי, רחצתי, סידרתי. עייפתי. הוספתי שני בולי עץ לגחלים הלוחשות באח, שיבערו וייצרו גחלים שישמרו על החום בבקתה כל הלילה. פתחתי את הטרולי, הוצאתי מתוכה את הפיג'מה החורפית הכחולה שלי שהבאתי מהבית, התפשטתי מבגדי, ולבשתי אותה. אחר כך סידרתי את הבגדים ואת הדברים האחרים שהבאתי איתי בארונות. סגרתי את הטרולי הריק ושמתי אותן מעל לארון הבגדים, בתקווה שבאמת עוד אזדקק לו. כיביתי את שתי נורות החשמל. עכשיו הבקתה הוארה רק באור הבעירה מחלון האח, וזה היה מראה יפה ונעים, בדיוק כמו שטי.ג'יי אמר, ונכנסתי למיטה, מתחת לשמיכה העבה. גם זה היה נעים, וחם. הכול היה טוב. הסתובבתי על צידי והבטתי באור האש והתחלתי לבכות.

זה היה בכי אילם. רק של דמעות. דמעות של געגועים. להארי, שאז עוד לא ידעתי שהיא בכלל מתה. בעצם אז היה עדיין לא מתה. היא רק נעלמה. רק שנים אחרי זה הארי הרמן סיפר לי שהיא מתה. וגם עכשיו, כשאני כותב את זה, אני בוכה מגעגועים אליה, אפילו שהיא מתה כבר מזמן. אנשים מתים, אבל הגעגועים חיים. וגם להארי הרמן התגעגעתי, בלילה ההוא, והכי התגעגעתי לקודי ולברט. לא ידעתי אם בכלל אני עוד אראה אותם אי פעם בחיים שלי. אם אני בכלל אחיה. וכשאני אחזור, אם אחזור, איפה הם יהיו? איך אני אמצא אותם? הם, הארי הבת, שכבר אז נעלמה לי, וגם הארי הרמן, אבל בעיקר בעיקר בעיקר קודי וברט, הם היו החברים שלי, האחים שלי, החיים שלי, הכול בשבילי. ועכשיו הם נלקחו ממני, זה לא משנה שבפועל אני נלקחתי מהם, אבל הם נלקחו ממני. ואולי זה לעולם. ואיך אני אחיה בלעדיהם? לא רק בפה בחרא ג'יליולה הזה, שאני לא יודע כמה זמן אני אהיה פה, אלא בכלל. אין לי, לא היו לי, וגם לא יהיו לי חיים בלי קודי וברט. וגם בלי אימא שלי. איפה את, אימא?

אבא שלי היה קמצן חולני. הוא ניסה להסתיר את זה, לעטות על הפתולוגיה הקמצנית שלו כסות אידיאולוגית לכאורה, חינוכית כביכול, כאילו הקמצנות שלו היא לא קמצנות, אלא שיטה פדגוגית, שהוא למד מהחיים הקשים שהיו לו, ושזו הדרך הנכונה לחנך את ילדיו, כלומר אותי, רק אותי, כי מול רייצ'ל הוא לא היה קמצן בכלל, אפילו נדיב, ולהכין אותם כמו שצריך לחיים הקשים שיהיו להם. אני לא יודע מאיפה זה בא וממה זה נבע, הקמצנות הפתולוגית הזאת שלו, אבל אני חושב, היום זה מה שאני חושב, כי אז לא הבנתי כלום, רק הרגשתי מושפל ורצייתי שהוא ימות, אבל היום אני חושב, אני חושב שאני יודע, די בוודאות, שהקמצנות שלו הייתה חלק מהשתלטנות שלו, עוד אמצעי, אולי האמצעי העיקרי, לשליטה בבני-אדם, בעובדים שלו, בלקוחות שלו, בילדים שלו, ובעיקר באשתו. שתלטנות באמצעות קמצנות. בעצם באמצעות כסף. כי גם הנדיבות שלו כלפי אחותי, עכשיו אני מבין את זה, נבעה מהשתלטנות שלו, והייתה כמו הקמצנות שלו כלפי אימא שלי, כדי לשלוט בה. וזה הצליח לו, אין מה להגיד שזה הצליח לו, עם רייצ'ל, הצליח לו בגדול. היא נהייתה הוא. אימא שלי עבדה כל החיים שלה, וגם, מאז שהתחילה לעבוד אצל קרמונטי, הרוויחה טוב. ויותר מזה. עד שאבא שלי, וזה לקח הרבה שנים, נהיה עורך-דין מצליח והתחיל להתעשר,

היא גם פירנסה אותו. רק בזכותה, בזכות הכסף שהיא השתכרה, הוא בכלל יכול היה ללמוד משפטים, ואחר-כך לפתוח משרד, ולעמוד עד רגליו, עד שהוא התחיל להרוויח טוב, ויותר ממנה, ולא נזקק עוד לתמיכתה. וזה לקח בערך עשר שנים. עשר שנים היא פירנסה אותו. אבל כל הזמן הזה, בטח גם אחרי זה, אבל גם כשהיא עבד ופירנסה אותו, אותנו, הוא היה זה שהיה אחראי, בבית שלנו, במשפחה שלנו, על הכסף, גם על ההכנסות, שלא היו שלו, ובטח על ההוצאות. היא, אימא שלי, אני לא יודע למה היא הסכימה לזה, אולי פעם זה היה ככה, אולי היא פחדה ממנו, מעולם לא שאלתי אותה על זה, אבל היא הייתה נותנת לו את כל הכסף שהיא הרוויחה, גם כשהוא לא הרוויח ניקל. ואז כשהיא הייתה צריכה כסף לקניות, לאוכל, בגדים, תשלומים, לא משנה מה, הוא היה נותן לה את מה שהיא הייתה צריכה, ולא יותר מזה. הכסף היה שלו, כאילו שלו, אבל שלו, והוא היה מחליט למי וכמה לתת ממנו. ככה זה היה. וגם אני, בגיל ההתבגרות, כשהיית צריך כסף, הייתי צריך לבקש ממנו. וזה היה נורא, הטקס הזה, של בקשת הכסף. בגלל זה השתדלתי לעבוד, ככל שיכולתי, בכל עבודה שהיא, בכל זמן פנוי שהיה לי, בערבים בחופשות, עבדתי במסעדה של ההורים של זאמבטאס, עבדתי מנקה בחנויות, עבדתי בבניין, בכל מה שיכולתי, רק כדי שיהיה לי מספיק כסף כדי שלא אצטרך לבקש ממנו. אולי, במובן הזה, זה הצליח, החינוך כביכול הזה שלו, שאני לא מפונק בדברים האלו, אני מוכן לעבוד בהכול, כדי להתפרנס, בכל דבר, באמת. אבל זה לא היה חינוך, טקס בקשת הכסף, זה היה טקס של שתלטנות, של אדנות, של השפלה. כי היו תקופות, לא יודע, שלא יכולתי לעבוד או שלא מצאתי מספיק עבודות, או שלא הרווחתי מספיק, שכן הייתי צריך לבקש ממנו, שאני לא אצטרך להגיד לחברים שלי שאני לא רעב או שהפסקתי לעשן, ושאז הם ישלמו לי על האוכל או יקנו לי סיגריות. ואז הייתי בא אליו ואומר לו, אבא, אני צריך כסף. והוא היה נענה לי, כאילו נענה, והיה מוליך אותי לסלון, מזמין אותי לשבת על ספת ההשפלות הירוקה, כך אני קראתי לה, ומתיישב מולי על הכורסה השחורה המוגבהת שלו, ואז הייתי צריך לפרט ולנמק בפניו למה אני צריך כסף. ואני זוכר פעם שאמרתי לו שהכסף שאני מרוויח מהעבודות לא מספיק לי כדי לקנות סיגריות, ושאני מוצא את עצמי אוסף בדלים מהרצפה כדי לעשן. ואז הוא אמר לי, אז תפסיק לעשן. ככה נגמרה השיחה, לא בזה שהוא ייתן לי כמה דולרים, הוא לא נתן לי כלום, בשבוע, לסיגריות, אלא בזה שאם אין לי, שאני לא מצליח להרוויח מספיק כסף כדי לקנות סיגריות, אז אני צריך להפסיק לעשן. אז הייתי גונב כסף מהארנק של אימא שלי. ידעתי איפה היא שמה את הארנק שלה, זה היה במגירה העליונה של השידה בסלון. היא לא הסתירה את זה, לא ממני, ממנו היא לא הסתירה, היא יכלה להסתיר את זה, כדי הוא יוכל לבדוק שהיא לא גונבת לו, כאילו, כסף מאחורי הגב. ותמיד היו לה שם כמה דולרים, לא הרבה, אז הייתי גונב קצת. והיא לא אמרה כלום. ותהיתי. חשבתי לעצמי איך היא לא מרגישה שאני גונב לה, הרי אין לה שם הרבה כסף, רק מהמעט שהוא נותן לה. והיא יודעת כמה יש שם. מה, היא לא מרגישה שחסר? אבל עם הזמן גם זה לא הספיק לי. הייתי צריך יותר כסף, ולא יכולתי לגנוב לה יותר, כי אז היא באמת הייתה מרגישה. ופתאום, לא זוכר איך זה קרה, גיליתי שהיא מחביאה, ממנו, לעצמה, עוד כסף, הרבה יותר כסף, לא בארנק, שהיה גלוי גם לו, לא רק לי, שהיא הייתה מחביאה הרבה יותר כסף, עשרות של דולרים, במכונת כביסה, במכסה של המכונת-כביסה. ומשם כבר הייתי גונב לה, מדי פעם, רק כשהייתי צריך, עשרות דולרים. וגם בזה היא, איכשהו, לא הרגישה ולא אמרה כלום. רק הרבה שנים אחר כך, הרבה אחרי

שהיא כבר מתה, הבנתי שלא גנבתי לה את הכסף הזה, שזו הייתה הדרך שלה לעקוף את הקמצנות של אבא שלי, ולהעביר לי, בחשאי, בשקט, במחתרת, בלי שהוא יידע, ובלי שאני אבין, את כל הכסף שהייתי צריך אז, כמה שאני צריך. זה לא שהיא לא הרגישה שאני גונב לה. היא אירגנה את זה, באופן גאוני יש לומר, שאני כאילו אגנוב לה כמה כסף שאני צריך. הו, אלוהים, איזהה אידייוט אני. וכמה הייתי רוצה לחבק אותה עכשיו, שהיא תחזור לחיים רק לדקה אחת, אחת, שאוכל להגיד לה תודה וכמה שאני אוהב אותה. אני אוהב אותך, אימא.

ט.

למחרת בבוקר הכול קרה כמו שהוא אמר. בחמש וחצי בדיוק ג'אנגו נבח לי בחוץ הדלת. התעוררתי. הוא המשיך לנבוח.

"זה בסדר, ג'אנגו, בסדר, התעוררתי".

הוא נבח עוד נביחה אחת ארוכה, של אוקיי, בסדר, ושיהיה לך בוקר טוב, ואז השתתק והלך.. קמתי. היה קר. הוספתי בול עץ לאח הבוער, רחצתי פנים, צחצחתי שיניים עם המברשת והמשחה שהבאתי איתי, ויצאתי החוצה. בחוץ היה עוד יותר קר. הבוקר רק התחיל להאיר. מיהרתי לחצר האחורית, השתנתתי, ומיד רצתי חזרה הביתה, לעמוד על היד האח, להתחמם. מילאתי מים בספל ושמתי אותו על האח להתחמם. אם אין קפה, נאכל עוגות. אבל גם עוגות לא היה. אז לפחות אשתה מים חמים. גם זה משהו. ושמתי לב שהתחילו לצמוח לי זיפים. הבאתי גם כלי- גילוח, אבל זה לא היה בשביל פה. וגם לא היה מראה. בשש וכמה דקות טי.ג'יי בעט בדלת ונכנס פנימה אוחז בידו ערימה של מגבות, כולן כחולות, ומעליהם מפת שולחן לבנה עם רקמה אדומה של פרחים, ועל כל זה שעון מעורר ושקית נייר חומה גדולה.

"בוקר טוב, קידו", הוא צהל והניח את כל הערימה על המיטה.

"בוקר טוב", עניתי.

הוא הניף את שקית הנייר ואמר "והבאתי קפה".

הוא מילא עכשיו את הספלים במים והניח אותם על האח, פתח את דלתה וערם לתוכה עוד זרדים ועצים, הפיח בפיו על הגחלים להגביר את האש, סגר את הדלת ופתח את שקית הנייר.

"הנה, תריח, תראה מה זה קפה".

היה לזה ריח עז ביותר, משכר. כמעט התעלפתי.

"מה זה?" אמרתי, נבהלתי, "זה סמים?"

הוא גיחך בבוז.

"חחח. זה קפה. מה שאתם שותים בניו-יורק זה לא קפה. זה שתן שחור של סוסים חולים.

זה, מה שעכשיו אנחנו נשתה, זה קפה".

המים בספלים רתחו וטי.ג'יי הערה לתוך כל אחת מהם כפית גדושה מהקפה השחור משחור שלו, ובחש את שתיהן היטב, ואז זרק את הכפית לכיור ונטל את שני הספלים הרוותחים והניח אותם על השולחן.

"ככה אנחנו נתחיל כל בוקר", הוא אמר, "אבל אתה תרתיח את המים לפני שאני בא, הא".

עכשיו הוא לגם מכוס הקפה שלו ונאנח בהנאה,

"גן-עדן", הוא אמר, "ותתלבש לפני שאני בא. מה זה הפיג'מה הזאת? זה לא ניו-יורק פה" "סליחה, בסדר, לא ידעתי", אמרתי, והצבעתי על ספל הקפה שלי, "אבל איפה הסוכר?" הוא צחק רק של זאב צרוד.

"קפה הוא מר, ככה הוא נוצר, אז שותים אותו מר, בלי סוכר. לשתות קפה עם סוכר זה כמו... זה כמו..." הוא חיפש את הדימוי הנכון, "זה כמו לאכול גלידה עם מלח, אתה מבין?". לא הבנתי. אבל שתיתי. ככה זה פה, אני זוכר שכל הזמן אמרתי לעצמי, ואתה צריך להתרגל. אין לך משהו אחד. לא פה ולא בכלל, הבנת? זה היה חם ומר וצורב בפה ושוורף בקיבה. שתיתי לאט לאט, בלגימות קטנטנות, ביניקות. טי.ג'יי צחק.

"אל תדאג, שפירובסקי", הוא כל הזמן היה ממציא לי שמות, "אתה תתרגל, אין לך ברירה. וכשאין ברירה, אין ברירה. ככה זה".

הוא סיים לשתות וקם.

"טוב", הוא אמר, "תגמור לשתות, תתלבש ואז תבוא. אני הולך לתרגולות. תבוא לשם". הוא הלך. התלבשתי ויצאתי. ראיתי אותו מרחוק בתוך חצר גדולה, מעושבת, מגודרת, שהסתובבו בה תרגולות וברווזים, וגם שני טווסים. הלכתי לשם, בבוץ. ארבעת הכלבים מיהרו לעברי. קצת נבהלתי, אבל המשכתי ללכת. הרי טי.ג'יי פה, קקוב, והוא לא ייתן להם לעשות לי כלום. והם באמת לא קפצו עלי ואפילו לא נבחו. ההיפך. הם ליוו אותי, שקטים, שמחים, וכישכשו בזנבותיהם כאילו אנחנו חברים כבר שנים. פתחתי את השער ונכנסתי.

"תקשיב טוב, שפירו קידו", הוא ישר פנה אלי, "אתה עכשיו, היום כל היום, עד הצהריים, אתה הולך איתי לכל מקום ואני מלמד אותך כל מה שאתה צריך, לאסוף ביצים, לנכש עשבים, לתקן גדרות, לצבוע אותן, בינתיים רק את העבודות הקלות אתה תעשה פה. בצהריים, באחת, אתה מסיים, ככה כל יום זה יהיה, גם שתעבוד כבר בלעדי, חוץ מראשון, ואז אתה הולך להתרחץ, כן, במים הקרים, שלא תסריח לנו ושלא תחטוף מחלות, ואז אתה יושב לאכול, מה שהבאתי לך, ואחרי זה קצת לנוח, ואז, בדיוק בשלוש, כל יום, כבר מהיום, יבוא אליך לבקתה פרופסור ספירבלינג, ועד שבע אתם תלמדו כמו שצריך, ואז אתה חופשי".

עשיתי כל מה שהוא אמר לי ולימד אותי. אלו היו דברים פשוטים שלא דרשו לא מחשבה ולא למידה ולא כוח. במשך הזמן גם השתכללתי וזה היה לי אפילו פשוט וקל. ממש יצאתי משם פועל לא מיומן מאוד מיומן. אבל באותו יום, היום הראשון שלי כפועל פשוט, טי.ג'יי שיחרר אותי באחת. והלכתי הביתה, לא היה לי עכשיו בית אחר, והגברתי את האש באח ושמתי עליו את הסיר עם הגולאש מאתמול. ואז הלכתי לחצר האחורית, חירבנתי, התפשטתי, ורחצתי את עצמי במים הקרים. עשיתי את זה מהר ואז רצתי בחזרה הביתה. התנגבתי ליד האח, והחלפתי לבגדים חדשים. את הבגדים המלוכלכים זרקת במרפסת, לא ידעתי מה לעשות איתם. בינתיים הבקתה התחממה וגם התבשיל. שמתי את כל מה שנשאר בו בצלחת, מזגתי לעצמי מים בספל, וישבתי לאכול. הגולאש היה טעים עוד יותר מאתמול. מישהי פעם אמרה לי שכשאוכלים שוב את מה שאכלת אתמול זה תמיד יותר טעים. יכול להיות. אבל גם הייתי רעב. השעה כבר הייתה כמעט שתיים והייתה לי עוד שעה פנויה, אז נשכבתי במיטה לנוח. לא רציתי להירדם. רציתי להיות ער כשהפרופסור שפרלבינג הזה יבוא. להיות מוכן.

כי לא ידעתי מי הוא ומה הוא ומה מחכה לי. אבל הוא לא בא. לא בשלוש. ולא בשלוש וחצי וגם לא בארבע. יצאתי החוצה למרפסת והסתכלתי לבקתה שלו, אבל לא ראיתי שם כלום. גם טי.ג'יי לא היה בשום מקום, וגם לא קילרוי וג'אנגו. שום דבר. אז חזרתי והלכתי לישון, התעוררתי רק למחרת בחמש וחצי, לצילצולו של השעון המעורר החדש שלי. הכנסתי עוד שני בולי עץ לאח, רחצתי פנים ושיניים, התלבשתי, מילאתי את שני הספלים במים והנחתי אותם על האח, שירתחו, שיהיה לקפה לטי.ג'יי ולי, כשהוא יבוא. בשש ושבע דקות הוא בא.

י.

"בוקר טוב", הוא צהל.

"בוקר אור", צהלתי גם אני.

הוא הביא איתו ארגז עם לחם וביצים וירקות.

"תחתוך לנו איזה סלט קטן", הוא אמר, "אני אעשה חביתה וקפה".

הלחם היה טרי. היה לו ריח. בניו-יורק ללחם כבר מזמן אין ריח.

אכלנו בתיאבון את הלחם, החביתה והסלט, ולגמנו בנחת מהקפה.

"מחר אני אביא גם חמאה", אמר ושאל "ואיך היו הלימודים?", ומיד הוסיף, "הוא קצת פסיכו, הספירינגשטיק הזה, אבל הוא יודע הכול".

"יכול להיות", אמרתי, "אבל הוא לא בא".

"מה זאת אומרת לא בא?"

"שהוא לא בא. חיכיתי לו והוא לא בא".

"לא בא בכלל?"

"לא בא בכלל".

טי.ג'יי היה בהלם. פניו האדימו והוא קפץ ממקומו.

"אני יהרוג אותו, את הפרופסור המתרומם הזה", הוא צעק, "אני יהרוג אותו", ורץ החוצה.

אחרי כמה דקות הוא חזר, נסער.

"הרגת אותו?", שאלתי.

"לא", הוא אמר, התיישב, מתנשף, "לא היה צריך. הוא הרג את עצמו".

"מה זאת אומרת?"

"שהוא מת", הוא אמר, הוא לקח מנת יתר ומת. יש לו מזל שהוא מת. אם הוא לא היה מת.

הייתי הורג אותו. טוב, סיימת לאכול? אז בוא", הוא אמר וקם.

"לאן?", שאלתי.

"מה לאן? אי אפשר להשאיר פה את הגופה. בוא".

קמתי והלכתי אחריו. בחוץ היה כבר אור. קילרוי וג'אנגו ישבו במקומם הקבוע במרפסת של הבקתה הגדולה. להקת הכלבים, כאילו מישוהו הודיע להם מה קרה, נקבצה בפתח הבקתה של הפרופסור המת, קופצים, נובחים ומייללים.

"סתמו את הפה", צעק עליהם טי.ג'יי, "ושבו בשקט". הם השתתקו והתיישבו.

נכנסנו פנימה. הפרופסור המת, עם שיער פרוע, כמו שיש תמיד לפרופסורים בסרטים, אבל צעיר בהרבה מכפי שתיארתי לעצמי, שכב על הגב, על הרצפה, לבוש רק בתחתוני בוקסר צהובים, פניו מוטים הצידה ומפיו נוטף נוזל קצפי לבן קרוש שיצר שלולית קטנה, עכורה, מגעילה, מסריחה, תחת סנטרו. זו פעם ראשונה שראיתי מת. אבל היה ברור לי שהוא מת.

"טוב", אמר טי.ג'יי, "צריך להלביש אותו".

הסתכלתי בו, לא מבין.

"איפה שלא נזרוק אותו. זה צריך להיות כאילו הוא מת באמצע טיול או משהו. ובן-אדם לא הולך לטייל בתחתונים, נכון?"

"כן, נכון", אמרתי.

"יופי", הוא אמר וזרק לעברי סמרטוט, "ותנקה לו את הפרצוף, וגם את הרצפה, מכל הגועל נפש. בסדר?"

זה הגעיל אותי, עשה לי בחילה, המוות והסירחון. אבל זאת הייתה העבודה. אז עשיתי אותה. טי.ג'יי חזר עם נעלים וגרביים, ומכנסיים וחולצה וגם מעיל.

אני אלביש אותו", הוא אמר, "אתה תוציא את כל הבגדים שלו מהארון, ואת כל הדברים, החפצים האישיים שלו שיש פה, זה בסדר, הארנק שלו פה במכנסיים, ותזרוק הכול בחבית בחוץ, גם את הסמרטוט שניקית אותו. אחר-כך נשרוף הכול".

עשיתי את מה שהוא אמר לי. בינתיים הוא הלביש את הגופה.

"זרקת הכול?", הוא שאל כשהוא סיים, "תבדוק שוב. אני הולך להביא את הפיק-אפ".

בדקתי שוב. לא מצאתי עוד דברים. יצאתי למרפסת. טי.ג'יי נכנס ברברס לפתח הבקתה. פתח את הדלת האחורית, הוריד שם ג'ריקן פח ירוק חלוד, שפך מתוכו דלת לתוך החבית, החזיר את הג'ריקן למקומו, ואז חזר לחבית והצית את תוכה, את כל רכושו של הפרופסור, בלהבה גדולה. הכלבים רקדו סביב האש בהתלהבות.

"טוב", הוא אמר לי עכשיו, "בוא, נעמיס את הגופה".

נכנסנו פנימה.

"אני ארים מתחת לראש, לכתפיים, ואתה ברגליים, מתחת לברכיים. ושתדע, גופה היא גם יותר כבדה, וגם יותר קשה, נוקשה, מבן-אדם חי. אז קדימה, בוא נעשה את זה כמו שצריך".

התכופפנו שנינו, כל אחד בצד שלו, אל הגופה, והרמנו אותה. הוא, המת, באמת היה כבד ונוקשה.

"קדימה", הוא אמר, "אחרי".

ושנינו הולכנו את הגופה, מבעד לדלת הבקתה, והעמסנו, גילגלנו, את הגופה אל תא המטען. הכלבים עמדו סביב ונבחו.

"שקט", צעק עליהם טי.ג'יי, "שבו בשקט!". הם השתתקו והתיישבו.

"מי רוצה לבוא איתנו?", הוא שאל ושני כלבים קפצו, נובחים ומכשכשים בזנבם.

"בסדר", אמר טי.ג'יי. "טיארה וצ'ולי, שניכם, תעלו".

שני הכלבים קפצו אל הפיק-אפ, וטי.ג'יי הרים את הדלת וסגר אותה. "קדימה, בוא, נוסעים", נכנסו למושב הקדמי. טי.ג'יי התניע, וזהו, נסעו. עם איש מת ושני כלבים צוהלים מאחור. נסעו בכל מיני דרכים שונות, משונות ולא-משונות, אבל הפעם הוא נסע לאט, בלי קפיצות. הבטתי בו. הוא הבין אותי.

"זה בגלל הכלבים", הוא הסביר לי, "הם לא אוהבים קפיצות. זה מפחיד אותם. בייחוד את טיארה. זאת השחורה, היפה. השני, צ'ולי, החום והלבן עם האוזניים השמוטות הוא כמוני, הוא נראה חמוד, אבל הוא יכול להיות מה זה חרא. ככה קילרוי, אבא שלנו, לימד אותנו. להיות תמיד נחמדים, אבל כשצריך להיות חרא, ותמיד יש מצב שאתה צריך בו להיות חרא, אז להיות חרא חרא, בן זונה של חרא. אז ככה אנחנו". **לדייק בשמות הכלבים ולתאר אותם.**

נסענו ככה שעה לפחות, בסיבובים אינסופיים שנראו לי שלא מובילים לשום מקום. ימינה ושמאלה וקדימה, וגם אחורה, כשהגענו לכל מיני מבואות סתומים, אבל בסוף פתאום הוא עצר. למה דווקא שם לא הבנתי. הוא דומם את המנוע, פתח את הדלת ויצא. יצאתי אחריו.

"חכה פה", הוא אמר והלך לתוך היער.

כעבור כמה דקות הוא חזר.

"זה בסדר. זה טוב פה", הוא אמר ופתח תא הדלת האחורית של הפיק-אפ. שני הכלבים קפצו והתחילו לרוץ מקפצים ושמחים ביער.

"אבל לא לאכול שום דבר", הוא צעק לעברם, "טיארה, תשגיחי גם על צ'ולי, בסדר?".

"מפזרים פה רעל, הציידים, בני-זונות", הוא אמר לי ומשך אליו את הפרופסור המת, "קדימה, נתפוס אותנו. פשוט תחזיק אותו כמו קודם ברגליים ותלך אחרי".

הלכנו עם הגופה, כמו קודם, כשיצאנו מהבקתה שלו לפיק-אפ, אבל הפעם הדרך הייתה יותר ארוכה וגם קשה, בין עצים וסלעים ובוץ. שנינו התקשינו והתנשפנו.

"טוב", הוא אמר אחר זמן מה של הליכה, גם הידיים כבר כאבו לי. "בוא נניח אותו פה רגע. ננוח קצת, ננשום ונמשיך".

הנחנו אותו על האדמה. התנשפתי. טי.ג'יי ישב לנוח על גז עץ כרות. עשיתי כמותו.

"קדימה", הוא אמר אחרי כמה דקות, "ממשיכים. כבר מגיעים".

הרמנו שוב את הגופה והמשכנו ללכת. אחרי כמה זמן נגלה בפנינו ערוץ עמוק של נחל גועש, עשרות מטרים מתחתנו.

"זהו", הוא אמר, "בוא נניח אותו".

הנחנו אותו.

"אנחנו עכשיו צריכים לגלגל אותו הכי למטה שאפשר, בלי שייתקע לנו באיזה סלע או עץ, הכי טוב שיגיע עד לנהר, וצריך גם להיזהר שלא ניפול גם אנחנו אחריו, חבל עלינו, לא?".

הוא הסתובב קצת בשטח, הביט, ריחרח, ואז חזר אלי.

"הנה שם", הוא הצביע לכיוון, "אתה רואה את העץ עם העלים האדומים, אז אחריו יש מקום תלול טוב, מצוק כזה. סלעים, בלי עצים. שם נזרוק אותו. קדימה, ניקח אותו לשם".

הרמנו את הגופה ולקחנו אותה לשם. זה באמת היה מצוק תלול, סלעי, מפחיד. אפשר היה לשמוע את געש המים.

"אוקיי, בוא נרים אותו, ובספירה שלי, בשלוש אנחנו שנינו מעיפים אותו כמה שיותר רחוק, עמוק, לתהום".

הלב שלי התחיל פתאום לפעום בחוזקה. אבל לא אמרתי כלום. הרמנו את הגופה ואחזנו בה.

"אחת, שתיים", ניצענו את הגופה קדימה מצד לצד, הוא בכתפיים ואני ברגליים, "ושלוש".

העפנו אותה איזה שלושה, אולי אפילו חמישה, מטרים קדימה, וראינו, גם שמענו, את הגופה נופלת, מתרסקת, ונעלמת, ונהיה שקט. החיים, הטבע, היופי, געש המים, רחש עלי העצים, כולם חזרו למסלולם. חזרנו לפיק-אפ בלי לומר מילה. טי.ג'יי תחב שתי אצבעות לפיו ושרק בחוזקה. שני הכלבים הגיעו בריצה וקפצו לפיק-אפ. הוא סגר את הדלת, ונסענו חזרה.

"זה בסדר", הוא הרגיע אותי, "אל תדאג, עד שימצאו מה שיישאר ממנו, לא יהיה לזה שום זכר של קשר אלינו".

יותר לא דיברנו.

כשהגענו לחווה, הוא שיחרר את הכלבים ולי הוא אמר, "טוב, היום רק תאסוף את הביצים, וזהו. ואני, אני צריך למצוא איזה פתרון לבעיה הזאת, שאין לי עכשיו מי שילמד אותך. ביי".

תם ולא נשלם, וכנראה גם לא יושלם לעולם.